

Periodic cu apariție lunară

*Articole, metode și tehnici noi de lucru la clasă, proiecte
educaționale, parteneriate, studii*

Redactor și coordonator:

Învățătoare Sorina Ghiurcă, Școala cu Clasele I-VIII, Lespezi, jud. Bacău

Referenți științifici:

Profesor *Adrian Fuiogă*, Inspector Școlar General, I.S.J. Bacău

Profesor dr. *Lăcrămioara Mocanu*, Universitatea „Petre Andrei” Bacău

Profesor *Gabriel Stan*, Casa Corpului Didactic „Grigore Tabacaru” Bacău

Colectiv de redacție:

Institutoare Adriana Caciuc, Școala Nr.1 Al. I. Cuza, Fălticeni, jud. Suceava

Institutoare Merticariu Delia, Grădinița Nr.2 – structură SAM Cleja, jud. Bacău

Profesor Drăguț Melania Clara, Grup Școala Electroputere, Craiova, jud. Dolj

Periodic avizat de:

Inspectoratul Școlar al Județului- Bacău, cu Nr.7400/01.06.2009

Universitatea „Petre Andrei”- Bacău, Departamentul Pentru Pregătirea Personalului Didactic, cu Nr. 460/01.06.2009

Casa Corpului Didactic „Grigore Tabacaru”- Bacău, cu Nr. 2338 /01.06.2009

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Comunicarea interculturală – modalitate de prevenire sau atenuare a conflictelor

Prof. Diaconescu Dorina
Școala cu clasele I-VIII Volovăț, jud. Suceava

Mediul cultural, care ființează la un moment dat, este fundamental și simptomatic pentru crearea unei identități. Suntem ceea ce suntem nu numai prin determinații fizico-materiale, ci și prin aspirațiile sau referințele noastre spirituale. Înainte de a fi diferiți din punct de vedere psiho-somatic, ne diferențiem și pornind de la valorile pe care le adorăm sau le întrupăm. Suntem limitați sau determinați de trăsăturile corpului nostru, dar suntem încapsulați și împachetați într-un perimetru spiritual pe care îl putem pune între paranteze.

Apar situații când, dintr-un motiv sau altul, suntem nevoiți să „părăsim” propriile noastre granițe culturale, să experimentăm, pentru mai mult sau mai puțin timp, valori care sunt oarecum nefamiliare. Fenomenul este des întâlnit și are cauze și reverberații dintre cele mai felurite. Departe de a fi o „despărțire” lineară, liniștită, trecerea de la un stadiu la altul al ființei noastre culturale ridică numeroase probleme. Care sunt posibilitățile de a ne deschide către alte sfere culturale? În ce măsură ne putem reforma identitatea spirituală? Ce forme de conflict intrapsihic sau intercultural se nasc și cum pot fi ele prevenite sau rezolvate? Putem să fim educați pentru o depășire a acestor dificultăți relaționale? Iată câteva întrebări care se nasc, în mod firesc, atunci când se atinge un aspect al comunicării – oarecum neglijate – comunicarea interculturală.

Comunitatea școlară își fixează finalități din ce în ce mai complexe. Printre altele, ea își propune să stabilească un echilibru valoric optim și echitabil între elementele de universalitate ale comunității umane și înrădăcinarea specifică a fiecăruia în valorile specifice comunității din care fac parte. Școala este locul de întâlnire a mai multor modele de semnificare a lumii, de valorizare a comportamentelor și de transmitere a experienței specifice. Din ce în ce mai mult școala devine o mare diversitate culturală, un loc al întâlnirii și schimbului de modele sau de referințe valorice.

Ralierea axiologică la diversitate nu este lipsită totuși de apariția unor conflicte, de situații problematice, de punere în discuție a reperelor identitare. Cum se poate percepe și cum poate fi rezolvat dezechilibrul cultural, lingvistic, psihic? Aceasta rămâne o problemă de rezolvat în continuare.

Diversitatea nu este prea ușor de realizat și gestionat. Ea este o realizare dezirabilă, dar de îndată ce prinde contur apar numeroase probleme de soluționat. Se observă că nu suntem îndeajuns de pregătiți să construim și să perpetuăm diversitatea. Ne împiedicăm adesea de suficiențele, obișnuințele și incertitudinile personale. Dintr-un instinct de securitate, tindem să perpetuăm rezistențe și stereotipuri. Important este să începem dialogul și să avem o doză minimă de motivație și încredere. Desigur, ne pândesc, în această încercare, unele pericole. Se știe că inegalitățile și rasismul pot alimenta sentimente de frustrare și de insecuritate în plan individual. Excluziunile și marginalizările degenerază în mari conflicte la scară socială. Efortul de prevenire este obligatoriu să înceapă încă din școală.

Perspectiva interculturală de concepere a educației poate să conducă la atenuarea conflictelor și la eradicarea violenței în școală, prin formarea unor comportamente precum (Walker, apud Cucos, 2000, p. 8):

- aptitudinea de a comunica (a asculta și a vorbi);
- cooperarea și instaurarea încrederii în sânul unui grup, cum ar fi grupurile de tineri, de muncă, de joacă etc;
- respectul de sine și al altora, toleranța față de opiniile diferite;
- luarea de decizii în chip democratic;
- acceptarea responsabilității altora și a propriei persoane;
- soluționarea problemelor interpersonale;
- stăpânirea emoțiilor primare;
- aptitudinea de a evita altercațiile fizice etc.

Ce poate face școala în materie de comunicare interculturală? Apare în școală riscul realizării unei „supe” culturale, dacă împrumuturile se fac la întâmplare, fără să existe o dirijare semnificativă a acestora. Un element cultural nu are niciodată un sens unic, izolat, ci se înscrie într-o evoluție, o istorie, o tradiție și desemnează realitatea unei experiențe concrete a vieții. Transmiterea acestui sens elevilor este un exercițiu dificil, interdisciplinar, ce imprimă acțiunii educative o dimensiune predominant culturală, cultura fiind un fapt viu, o realitate ce devine sub influența unor determinări identificabile, obiective și subiective.

Școala trebuie să-și propună să realizeze un proces de integrare prin preluarea preachizițiilor culturale pe care le posedă elevii. Integrarea presupune nu numai o aducere a elevilor la cultura clasei, școlii, comunității, cât și o integrare a experienței culturale a celui ce vine în experiența comună a clasei în care

elevul respectiv se va insera. Clasa trebuie să se remodeleze în consens cu noul venit, simultan cu adaptarea acestuia la specificul grupului școlar. Atunci când se știe că va veni cineva nou în clasă, educatorul ar putea pregăti elevii în legătură cu ambientul cultural al acestuia (din ce regiune vine, care sunt trăsăturile limbii, religiei, culturii lui etc). Iată câteva atitudini care pot facilita o bună primire:

- noul venit trebuie să simtă că a fost așteptat;
- e necesară o atitudine de curtoazie, prin vorbe și fapte, a „gazdelor”, în vederea unei integrări optime în noul colectiv;
- educatorul va crea momente de comunicare între elevi, astfel încât aceștia să împărtășească sentimente și experiențe; munca în echipe este o strategie demnă de a fi reținută;
- elevul nou venit are nevoie să fie recunoscut; ca atare, el va primi sarcini didactice ca și ceilalți elevi;
- noul elev va fi introdus progresiv în normele regulamentului de funcționare internă a școlii sau a clasei.

Problema comunicării interculturale în învățământ conduce în mod firesc la soluționarea unor probleme cum ar fi:

- modul în care percepe educatorul diferența culturală;
- cum își adaptează stilul comunicativ la profilul cultural al elevului;
- care sunt pericolele folosirii unor stereotipuri de categorisire a alterității în educație;
- ce posibilități are educatorul de a înțelege și a valorifica potențialurile culturale diferite ale elevilor;
- care este aportul cadrului didactic, elevilor, părinților la dezamorsarea unor neînțelegeri interculturale etc.

Educația este purtătoare prin ea însăși a unui etos spiritual. Ea nu numai că facilitează individului accesul la zestrea culturală, dar se convertește în instanță culturală sui-generis. Educația este producătoare de cultură (și nu numai reproductivă). Acest lucru îi conferă școlii o responsabilitate: îi revine sarcina de a selecta între o perspectivă segregaționistă sau asimilaționistă, care construiesc închiderile și imperialismele culturale de mâine, sau o perspectivă a partajului și schimbului, care stimulează diversificarea intereselor culturale, curiozitatea, creativitatea, deschiderea și împărtășirea. Școala este un loc al omogenizării sociale, unificând cunoștințele și raliindu-le la valori generale. Când intră în ea purtători ai diversității, aceștia sunt îndemnați prin toate mijloacele să se racordeze la standardele statornice, dar să și difuzeze sau să propună valori proprii.

Abordarea interculturală în educație constituie o nouă manieră de concepere și implementare a curriculumurilor școlare și o nouă atitudine rațională între educatori, elevi, părinți. Perspectiva interculturală deschide noi piste de manifestare a diversității și diferențelor. **Poziționarea interculturală nu se reduce la o prezentare cumulativă a unor cunoștințe despre valorile altora, ci înseamnă cultivarea unor atitudini de respect și de deschidere față de diversitate.** Această atitudine se naște printr-o permanentă comunicare cu alții și printr-o decentrare atentă și optimă față de propriile norme culturale. Nu trebuie idealizată această întâlnire. Sunt multe situații în care aceste contacte pot genera tensiuni, situații problematice. Dacă școala nu-și va adapta opțiunile integrative, exploatând numai valorile macro-colectivității și ignorând valorile individului care se inserează în clasă, atunci se practică un asimilaționism mascat, păgubitor pentru ambele instanțe.

Bibliografie:

Cucoș, Constantin, 2000, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Iași, Editura Polirom
Boncu, Ștefan, 2002, *Psihologia influenței sociale*, Iași, Editura Erola

Implementarea metodelor interactive la ciclul primar – eficiența lor în cadrul orelor de limba și literatura română -studiu-

Învățătoare, Peter Maria Lucia
Școala cu clasele I- VIII Lunca Bradului, Mureș

În activitatea la clasă am implementat strategii de stimulare a creativității, îndeosebi metode interactive: brainstorming-ul, cubul, ciorchinele, rețeaua personajelor, cadranele, metoda pălăriilor gânditoare, cvintetul, explozia stelară, jurnalul cu dublă intrare etc., deoarece aceste metode stimulează participarea activă și deplină, psihică și fizică, individuală și colectivă a elevilor în procesul instructiv-educativ, fiind un bun exercițiu

de stimulare și cultivare a exprimării orale și scrise, dar și de dezvoltare a capacității de comunicare și relaționare interumană.

Tipul cercetării: practic-aplicativă.

OBIECTIVELE CERCETĂRII :

- utilizarea unor tehnici și metode adecvate de determinare obiectivă a nivelului de pregătire a elevilor;
- determinarea nivelului general de pregătire și al nivelului de pregătire la disciplina „Limba și literatura română” a elevilor implicați în cercetare;
- înregistrarea, monitorizarea și compararea rezultatelor obținute de elevi, la testele formative și la testul final;
- implementarea unor metode și tehnici de stimulare a creativității individuale și de grup și studiul eficienței lor prin analiza relației dintre rezultatele școlare și învățarea activă (interpretarea calitativă și cantitativă a rezultatelor elevilor la testele administrate, analiza calității exprimării elevilor, a motivației și satisfacției în activitatea didactică, a factorilor care stimulează sau frânează învățarea activă, a limitelor și avantajelor utilizării metodelor și tehnicilor creative),
- stimularea creativității elevilor printr-o strategie didactică permisivă;
- sintetizarea rezultatelor cercetării, elaborarea concluziilor.

Ipoteza de lucru ar fi: dacă voi utiliza metode și tehnici de stimulare a creativității individuale și de grup în cadrul lecțiilor de limba și literatura română la clasa a III-a, creând o atmosferă de lucru permisivă, acestea vor determina dezvoltarea, activizarea și îmbogățirea vocabularului activ al elevilor, dezvoltarea exprimării scrise și orale, educarea capacităților creatoare și originale în găsirea de soluții la o sarcină dată, antrenarea lor în discuții libere, deschise, creative, precum și dezvoltarea mecanismelor cognitive superioare: gândire, memorie, imaginație. Acest lucru va fi benefic și pentru celelalte discipline de studiu, pentru dezvoltarea unor trăsături pozitive de caracter și formarea personalității copilului.

VARIABLELE CERCETĂRII:

Variabila independentă: folosirea sistematică a unor metode de stimulare a creativității: brainstorming-ul, ciorchinele, cubul, rețeaua personajelor, jurnalul cu dublă intrare, cadranele, „pălăriile gânditoare”, cvintetul, diagrama „Venn Euler”, explozia stelară, Phillips 6-6, scheletul de recenzie, jocul didactic, eseul, metoda predicțiilor etc.

Variabila dependentă: deprinderi pentru dezvoltarea creativității, performanțe școlare și comportamentale ale elevilor, deprinderi sociale, gradul de implicare a elevilor în timpul lecțiilor, deprinderi de utilizare a metodelor interactive ca instrumente pentru o predare - învățare – evaluare/ autoevaluare eficiente.

Eșantionul de participanți: 13 elevi, 5 băieți, 8 fete, mediul rural.

Experimentul didactic a constat în abordarea conținuturilor curriculare la disciplina Limba și literatura română, clasa a III –a, într-o manieră activă, utilizând metode și procedee interactive pentru stimularea creativității elevilor, într-un climat social democratic, nestresant, natural, favorizat de libertatea fiecărui elev de a se implica activ și interactiv în procesul de predare, învățare, evaluare/ autoevaluare. Am avut în vedere dezvoltarea creativității elevilor în scopul obținerii de produse creative, originale, în conformitate cu programele școlare.

Voi exemplifica cu câteva aplicații ale metodelor interactive:

În cadrul unității de învățare „Iarna” elevii au realizat un **ciorchine** structurat. Având cuvântul nucleu scris într-un cerc în mijlocul fișei, elevii au completat subtemele date, făcând conexiuni între acestea: lunile, sărbători, sporturi, vremea, viețuitoare, îmbrăcăminte.

Tot această metodă am aplicat-o și în sistematizarea cunoștințelor despre opera lui Tudor Arghezi, la lecția „Stupul lor”: *Ce am citit din opera lui Tudor Arghezi?*

Diagrama Venn Euler am aplicat-o în paralela dintre Ștefan cel Mare și Mircea cel Bătrân, precum și în paralela dintre textele „În Ajunul Anului Nou” după Fănuș Neagu și „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă, elevii având drept sarcină să realizeze asemănările și deosebiri dintre cele două personaje, respectiv texte studiate. Elevii au primit ca sarcină desenarea a două diagrame care se intersectează, în interiorul cărora au trecut informațiile cerute: asemănări și deosebiri.

Explozia stelară este o metodă pe care am aplicat-o în realizarea sensului, în cadrul lecției „Condeiele lui Vodă” după Boris Crăciun. Am realizat cinci steluțe divers colorate, iar câte un copil din fiecare grupă a trebuit să aleagă câte o steluță, pe care era notată una din întrebările: cine, ce, de ce, când, unde. Elevii au avut de formulat cât mai multe întrebări care încep cu cuvântul scris pe steluță, într-un interval de timp precizat inițial.

Este o metodă care dezvoltă creativitatea elevilor, atenția precum și spiritul de competiție, deoarece am organizat și un concurs între echipe, ceea ce i-a determinat pe elevi să colaboreze pentru realizarea sarcinii de lucru, constatând că unele întrebări pot genera altele noi, chiar neașteptate.

Metoda **Știu-Vreau să știu-Am aflat** am aplicat-o în evocare, la lecția „Amintiri din Copilărie” de Ion Creangă.

Sarcina de lucru: Elevii au primit câte o fișă de lucru ce cuprinde trei rubrici: știu, vreau să știu, am aflat. Fiecare dintre ei au trebuit să facă apel la propria memorie, deoarece au avut de notat tot ce știau despre Ion Creangă. Am aplicat această metodă în evocare, elevii fiind puși în competiție cu ceilalți colegi din clasă, fiecare dorind să demonstreze celorlalți colegi cunoștințele pe care le are.

Analiza și interpretarea rezultatelor:

În urma aplicării testului inițial s-au obținut următoarele rezultate:

Rezultate	Nr. elevi	Procente
Foarte bine	5	38%
Bine	6	47%
Suficient	2	15%
Insuficient	0	0%

La testul final, care a cuprins o serie de itemi ce urmăreau flexibilitatea și originalitatea în exprimare, elevii au obținut următoarele

CALIFICATIVE	Nr. elevi clasa experimentală (13)	Procente
FB	9	69%
B	3	23%
S	1	8%
I	0	0%

După cum se poate observa, rezultatele testului final sunt net superioare rezultatelor evaluării inițiale, ceea ce confirmă ipoteza de lucru și importanța implementării metodelor interactive la clasă.

Strategiile învățării citirii și scrierii la clasa I

Învățătoare Mihaela-Elena Atodiresei
Școala cu clasele I-VIII, Gâdiniți, jud. Neamț

Nu ne putem imagina astăzi un individ care să se poată integra eficient în societate fără stăpânirea temeinică a cititului și scrisului. Întreaga ecuație intelectuală a indivizilor depinde de măsura în care posedă aceste instrumente ale muncii intelectuale. Conștientizarea rolului lor în viață este scopul muncii unui șir de dascăli, începând cu învățătorul, care trebuie să acționeze cu mîlgă și pricepere pentru a-l pregăti pe copil atât pentru calitatea de receptor al unui mesaj oral sau scris, cât și pentru acela de emițător.

La intrarea în școală copilul construiește mesaje orale, chiar corecte din punct de vedere gramatical. Școala perfecționează limbajul copilului, îl face să conștientizeze normele limbii literare, pe care nu și le-ar putea însuși pe cale empirică. Avem în vedere dezvoltarea limbajului copilului, atât sub aspect fonetic, cât și sub aspect gramatical și lexical. De aceea primele două clase ale școlarității se constituie în „ciclul achizițiilor fundamentale”. La școală se parcurge un program de învățare temeinică și progresivă atât al literelor cât și al posibilităților de îmbinare al lor în silabe și cuvinte. Totodată, pe măsură ce inventarul de litere crește, cresc și posibilitățile de explicare scrisă și concomitent apare necesitatea însușirii unor norme ortografice: scriere cu majusculă, utilizarea semnelor de punctuație, al liniei de dialog, a cratimei.

Experiența dobândită în învățarea cititului și a scrisului a impus o metodă științifică numită

fonetică, analitico-sintetică. Această metodă ține seama de particularitățile psihologice ale copilului de 6-7 ani, de caracteristicile vorbirii pe plan ontologic și de specificul ortografierii limbii noastre materne. I se spune „fonetică” pentru că ea pornește de la cuvântul spus, nu scris și de la noțiunea de **fonem**, definit ca cea mai mică unitate sonoră a limbii. Fonemului i se asociază **grafemul**, adică o literă sau un grup de litere. Dificultatea constă în faptul că școlarul din clasa I are de asociat 31 de litere, fiecare având patru semne distinctive: litera mică de tipar, litera mare de tipar, litera mică de mână și litera mare de mână.

Metoda este analitică, pentru că sunetul trebuie identificat din cuvânt. De fapt, se pornește de la o propoziție, în care se identifică cuvintele, apoi cuvântul este despărțit în silabe și silabele în sunete.

Analizei îi urmează sinteza. Din sunete refacem silaba, apoi cuvântul și propoziția. Noi trebuie să ne convingem dacă un copil asociază corect cuvântul cu imaginea, adică dacă el înțelege sensul celor citite.

În învățarea citit-scrisului se disting trei etape: prealfabetară, alfabetară și postalfabetară.

Perioada prealfabetară durează 3-5 săptămâni (la copiii școlarizați la 6 ani durează 5-8 săptămâni) și urmărește integrarea copilului în activitatea școlară. Depinde de tactul învățătorului să facă trecerea ușoară de la activitatea ludică, specifică grădiniței, la o activitate sistematică de învățare, care presupune efort, concentrare.

Perioada alfabetară începe cu învățarea literei „a” și se încheie cu aproximație în luna aprilie. Experiența a dovedit că ordinea cea mai potrivită este *a, m, e, r, i, n, u*, apoi celelalte litere și grupuri.

În **etapa postalfabetară** copiii exersează actul citirii. Se consolidează deprinderile de citire și prin exercițiu dirijat, citirea dobândește calitățile așteptate: corectitudine, caracter conștient, cursivitate, expresivitate.

La sfârșitul clasei întâi elevii vor fi capabili:

- să pronunțe corect sunetele limbii;
- să recunoască toate literele alfabetului, mari și mici, de mână și de tipar;
- să citească pe silabe cuvinte formate din una până la patru silabe și propoziții alcătuite din astfel de cuvinte;
- să pronunțe clar și corect cuvintele;
- să citească în ritm propriu texte formate din 30-40 de cuvinte, respectând intonația cerută de semnele de punctuație;
- să memoreze poezii scurte;
- să povestească fluent o întâmplare trăită, povestită sau citită de altcineva;
- să scrie corect literele mici și mari de mână;
- să copieze cuvinte și scurte texte scrise cu litere de mână;
- să transcrie corect un scurt text din manual sau din altă carte;
- să scrie corect propoziții;
- să scrie după dictare un text de circa 25 de cuvinte, folosind regulile ortografice și semnele de punctuație.

Un exemplu de activitate de învățare

I. Sunetul „i” (perioada prealfabetară)

Lecția va urmări familiarizarea copiilor cu sunetul „i”, izolarea lui din cuvinte în care se află la început, la mijloc sau la sfârșit, consolidarea cunoștințelor despre propoziție, cuvânt, silabă, sunet, îmbogățire vocabularului cu cuvinte precum: *inel, ilic, indian*.

În desfășurarea lecției le voi cere elevilor să intoneze cântecul „Toamna”, învățat anterior. Se organizează o discuție despre cuvintele care conțin sunetul „e”, însușit în lecția precedentă și despre anotimpul toamna. Când va fi vorba despre fructe, în strofa a III-a, va fi folosită o planșă ce redă culesul strugurilor în vii. Se repetă sunetul cu care începe strofa în discuție. Este momentul să fie anunțat subiectul lecției noi, sunetul „i”.

Se deschide abecedarul care prezintă o ilustrație în care mai mulți copii desenează felicitări pentru mama. Se conduce discuția astfel încât să se ajungă la propoziția: *Irina desenează o inimioară*. Propoziția se reprezintă pe tablă printr-un segment de dreaptă desenat cu cretă roșie. După analiză, se desenează sub prima linie, cu cretă de altă culoare, segmentele mai mici reprezentând cele patru cuvinte, apoi, oprindu-ne la cuvântul „Irina” vor fi reprezentate silabele: *I-ri-na*. Se stabilește locul sunetului „i” în acest cuvânt, apoi se procedează asemănător cu cuvinte ca: *inimioară, indian, găină, albină, vii*.

Învățătorul pronunță și alte cuvinte, cerând elevilor să ridice mâna numai dacă aud sunetul „i”. În completarea lecției se cântă cele trei strofe din cântecul „Toamna”. Dacă timpul permite, se poate organiza concursul: „Cine știe mai multe cuvinte care încep cu sunetul i”.

Prin astfel de activități, învățătorul își dovedește măiestria, iar efortul său va fi răsplătit prin bucuria de a ști că încă o generație de școlari a realizat, sub bagheta sa, un pas important în viață.

Bibliografie:

Dumitru Logel, Elena Popescu, *Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura Carminis, 2006
Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, E.D.P., București, 1980

Rolul activităților extracurriculare în integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale

Profesor itinerant, Crina Cihodaru

Școala Specială “Constantin Păunescu” Iași

Ce este aceea o școală incluzivă? Ce copii beneficiază de programul de integrare? Ce presupune un program terapeutic-recuperator privind integrarea? Cu ce rezultate sau cum vor continua acești copii integrarea în societate, sunt poate întrebări pe care și le pun unele dintre cadrele didactice care nu își desfășoară activitatea într-o școală care integrează copii cu cerințe educaționale speciale al căror statut este recunoscut de către persoanele specializate.

Acești copii au existat dintotdeauna în școlile românești dar mai greu este să acceptăm o realitate care ne înconjoară și pe care nu o putem nega le nesfârșit. Sunt acei copii pe care unele cadre didactice preferă să le așeze în ultima bancă, cu care nu se laudă la inspecții și cărora le sugerează să absenteze când se anunță « controale serioase ».

A venit totuși momentul ca statutul acestor copii să fie recunoscut și să existe și niște « purtători de cuvânt » sau niște « avocați » ai lor ; aceștia suntem noi, profesorii de sprijin sau itineranți , al căror statut și utilitate a fost mult timp și de mulți pus sub semnul întrebării. Cu toate că rezultatele muncii noastre se lasă cu greu așteptate și cu prețul șiroaielor de sudoare ne mândrim că am mai integrat un copil în școlile de masă , că i-am găsit locul printre ceilalți copii și i-am putut învinge teama că el e altfel.

În tot acest demers al procesului de integrare al unui copil care are deficiențe de învățare sau intelect de limită, sau deficiență mintală ușoară, ADHD, autism trebuie să găsești mai întâi de toate calea către sufletul copilului și apoi totul este mult mai facil. Cu elevii speciali se lucrează într-un mod special: cu mult tact, multă răbdare și multă afecțiune. Pentru mulți dintre acești copii care au și probleme de natură socială noi reprezentăm o oază de lumină și o evadare : școala cu activitățile ei, cu zîmbete și lacrimi, cu bucurii și necazuri , cu confesiuni despre frați și multe nevoi, despre sărbători care trec precum zilele obișnuite și multe altele despre care de multe ori nici ei nu vor sau nu pot vorbi. Școala reprezintă pentru unii locul unde au văzut pentru prima dată o scenetă de teatru , locul unde li s-a propus o plimbare prin parc, sau unde li s-a vorbit despre o carte din literatura pentru copii.

Dacă v-ați îndoit o clipă despre veridicitatea celor descrise mai sus să știți că nu aveți motive. Pentru acești copii trebuie gândite într-adevăr activitățile extrașcolare cu tot ce înseamnă ele : programări cu sau fără ocazii , întâlniri, plimbări, vizite – totul , dar absolut totul e fascinant pentru ei , și asta am înțeles atunci când din anumite motive ele au fost mai rare iar copiii m-au întrebat dacă mai mergem în locul X în care fusesem cu un an înainte.

Aceste lucruri m-au determinat să pornesc o campanie susținută în școala integratoare în care activez , pentru ceea ce înseamnă parteneriate cu : alte școli, grădină botanică, centre caritabile, biserică, cămin de bătrâni, jandarmerie, poliție, bibliotecă, centre de plasament, clubul copiilorși nu-mi mai amintesc câte altele. Știți ce au învățat acești copii ? Că pot dăruia și ei din puținel lor, că pot fi și ei buni cetățeni, că pot împrumuta o carte chiar dacă nu au bani să o cumpere, că de pe mâinile lor ies lucruri frumoase pe care le pot dăruia altora și pe care îi pot face fericiți , că pot lega prietenii cu copii pe care nu i-au văzut niciodată.

Unii dintre acești copii pot învăța unele lucruri foarte târziu , cu mare greu dar le pot uita mai repede decât am crezut chiar și noi , specialiștii, însă experiențele acestea îi învață școala vieții și sunt singurele pe care nu le uită niciodată : își vor aminti mereu că domna profesoară l-a dus prima și poate ultima dată la teatru sau în vizită la grădina botanică , unde a lucrat alături de ceilalți la îngrijirea plantelor.

Deși lucrez cu elevii cu nevoi speciale de zece ani , am înțeles și eu relativ târziu că este cel mai greu a găsi calea spre sufletul încercat al acestor copii . A lega relații afective cu ei este garanția colaborării sincere pe toată perioada recuperării atât cât le permite handicapul.

Vă prezint în cele ce urmează și câteva dintre avantajele activităților extrașcolare , sintetizate astfel :

- Crează un climat afectiv-pozitiv .
- Dezvoltă sentimentul înținătorării și al altruismului pentru aproapele său;

- Stimulează încrederea în sine și motivația pentru învățare și integrare în societate;
- Încurajează eforturile de orice natură;
- Încurajează sprijinul și cooperarea dintre colegi, formează atitudini pozitive tuturor;
- Încurajează independența, crește autonomia personală
- Încurajează dorința de autoîmplinire și realizare prin sprijin, încurajare și apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor școlare, fără a crea dependență;
- Reprezintă un sistem de recompense, întărire pozitivă pentru rezultatele obținute dar și o modalitate în care poate fi încurajat și evidențiat cu cel mai mic progres pe care îl înregistrează în acea activitate;
- Centrează învățarea pe activitatea practică;
- Sarcinile pot fi împărțite pe grupe, în etape mai mici, realizabile;
- Folosește învățarea afectivă;
- Utilizează metode și mijloace de învățare, evaluare inedite;
- Sprijină elevul să devină membru al unui grup ,parte din societatea în care urmează să se integreze;
- Organizarea activităților de grup stimulează comunicarea și relaționarea interpersonală (jocuri, excursii, activități sportive, de echipă);
- Implicare emoțională și totodată simte și sprijin emoțional;
- Folosirea unui limbaj simplu și a unei atitudini degajate dau elevului mai multă încredere și putere de afirmare;
- Folosirea unor instrucțiuni clare privind sarcinile și elaborarea unui plan de lucru;
- Așezarea elevului cu CES în grupuri bine organizate, cu strategii de lucru formate și cu dorința de succes dau elevului stimulul necesar declanșării dorinței de a câștiga;
- Încurajează orice tentativă de comunicare, indiferent de natura ei;
- Modalitate de stingere a eventualelor manifestări agresive a elevului prin caracterul său plăcut și reconfortant;
- Modalitate de a cunoaște și relaționa și cu alte persoane decât cu cei pe care îi are zilnic în preajmă și de a cunoaște și explora locuri noi;
- Dă posibilitatea depășirii propriilor bariere și de afirmare în colectiv.

SFATURI UTILE :

***NU EXISTA FORME GREȘITE DE ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE;
ANTRANAȚI ELEVII CÂT MAI DES ÎN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE DE ORICE FEL!
VALORIZAȚI-I ÎN ORICE ÎMPREJURARE!
STABILIȚI CU EI RELATII AFECTIVE SI VEȚI FI UIMIȚI DE REZULTATE!***

Bibliografie :

- 1.Alois Gherguț - Sinteze de psihopedagogie specială – Iași,Editura Polirom, 2005
- 2.I. Stănică, M. Popa, Doru Vlad Popovici - Psihopedagogie specială – București, Editura Pro Humanitas ,2001.

Rolul integrativ al Întâlnirii de dimineață

**Institutoare Ferician Carla Andreea Florina
Școala cu clasele I-VIII “Andrei Mureșanu” Oradea**

Alternativa educațională Step by Step promovează educația centrată pe copil, predarea orientată după nevoile și interesele copilului, respectarea și aprecierea diversității umane.

În clasa orientată pe necesitățile copilului , “Întâlnirea de dimineață” oferă posibilitatea participării individuale și de grup și recunoaște importanța contribuției fiecăruia. Fiecare zi într-o clasă Step by Step, începe cu “Întâlnirea de dimineață”. Întâlnirea de dimineață reprezintă una din modalitățile eficiente de realizare a coeziunii grupului prin :

- promovarea respectului față de cei din jur;

- crearea unui climat adecvat desfășurării activității întregii zile.

Întâlnirea de dimineață își propune:

- să creeze o comunitate;
- să încurajeze - ascultarea
 - împărtășirea sentimentelor
 - participarea individuală și de grup;
- să-i învețe pe copii deprinderile necesare devenirii unor membrii activi ai unui grup, ai comunității;
- să promoveze respectul față de cei din jur;
- să creeze un climat adecvat desfășurării activităților ;
- să exerseze deprinderi importante succesului școlar: de a asculta, de a vorbi, de a scrie, de a sintetiza informații, etc;
- practicarea și exersarea unor trăsături comportamentale;

Întâlnirea de dimineață parcurge următoarele momente:

1. Agenda zilei- reprezintă planificarea activităților zilei. Se pun întrebări și se fac precizări până când se constată că planul de activități a fost înșușit și acceptat.

2. Calendarul zilei- oferă posibilitatea exersării unor abilități de observare a schimbărilor care au loc în mediul înconjurător, ancorarea acestora în realitate, stabilirea datei, a zilei, a evenimentelor sociale și *personale* legate de respectiva zi, precizarea numărului zilelor de școală , crearea unor exerciții și probleme variate pornind de la aceste numere, etc.

3. Mesajul zilei- acesta este conceput de către cadrul didactic și dă prilejul de introducere a noțiunilor noi și reamintire a celor anterioare, într-un mod interactiv , aceste noțiuni urmând a fi prelucrate pe Centre de activități. Se stimulează curiozitatea și se încurajează elevii să-și exprime propriile gânduri , să facă alegeri, să-și asume responsabilitatea pentru propriile opțiuni și decizii, să învețe să asculte, să-și respecte partenerii de activitate , să ia atitudine, să-și ajute aproapele , să fie toleranți , să folosească abilitățile de învățare prin cooperare, să-și dezvolte gândirea critică și să-și exerseze gândirea independentă. Prin mesajul zilei se conturează foarte bine caracterul interdisciplinar al activității de învățare.

Mesajul zilei debutează cu “Salutul”. Acesta este adresat elevilor de către cadrele didactice și începe cu formule de tipul:

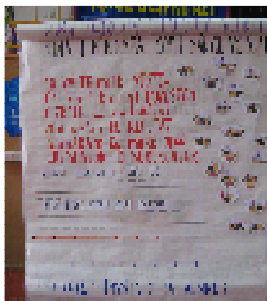
“Bună dimineața, elevi curajoși ! “

“Bună dimineața, elevi silitori ! “

“Bună dimineața, copii veseli ! “

“Bună dimineața, copii inimoși ! “

Aceste formule au ca scop atragerea , mobilizarea elevilor în a desluși conținutul mesajului zilei – aceasta reprezentând o practică importantă a clasei centrate pe elevi. Copiii se simt mai importanți , se mobilizează în a descifra conținutul mesajului , în a descoperi sarcinile de la centre și responsabilitățile specifice grupului, le face plăcere , se adresează celorlalți cu respect, capătă curaj și încredere chiar și cei mai timizi. Prin mesajul zilei, scris pe coli mari, afișat la loc vizibil pentru toți elevii, se face introducerea în atmosfera de lucru, cu cerințe clar formulate și scrise vizibil.

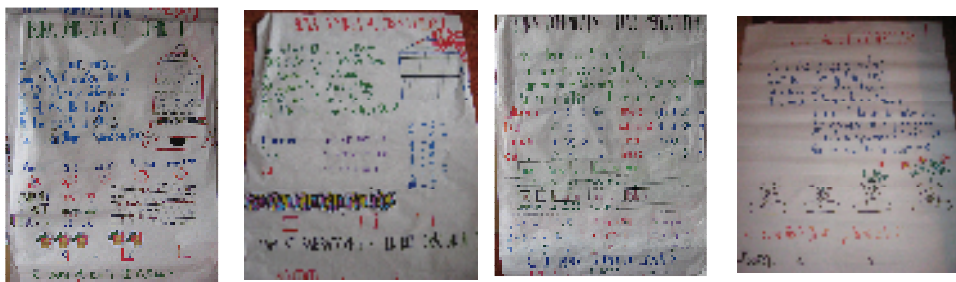
Varietatea formulelor de salut , conținutul mesajului zilei (în versuri sau în proză), problemele și exercițiile de matematică, cuvintele cheie evidențiate în mesaj prin culori distincte, graficele ce completează mesajul, mențin interesul elevilor, îi antrenează în rezolvarea sarcinilor și transformă

“Întâlnirea de dimineață” într-o componentă interactivă și participativă a activității

la începutul fiecărei zile.

În continuare vom prezenta aspecte din mesajele întâlnirii de dimineață pentru a ilustra caracterul interdisciplinar al acestora:

Ultimul moment al "Întâlnirii de dimineață" este reprezentat de către "Noutăți".

4. Noutățile – dau elevilor posibilitatea de a se exprima liber, de a-și prezenta propriile opinii, experiențe și de a fi ascultat (elevul care se înscrie la noutăți), de a pune întrebări (colegii). Noutățile sunt comunicate celorlalți din "Scaunul autorului" unde copilul va fi valorizat, dar va avea și responsabilitatea comunicării, întrucât urmează întrebările și comentariile colegilor.

Întâlnirea de dimineață prezintă următoarele **avantaje**:

- metodă participativă centrată pe elev;
- metodă cu grad facil de aplicabilitate;
- stabilește ritualuri și rutine;
- cultivarea principiilor democratice la elevi;
- încurajarea elevilor: să facă alegeri, să-și asume responsabilitatea pentru propriile opțiuni și decizii, să-și exprime ideile într-un mod creativ, să respecte felul de a fi al colegilor;
- înlesnirea creării unei atmosfere pozitive pe tot parcursul zilei;
- asigură o motivație pozitivă pentru învățare.

Limitele Întâlnirii de dimineață sunt:

- pregătirea unei cantități mari de material didactic de unică folosință;
- dificultăți privind reciclarea materialelor utilizate;

Bibliografie:

Bane, C. – *Bună dimineată! Mă bucur că ești aici. Manualul cadrului didactic pentru întâlnirea de dimineată*, C. E. D. P. Step by Step, București, 2004

Educația preșcolară în lumea modernă

Educatoare Filip Irina
Grădinița Nr.2 – structură SAM Cleja, jud. Bacău

„ Omul nu poate deveni om decât prin educație”- spunea Kant, prin urmare omul nu se naște om: „ tot ceea ce constituie umanitate: limbajul și gândirea, sentimentele, arta, morala – nimic nu trece în organismul noului născut”- fără educație.

Menirea educației este aceea „ de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, modificări esențiale. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală și informală), educația este chemată să formeze personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertății și descătușării, umanismului și creativității în educație ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în șir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin, mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără

avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional. Specialiștii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acțiunea constructivă:

educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;

învățământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;

criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte, și capacitățile

sistemului de învățământ, pe de altă parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate.

S-a considerat că dezvoltarea nu poate fi autentică fără pace, că pacea nu poate fi autentică fără respectarea drepturilor omului și asigurarea libertăților fundamentale, că, la rândul lor, aceste libertăți și drepturi sunt iluzorii acolo unde domnește mizeria, foametea și analfabetismul. Aceste evoluții l-au condus pe Aurelio Peccei la introducerea unui nou concept, acela de *problematică a lumii contemporane*.

A. Toffler afirma că trebuie create „consilii ale viitorului” care au nevoie de planificatori profesioniști, dar și de studenți, de tineri care caută responsabilitățile și le văd ca fiind aducătoare de beneficii și satisfacții.

Conceptul s-a impus și este folosit astăzi în mod frecvent. El pune în lumină tocmai caracteristicile acestei problematice, care se impune atât colectivităților naționale, cât și grupurilor și în cele din urmă persoanelor.

Pe ansamblu, problematica lumii contemporane prezintă:

- caracter universal, în sensul că nici o țară de pe glob și nici o regiune nu se poate plasa în afara acestei problematice;
- caracterul global, în sensul că ea afectează toate sectoarele vieții sociale, constituind o sursă de probleme deschise și, în unele cazuri, de dificultăți atât pentru sfera vieții materiale, cât și pentru cea a vieții spirituale;
- o evoluție rapidă și greu previzibilă, în sensul că oamenii se văd puși în fața unor situații complexe pentru care nu sunt pregătiți, pentru abordarea cărora nu au metode sau soluții adecvate;
- caracterul pluridisciplinar, adică cu conexiuni puternice și numeroase în fața acestor demersuri epistemologice; oamenii, tentați să folosească demersuri unidisciplinare și nu pluridisciplinare, se văd dezorientați;
- caracter prioritar și presant, în sensul că presiunile exercitate asupra comunității mondiale și a fiecărei comunități naționale sunt puternice, de neeludat, cerând răspunsuri prompte, ingeniozitate și deseori eforturi financiare importante.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societății contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care pășim a moștenit însă multe probleme sociale, economice și politice, care, deși au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol, sunt departe de a-și fi găsit soluțiile. Dintre aceste probleme menționăm: terorismul internațional, rasismul, creșterea numărului săracilor, a analfabeților și a șomerilor, etc.

Educația caută să contribuie la ameliorarea acestor probleme prin acțiuni specifice de prevenție. Datorită eșuării în a găsi soluții putem spune că educația se află în situație de criză. Prin criză se înțelege decalajul dintre rezultatele învățământului și așteptările societății. Dintre soluțiile specifice și generale găsite enumerăm:

- inovații în conceperea și desfășurarea proceselor educative;
- introducerea noilor tipuri de educație în programele școlare;
- întărirea legăturilor dintre acțiunile școlare și cele extracurriculare;
- formarea inițială și continuă a cadrelor didactice;
- conlucrarea dintre cadre didactice, elevi, părinți și responsabili de la nivel local;
- organizarea de schimburi de informații între statele europene;
- regândirea procesului de educație în vederea integrării cu succes a tinerilor în viața profesională și socială.

Impasul în care a intrat școala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoștințelor, explozia demografică și explozia aspirațiilor. Datorită dezvoltării științei și tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informație care depășește posibilitățile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

În vederea facilitării adaptării la schimbare, ideal este ca educația să asimileze direcția, conținutul și ritmul dezvoltării sociale, să-și prefigureze conținutul în funcție de exigențele societății viitoare, să pregătească omul pentru a se adapta la schimbare, prevenindu-se sau limitându-se stresul schimbării.

Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în mare măsură, de modul în care educația poate să satisfacă cerințele acestei dezvoltări.

Problemele lumii contemporane au impus constituirea unor noi tipuri de educație dintre care:

- educația relativă la mediu (educația ecologică);
- educația pentru pace și cooperare;
- educația pentru participare și democrație;
- educația pentru sănătate;
- educația interculturală;
- educația în materie de populație sau demografică;
- educația economică și casnică modernă;
- educația pentru drepturile omului;
- educația pentru schimbare și dezvoltare;
- educația pentru comunicare și mass-media;
- educația nutrițională;
- educația pentru timp liber.

Noile educații s-au impus într-un timp foarte scurt, dat fiind faptul că ele corespund unor trebuințe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate.

Fără îndoială, lista *noilor educații* nu se încheie aici. Proliferarea lor creează dificultăți autorităților în ceea ce privește includerea lor în planurile de învățământ.

Conținuturile, finalitățile și obiectivele noilor educații propun un demers prin care educația încearcă să răspundă exigențelor lumii contemporane și să producă o schimbare a actului educativ în favoarea educației bazată pe învățare inovatoare, societală și adaptabilă.

Noile educații sunt definite la nivelul programelor și a recomandărilor UNESCO ca răspuns la imperatiile lumii contemporane. Procesul declanșat stimulează trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare și permite aprofundarea unor probleme sociale care cer soluții concrete: democrația, pacea, mediul, alimentația, sănătatea etc. aceste educații trebuie să fie gândite în condițiile optimismului pedagogic, putând facilita descoperirea răspunsurilor la problemele cu care se confruntă fiecare generație.

Modurile de a grupa sau prezenta noile tipuri de conținut variază, dar obiectivele lor sunt aceleași. Școala contemporană nu mai poate ocoli această problematică interdisciplinară care este a tuturor profesiunilor și a tuturor cetățenilor capabili să-și îndeplinească rolurile sociale, etice și politice care le revin. Introducerea noilor educații se face prin intermediul a două strategii: a) **prima strategie** vizează promovarea unor noi modele consacrate diferitelor educații mergând până la crearea unor noi discipline mai cuprinzătoare (educația civică, educația cetățenească, educația globală etc.);

b) **a doua strategie** presupune infuzia de elemente noi în conținuturile tradiționale, strategie adoptată în multe țări, inclusiv în țara noastră.

În ciuda situației paradoxale în care se găsește, în pofida obstacolelor cu care se confruntă, educația este invitată să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă și dinamică, generația viitoare. În aceste condiții *noile educații* vin să pregătească un comportament adecvat, adică rațional care să atenueze în parte șocul viitorului.

Bibliografie:

- Tomșa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, Ministerul Educației și Cercetării, București.
- Cucoș, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași
- Joița, E., 2003, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova.
- Toader, A.D., 1995, *Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional*, EDP, București.
- Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutică. Didactică*, EDP București.

Studiu de caz (Minciuna)

Institutor Oana Bîrzu
Școala de Arte și Meserii Luizi Călugăra, jud. Bacău

Minciuna este o conduită de eschivare, în general destinată să evite o mustrare. De multe ori, în mod inconștient, părinții își învață proprii copii să mintă, prin promisiunile zilnice care nu sunt îndeplinite. Dacă un copil va fi pus să mintă că unul dintre părinți nu este acasă, atunci când este căutat de o persoană nedorită, greșeala va fi dublă, el nu va fi învățat să mintă și este învățat că poate trece peste obligațiile sociale, recurgând la minciună. Copiii nu sunt naivi, proști, surzi sau orbi. Pe măsură ce se dezvoltă psihic, ei vor să știe totul și sunt de preferat discuțiile oneste, pe înțelesul lor, fără a ambala realitatea în minciuni. Factori care pot cauza minciuna la copii:

- părinții așteaptă prea mult de la ei,
- lipsa unei explicații plauzibile pentru un anumit comportament,
- lipsa unei educații consistente,
- lipsa de atenție acordată de covârșnici sau adulți,
- teama; frica de pedeapsă,
- dorința de autoafirmare.

Minciuna poate fi, deasemenea, o manifestare tipică a tendinței de supraapreciere. Unii copii mint din dorința de a-i acoperi pe alți copii. Orice vină ascunsă prin minciună trebuie sanctionată, astfel încât să se înțeleagă că vina se agravează mințind; sinceritatea reduce vina și pedeapsa. Din educație trebuie eliminate procedeele care induc teamă în legătură cu recunoașterea greșelii. La baza tratării individuale e necesar să stea încrederea în copil.

Viața grupului, a clasei, nu poate fi concepută decât având la bază relații de sinceritate, de încredere reciprocă. Această încredere este compromisă ori de câte ori un gest, un cuvânt, o atitudine ascund o minciună. Învățătorii trebuie să înlăture și să prevină orice formă de minciună și de a promova comportamentul caracteristic formării unei personalități morale.

Andre Berge, fără a intenționa o clasificare, enumeră următoarele cauze ale minciunii: nevoia de afecțiune, dorința de a fi lăudat și admirat, intenția de a obține anumite favoruri, nevoia de bani, dorința de a ieși de sub controlul și autoritatea părinților, plăcerea de a minți, unele confuzii, anturajul.

Întrebând copiii asupra motivelor pentru care nu trebuie să mințim, Piaget a identificat trei stadii: până la șase ani, subiecții consideră că nu trebuie să mințim pentru că vor fi pedepsiți; de la șase la opt ani, subiecții consideră că nu trebuie să mințim fiindcă aceasta este o faptă rea; începând cu vârsta de zece ani, copiii răspund că minciuna dăunează afecțiunii și bunei înțelegeri.

Am constatat că cei care interzic să se spună minciuni sunt: părinții, bunicii, învățătorii, deci un adult care îi cere copilului să respecte o anumită regulă.

Pornind de la aceste constatări și din experiența didactică, în orele de educație civică am promovat un dialog sistematic precum și dezbateri de fapte concrete din orizontul apropiat al copiilor. La una din aceste fapte mă voi referi în continuare:

Mihai este elev în clasa a-III-a, fiul unor părinți, vanitoși, ambițioși care doresc ca fiul lor să fie cel mai bun elev din clasă. De aici, un regim excesiv de riguros, de rigid, pe care părinții i-l impun copilului.

Orice tentativă de a ieși din stereotipul de viață impus, este pedepsit sever de către părinți, care au o pregătire medie, fără prea multe cunoștințe despre psihologia copilului.

Copilul prezintă o inteligență generală, care-i facilitează asimilarea fără efort a cunoștințelor la toate obiectele, dar nevoia lui de mișcare, de de joc, îl fac uneori să viseze la momente de destindere alături de colegi.

Într-una din zile, profitând de întârzierea părinților, a stat mai mult la joacă cu copiii și nu și-a pregătit temeinic temele pentru a doua zi.

Amintindu-și palma pe care a primit-o anul trecut când a primit calificativul (B) la matematică, Mihai se hotărăște să facă carnetul de note pierdut. În urma unei vizite la școală, tatăl află că a primit din nou acest calificativ la matematică. Mihai motivează că a fost bolnav și nu s-a putut concentra.

La remarca tatălui său că este inegal în muncă și este un mincinos, Mihai îi dezvăluie motivul real pentru care a mințit.

„Mi-a fost frică că ai să mă bați!”

Analizând acest caz am putut constata următoarele:

Uneori copilul se pune la adăpost inventând o scuză care până la urmă devine obișnuință ce duce la mari carențe în instrucție și educație;

În situația aceasta asistăm la declarația sinceră a copilului în urma unei minciuni de apărare;

Este o reacție a copilului la teama de pedepse brutale;

La intervenția învățătorului, părinții suprimă pedeapsa și trec în poziția de neîncredere fățișă față de spusele copilului.

Am încercat să-i conving pe părinți că trebuie neapărat apropiat sub raport afectiv, explicându-i natura greșelii și consecințele pe care le poate avea minciuna asupra celor din jur.

Bibliografie:

Zlate, M – Psihologia socială a grupurilor școlare, Editura Pedagogică, București, 1972

Zlate, M – Introducere în psihologie, Casa de Editură și presă “Șansa” București, 1994

Wallon, H – Evoluția psihologică a copilului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975

Salade, D – Dimensiunea educației, București, E.D.P, 1997

Prevenirea și corectarea tulburărilor de limbaj

Profesor Daniela Dorobăț
Grădinița cu Program Prolungit Nr. 29 Bacău

Cauzele care determină handicapuri de limbaj pot acționa în trei etape diferite de dezvoltare a individului: în perioada fetală intrauterină, în timpul nașterii și după naștere.

Cauzele care acționează după naștere contribuie la formarea grupei cu cele mai numeroase cazuri de tulburări de limbaj, raportat la toate categoriile, și pot fi clasificate în: cauze organice de natură centrală sau periferică; cauze funcționale; cauze neurologice; cauze psihosociale.

În munca de corectare a defectelor de vorbire de natură fiziologică, trebuie urmărite trei etape distincte: etapa de depistare și cunoaștere a tulburărilor; etapa de formare și consolidare a unor deprinderi articulatorii corecte și de formare a auzului fonematic; etapa de muncă individuală sau colectivă pentru corectarea, fixarea și consolidarea sunetelor.

1. Etapa de depistare a tulburărilor de limbaj

În această etapă au fost studiați toți copiii din grupă și apoi selectați cei cu tulburări fiziologice. Depistarea s-a făcut în primele zile ale anului școlar și a cuprins următoarele faze:

am cerut copiilor să recite o poezie sau să spună o poveste pentru a constata dacă există unele dificultăți de pronunție a unor sunete sau de exprimare.

am aplicat probe de depistare a deficiențelor de vorbire.

Am folosit materialul verbal prin care am sesizat modul în care sunt pronunțate sunetele situate la începutul cuvântului, la mijlocul sau la sfârșitul acestuia.

Din aceste observații am desprins următoarele concluzii: copilul omite sunetul inițial (de exemplu, *t*), îl înlocuiește cu *l* la mijlocul și la sfârșitul cuvântului. Îl pronunță cu limba între dinți și se aude un fel de *ts* sau *ș*. Sunet incorect. Am procedat la fel și cu celelalte sunete și am constatat că sunetele defecte s-au înlocuit astfel: *f* cu *p*; *v* cu *f*; *l* cu *i*; *r* cu *i* sau *l*; *t* cu *d*; *o* cu *ș* și *t*; *ț* cu *s*; *ș* cu *l*; *ce* cu *se*, *te*, *țe*; *ci* cu *si*, *ti*, *ți* sau *și*; *ge* cu *ze*, *șe* și *je*; *gi* cu *zi*, *si* sau *ji*.

În cazul copiilor cu o pronunție corectă și inteligibilă controlul a fost redus la câteva sunete, folosindu-se următoarele propoziții:

„Mama stropește florile.” - pentru *s*, *ș* și grupul *fl*.

„Pe stradă trece un tractor.” - pentru *r*.

„Azorel doarme în coteț.” - pentru *z* și *ț*.

„Geta are papuci.” - pentru *ge* și *ci*.

„Gina are jucării.” - pentru *gi* și *j*.

2. Etapa de formare, fixare și consolidare a unor deprinderi articulatorii corecte

Prin exercițiile și activitățile desfășurate în această etapă am urmărit formarea unor deprinderi care să faciliteze dezvoltarea ulterioară a limbajului îndeosebi sub aspect calitativ. Acestea au fost deprinderi de

respirație corectă, de dezvoltare a capacității toracice și pulmonare, în vederea realizării unei modalități sporite a organelor articulatorii și dezvoltării auzului fonematic.

Pentru îndeplinirea acestor cerințe am acționat în următoarele direcții:

- realizarea unor programe de gimnastică și de articulare;
- exerciții senzoriale pentru dezvoltarea auzului fonematic.

În primul caz este vorba despre programe de înviorare introduse în activitățile de educație fizică, în care am inclus exerciții care să facă posibile formarea și consolidarea deprinderilor mai sus amintite. Prin aceste exerciții copiii învață să inspire și să expire. Mai întâi i-am învățat să expire pe nas:

- expirație puternică pe nas, după o inspirație profundă;
- deschiderea gurii, trăgând mult aer în piept; închiderea gurii și darea afară a aerului pe nas.

Apoi i-am învățat să expire pe gură:

- inspirație rapidă pe nas, expirație lentă cu gura deschisă;
- același exercițiu cu expirație lungă și buzele ținute ca și când ar sufla un fulg.

În munca de corectare am introdus exerciții pentru emiterea corectă a unor sunete, astfel:

Pentru sunetul S: din poziția stând în picioare, mai întâi se ridică încet brațul, lateral, cu inspirație rapidă pe nas; apoi la timpul doi, se face expirația lentă pe gură cu dinții așezați unii peste alții și buzele retrase: sssssssss...

Pentru sunetul J: am desfășurat jocul „Bate vântul”. Din poziția în picioare cu brațele ridicate, inspirație rapidă, apoi aplecarea alternativă a capului spre stânga și spre dreapta, însoțită de pronunțarea sunetului (jjjjjjj....) cu dinții apropiați și buzele rotunjite.

Pentru sunetul Z: am executat același exercițiu, însoțit de expirație (zzzzz...), realizată cu aceeași poziție a dinților și a buzelor.

Pentru sunetul Ș: exercițiul a fost executat din poziție normală; la timpul 1 copiii inspiră, ducând brațele spre stânga și emit un sssssss.... Lung, cu buzele ușor rotunjite.

Pentru sunetul F: jocul „Trenul”, cu dinții de sus așezați pe buza de jos; inspirație, apoi expirație lungă ffffff....însoțită de mișcări ale brațelor ce imită învârtirea roților.

Toate aceste exerciții le-am inclus în programul de gimnastică de dimineață, care nu depășește durata de 10 minute. În scopul fixării și consolidării mișcărilor, fiecare program a fost executat timp de mai multe zile, după care am introdus și exerciții noi. De asemenea, am mai folosit și alte exerciții, tot atât de importante. De exemplu, exerciții de gimnastică articulatorie introduse în programul zilnic, cu durata de 8-10 minute, de 2-3 ori pe săptămână.

Exerciții de mobilitate pentru maxilar și mandibulă:

- Jocul „Mic-Mare”: copiii se ghemuiesc, apoi, la ridicare, inspiră pe gură și cu voce puternică și gura larg deschisă strigă URA....!
- Execută mișcări laterale de mandibulă stânga – dreapta.
- Exerciții de așezare a dinților de sus pe buza de jos și a dinților de jos pe buza de sus.
- Exerciții pentru mobilitatea buzelor
- Exerciții de pronunțare a vocalelor, de exemplu: ai, au, oi, ui, ia, iu, io, ie, eu
- Exerciții pentru mobilitatea limbii
- Exerciții de umflare a obrazilor cu limba, apoi exerciții de umflare a buzei superioare și a celei inferioare;
- Gura ușor deschisă și mișcări laterale ale vârfului limbii, care va atinge alternativ colțurile buzelor;
- Exerciții ritmice însoțite de silaba *la*, de exemplu: *lo-la, la-la*.

O altă direcție în care am acționat în vederea corectării unor defecte de pronunție a fost aceea a dezvoltării auzului fonematic. Unii copii, deși au un auz normal, nu au formate și consolidate percepțiile audiovizuale. În scopul dezvoltării unei bune motricități a aparatului fonoarticular, care să permită articularea corectă a sunetelor limbii, se vor exersa, sub formă de joc, următoarele exerciții:

-vibrarea surdă a buzelor („Cum sforăie calul”)	-vibrarea sonoră a buzelor („Cum pornește mașina”)
-vibrarea limbii între buze – mișcarea este necesară pentru pregătirea și articularea sunetului <i>r</i>	-umflarea și baterea obrazilor cu pumnii (broșcuța)
-întinderea și ținutarea buzelor: <i>i-u, i-u, i-u</i> .	-sugerea obrazilor (iepurășul)
-imitarea căscatului	-limba iese afară (lopata)
-plescăitul gurii	-limba în formă de cupă
	-limba în formă de jgheab
	-limba lată și îngustă

În scopul dezvoltării și educării unei respirații corecte se pot efectua cu întreaga grupă de preșcolari jocuri de mișcare, exerciții-joc de suflat în morișcă, bile pe masă, umflarea baloanelor, suflat în instrumente de

suflat, exersarea expirației în timpul pronunției continue a sunetelor sonante (vocalele, consoanele m, n, s, z etc.), precum și a combinațiilor de sunete.

Pentru dezvoltarea auzului fonematic putem realiza exerciții-joc desfășurate în cadrul activităților de educarea limbajului, la exerciții senzoriale, la jocuri muzicale.

Exerciții de reproducere corectă a onomatopeelor:

- telefonul: zârrrr...zârrr...zârrr...
- zborul albinei: bâzz...bâzzz...bâzzz...
- soneria: țârrr...țârrr...țârrr...
- suflă vântul: vâjjj...vâjjj...vâjjj...
- facem liniște: șșt...șșt...șșt...
- ușa scârțâie: scârțțț...scârțțț

Am mai desfășurat jocuri pentru depistarea sunetului în poziții inițiale sau finale ale cuvântului, de percepere corectă a silabelor și sunetelor etc.

3. Etapa de muncă individuală sau colectivă pentru corectarea, fixarea și consolidarea sunetelor

Munca de corectare propriu-zisă am desfășurat-o nu cu toată grupa, ci cu acei copii a căror pronunție trebuia corectată. În ședințele de corectare am respectat următoarele etape:

- Efectuarea de exerciții respiratorii și de mobilitate pentru buze, limbă.
- Examinarea unei scurte propoziții în componența căreia este și sunetul care trebuie corectat.
- Izolarea sunetului în silabă, apoi rostirea lui singulară, pronunțându-se de exemplu: ca-să, c-a-sss, lung.
- Demonstrarea modului în care se formează sunetul.

După ce am obținut emiterea corectă a sunetului a urmat munca pentru fixarea lui:

- am introdus sunetul în silabe, plasându-l, pe rând, la început, la mijloc și la sfârșitul cuvântului;
- am introdus sunetul în cuvinte;
- am pronunțat sunetul în diferite grupuri.

În cele din urmă am organizat exerciții de consolidare a sunetului:

- reproducerea de texte, poezii, povești.
- descrierea de către copil a unor ilustrații.

Atitudinea educatoarei trebuie să dovedească bunăvoință, calm, atractivitate și să-i încurajeze și să-i mobilizeze pe toți copiii în efectuarea exercițiilor. Este necesară multă răbdare în exersare, în corectarea tulburărilor, exercițiile dovedindu-și eficacitatea în timp.

Bibliografie:

Verza, E. (1997), *Psihologie specială*, manual pentru clasa a IIIa, școli normale, E.D.P., R.A., București
Gherghina, D. (2005), *Didactica activităților instructiv-educative pentru învățământul preșcolar*, Ed. Didactica Nova, Craiova
Revista *Învățământul preșcolar* nr. 3/2007

Adjectivul

Profesor Pamfile Loredana
Școala cu Clasele I-VIII „Emil Brăescu” Măgura, jud Bacău

1. Găsiți **însușiri**(adjective) pentru cuvintele: *fructe, nisipuri, nopți, prăpastie, salcie, tablou, coleg, ușă, colină, amurg*;

2.Indicați sinonime pentru următoarele adjective: *curajos, mic, negru, pufos, mirositor, obosit, întunecat, mari, dulci, tăcut*;

3. Separați pe două coloane adjectivele propriu- zise și adjectivele provenite din alte părți de vorbire enumerate la exercițiul nr. 2;

4. Noi folosim adesea expresii în discuții ca să ne facem mai înțeleși! Arată că știi ce înseamnă expresiile de mai jos(poți folosi dicționarul):

Tras de păr, făcător de bine; bătător la ochi; tobă de carte; cu scaun la cap; pestriț la mațe;

5. Alcătuiți propoziții cu toate formele adjectivelor din seriile: *dulce, dulci, dulcii; moale, moi, moile; mare, mari, marii;*

6. Formați propoziții cu adjectivele indicate. Încercați să găsiți cât mai multe variante de ordonare a cuvintelor în text: *vicleană, leneșă, mică, obosită, tăcut, somnoros, vrednic;*

Găsește titluri de lecturi care conțin în structura lor adjective!(e.g. Fluierul *fermecat*)

Model de teză semestrul al II-lea

Citește atent textul :Doar pe coastă, la urcuș,
Din căsuța lui de humă
A ieșit un greieruș,
Negru, mic, muiat in tuș
Și pe-aripi pudrat cu brumă.

Desparte în silabe cuvintele: *doar, greieruș, brumă, pudrat;*

Transcrie un adjectiv propriu-zis și indică-i gradul comparativ de inferioritate;

Alcătuieste propoziții cu sinonimele cuvintelor: *căsuța, a ieșit, tuș;*

Indică funcția sintactică și cazul cuvintelor subliniate în text.

Găsește în text un epitet și formulează un enunț cu el;

Explică sensul versului: *Din căsuța lui de humă;*

Alcătuieste o compunere de 8-10 rânduri în care să folosești cuvintele: *negru, mic, muiat in tuș, căsuța;* folosește toate gradele de comparație ale adjectivelor folosite;

Compunerea are început, cuprins și încheiere! Ele încep cu alineat!

Orice propoziție începe cu literă mare!

Construiește propoziții clare, lungi și bogate în adjective. Ele fac textul expresiv!

Respectă numărul de rânduri cerut! Nu uita cuvintele indicate! Verifică-te!

1. Construieste adjective pornind de la culorile urmatoare: *verde, roșu, galben, negru;*

Model: *înverzit; verzui; reînverzit; neînverzit;*

2. Construieste adjective pornind de la alte părți de vorbire, cum ar fi: din verbe la participiu: *a tăcea – tăcut;*

a scrie -

a cânta -

a deschide -

a citi.....

a obosi.....

3. Adjectivele sunt simple și compuse. Dă exemple de adjective simple și trei exemple de adjective compuse. (e.g. *bun; cumsecade, nord-american, româno-bulgară,*)

4. Construieste adjective formate dintr-un adjectiv propriu-zis și un adjectiv provenit din verb.

e.g. (om) *liber- cugetător;* (carte) *nou-apărută ;*

5. Adjectivele variabile au patru forme, trei sau două. Identifică formele adjectivelor variabile:

lung, cenușiu, mare, bun, negru, gălbuie, vechi, dulce, bălai;

Adjectivele invariabile sunt cele care nu își schimbă forma. Eu îți dau exemple de adjective invariabile, iar tu așezi câte un substantiv lângă fiecare: *cumsecade, ferice, asemenea, atare, bej, gri, kaki, maro, oliv, vernil .*

ORTOGRAFIAE: Scrie pluralul adjectivelor: *cenușiu, zglobiu, viu, fumuriu, argintiu;*

Răsare luna palidă pe dealuri / Pe văi se lasă bruma argintie. (D. Zamfirescu, Că poate-atunci...)

Acesta este un început pentru o compunere în care să descrii un moment de seară. Folosește epitete pentru fiecare substantiv și descrie o seară de la sat, pe timp de iarnă(sfârșit de iarnă).

Folosește substantivele: *lumină, casa, pragul, poarta, grădina, ograda, copaul, casele, șoseaua, biserica, cerul, stelele, luna.*

Studiu privind sindromul copilului alintat

Institutor Merticariu Delia
Grădinița Nr.2 – structură SAM Cleja, jud. Bacău

Sindromul copilului alintat reprezintă un eșec al procesului de socializare a copilului, ca urmare a nereuăitei părinților de a impune limite de comportament adecvate vârstei copilului, care va rămâne egocentrist și imatur, incapabil de a înțelege că nu poate fi răsplătit întotdeauna sau că nu se poate face totul după voia sa. Copiii alintați prezintă o lipsă de considerație față de adulți, vor să-și impună punctul de vedere tinzând să aibă ieșiri temperamentale. Au un comportament obstructiv, manipulativ, săcâitor, obraznic. Sunt greu de mulțumit și această stare nu se păstrează în timp. Este neplăcut să-i ai în preajmă, chiar pentru cei care îi iubesc.

Multe dintre problemele comportamentale ce provoacă îngrijorarea părinților nu sunt legate propriu-zis de acest sindrom, ci sunt comportamente normale pentru vârstă, rezultatul stresului intrafamilial sau a unor modele comportamentale moștenite. Deși aceste din urmă situații nu reprezintă o reală alintare, totuși oferă oportunități pentru instalarea sindromului, dacă părinții nu adoptă o atitudine adecvată. Evitarea termenului de "alintat" creează doar dificultăți de comunicare cu părinții îngrijorați de comportamentul copilului lor deoarece nu există nici un alt termen care să definească mai bine aceste manifestări.

Greșeala de concepție este convingerea că sindromul își are cauza în excesiva indulgență a părinților, prin faptul că li se oferă copiilor prea multă atenție sau li se satisfac prea multe dorințe. A fi indulgent este una dintre plăcerile vieții de părinte și când această atitudine se combină cu o prezență parentală pozitivă, cu limitări clare, nu se ajunge la copii alintați. Indulgența poate conduce la alintare atunci când părintele nu are suficientă încredere în sine, încearcă să rezolve nevoile complexe de dezvoltare ale copilului prin daruri materiale sau prin neimpunerea unor limite de comportament copilului.

Copilul are în jur de doi ani când conștientizează că este o ființă separată, independentă. Odată cu această recunoaștere el își dă seama că este capabil de a lua decizii singur și de a influența evenimentele din jurul său. Realizarea acestui fapt poate duce la o fază de comportament dificil ce se întinde de la vârsta de 18 luni până la aproximativ trei ani. În această perioadă copilul negativist își exercită autonomia opunându-se eforturilor celorlalți de a-i ghida și controla activitățile. Părinții tind să interpreteze rezistența copilului la autoritatea lor ca pe un indicator al faptului că au un copil alintat.

Deși numărul confruntărilor cauzate de tendința copilului de a acționa independent poate fi redus, nu toate conflictele pot fi evitate. Este inevitabil că unele dintre dorințele copilului să depășească limitele rezonabile impuse de părinți. În asemenea ocazii unii dintre copii pot prezenta accese de furie. Un acces de furie reprezintă o imensă scurgere de frustrare, supărare care sperie atât copilul cât și părinții. Dacă părinții încearcă să dea copilului ceea ce acesta și-a dorit, în vederea curmării accesului de furie, vor obține exact reversul, adică repetarea accesului, copilul realizând că își poate controla părinții. Copiii care perseverează în aceste accese de furie sunt într-adevar alintați, datorită incapacității părinților de a impune limite comportamentale adecvate vârstei.

Copilul alintat, la intrarea în colectivitatea grădiniței, va purta cu sine, ca pe un bagaj incomod, întreaga gamă a manifestărilor comportamentale specifice. Atât părinții cât și educatoarea trebuie să știe că un copil nu este o jucărie și este bine că acesta să-și dezvolte o minte a sa, proprie. Pentru a reduce la minim conflictele dintre părinți și copil, primii trebuie învățați să nu ofere alternative copilului când, de fapt, nu are alternative. Dacă o anumită acțiune este nenegociabilă, adultul – fie el părinte sau educatoare – nu trebuie să ceară părerea copilului, ci doar să-l informeze ferm și să treacă la acțiune. Atunci când pentru adult există mai multe variante acceptabile, copilului trebuie să i se ofere posibilitatea de a alege între acestea. Procedând astfel, copilul are impresia unui grad de control, fără ca autoritatea adultului să fie afectată.

STUDIUL DE CAZ :

Sunt educatoare, cu o vechime destul de mare și chiar din primii ani de activitate profesională, am întâlnit manifestări comportamentale specifice sindromului copilului alintat. Incidența acestor cazuri este de unul, două la fiecare generație de preșcolari de 3-4 ani, mai rare la categoria celor de 5-6 ani.

PERSONAJELE : copii de 3-4 ani

Sorin B. – 3 ani în sept. 2009

CRONOLOGIA EVENIMENTELOR:

Deoarece Sorin este cel mai “ proaspăt ” caz, cu manifestari tipice, intalnite la toti ceilalti prescolari pe care i-am putut incadra in tipologia “copilului alintat”, voi expune evolutia acestuia din momentul celui dintai contact cu mediul gradinitei.

Copilul isi schimba rapid preferintele, fie ca e vorba de o jucarie, de o relatie cu un alt copil sau de o activitate specifica gradinitei. Trece cu usurinta de la tandrete sufocanta pentru partenerul de joc, la o brutalitate consecutiva. Reactiile sale afective sunt caracterizate de superficialitate si impetuozitate. Impunerea preferintelor sale este, uneori, tiranica. Manifesta o opozitie indarjita fata de orice incercare de incadrare intr-un ritm, o formula de relationare cu grupul, ajungand pana la negativism. De cele mai multe ori sugestia sau indicatia educatoarei de a executa o anume activitate, de a saluta pe cineva, de a participa la un joc colectiv, genereaza un “ nu vreau ” din partea copilului.

Comportamentul sau este frapant pentru ceilalti copii din grupa, cu atat mai mult cu cat acest copil poate fi jovial si generos pentru segmente scurte de timp, dupa care manifesta respingere, antipatie fata de oricare copil din grupa, fara exceptie. Astfel de manifestari ostile impotriva celorlalti copii nu au, neaparat, un caracter de generalitate. Exista o alta categorie de copii alintati la care persista forme primare de manifestare a furiei sub forma unor crize. Este suficient ca educatoarea sa interzica obtinerea unor satisfactii imediate, fara legatura cu activitatea desfasurata de grup, ca acest copil sa se tranteasca pe jos, sa arunce lucrurile, sa tipe, sa dea din picior. In timpul unei astfel de crize, copilul se congestioneaza sau devine palid, isi pierde temporar controlul si criza tine atata timp cat nu exista tendinta de a-l impaca sau de a-i satisface capriciul.

IDENTIFICAREA PROBLEMEI

O astfel de atitudine se datoreaza, fara indoiala, greselilor in educatie din cadrul relatiilor intrafamiliale. Am constatat ca astfel de greseli in educarea copilului apar in familiile alcatuite, fie din parinti foarte tineri, fie, dimpotriva, din randul persoanelor devenite parinti la maturitate deplina, fie din familii in care sarcina educarii copiilor revine unor persoane platite in acest scop (parintii fiind implicati in construirea unei cariere sau in afaceri). Copilul alintat este un mic tiran ce domina intreaga familie, mobilizandu-i pe adulti, ore in sir, la satisfacerea capriciilor sale afective. Comportamentul sau este generat tocmai de incapacitatea parintilor, a adultilor din familie, de a actiona ferm.

PROBLEME, PREOCUPARI: Gradinita, ca institutie cu o organizare ferma care prin specificul activitatii organizate cu copiii, nu seamana cu stilul familiei, reprezinta pentru cea mai mare parte a copiilor, la primul contact, un mediu profund diferit de ceea ce cunoaste si accepta copilul. La majoritatea copiilor rezerva fata de noul mediu dispare si lucrurile intra in normal. Nu acelasi lucru se intampla in cazul copiilor alintati. Aceasta categorie de copii se caracterizeaza printr-o instabilitate psihomotorie evidenta. Programul gradinitei impune forme de activitate care, pentru perioade determinate de timp (de la 15 minute pana la 30 de minute), presupun un ritm dirijat si rezolvarea unor cerinte si sarcini formulate de educatoare in conformitate cu prevederile programei. Un astfel de efort este, daca nu imposibil, cel putin foarte dificil pentru copilul alintat, care are tendinta de a iesi din ritmul celorlalti, este incapabil sa se supuna normelor acceptate, de ordine si disciplina in colectivitate. Inca din prima zi de gradinita, copilul alintat constata ca totul este potrivit ritmului sau de activitate, ceea ce ii declanseaza o nevoie imperioasa de protectie afectiva, exprimata prin repetarea la nesfarsit a expresiei « vreau acasa », uzand de toate nuantarile afective de care este capabil : furie, lacrimi, implorare blanda.

RECOMANDARI – SOLUTII

Dupa multe experiente de aceasta natura si tot atatea incercari de a ameliora atitudinile comportamentale specifice acestui sindrom, am hotarat ca cea dintai masura pe care educatoarea este obligata sa o ia, este legata de inlaturarea sentimentului de insecuritate afectiva a copilului. Afectiunea pe care educatoarea o indreapta spre copilul alintat se exprima intr-o abordare delicata, gesturi blande, tonuri joase in exprimarea orala, explicatii pe intelesul lui – toate acestea numai dupa ce copilul, ignorat de educatoare si de copii, a incetat sa se manifeste agresiv. Rezultatele nu vor fi imediate, dar tine de tactul educatorial, de atitudinea ferma si perseverenta (in esenta, de dragostea fata de copii), ca aceste manifestari sa diminueze in intensitate si frecventa, pana la disparitia lor. Concomitent cu acest prim pas in remodelarea comportamentului acestui copil, se impune o colaborare stransa cu familia copilului, in sensul remodelarii atitudinii acesteia fata de copil. Nici acest demers nu este facil. Mai inainte de orice altceva, este foarte important sa conduci parintii spre acceptarea realitatii: au gresit in atitudinea lor fata de copil. Indeosebi acea categorie de parinti preocupati de cariera si/sau de afaceri, intampina cu rezerva (uneori, cu ostilitate) ideea ca au gresit in calitatea lor de parinti. Este nevoie, exclusiv, de tact si diplomatie din partea educatoarei in abordarea acestora. Am organizat

consultatii individuale cu acesti parinti, inducandu-le, treptat, ideea ca ar putea deveni parteneri educationali ai educatoarei in procesul de integrare socio – afectiva a copilului.

Pe de alta parte, copilul insusi este supus unui proces de educare a capacitatii de a-si infrana pornirile primare si de a se supune normelor si regulilor specifice colectivitatii. Astfel, el primeste responsabilitati marunte (il ajuta pe un coleg « neajutorat » sa modeleze, sa construiasca etc., o ajuta pe educatoare in rezolvarea unui conflict intre copii, generat de disputarea unei jucarii etc.). Fiecare achizitie, oricat de marunta ar parea in comportamentul copilului alintat, va fi evidentiata in fata copiilor din grupa.

Educatoarea va lectura, va expune povesti, povestiri scurte cu morala, expuneri urmate de convorbiri pe tema consecintelor atitudinilor comportamentale gresite ale personajelor. Educatoarea va raporta mereu comportamentele gresite ale copiilor in activitatea de grup, la cele ale personajelor din povesti. Este impresionant efectul asocierii copilului alintat cu un personaj alintat.

Treptat, copilul va accepta protectia afectuoasa, dar si autoritatea educatoarei – chiar daca uneori i se opune (toti copiii o fac!). El se va supune, mai devreme sau mai tarziu si impotriva dorintei sale, exigentelor vietii in colectivitate, pentru a putea pastra sentimentul de siguranta produs de afectiunea educatoarei si de prietenia copiilor din grupa.

Educatia ecologica O SPERANȚĂ PENTRU MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

**Profesor Purtan Monica-Claudia
Școala cu clasele I-VIII „Octavian Goga” Oradea**

„Ecologia este știința luptei pentru existență” (Greg Cooper)

Una dintre diversele forme ale noilor educații este **educația ecologică** sau educația relativă la mediu care evidențiază influența activităților umane asupra mediului înconjurător, *este un proces aflat la confluența dintre științele realiste (biologie, fizică, geografie, chimie etc.) și cele umaniste (legate de sistemele sociale: sociologie, psihologie, istorie etc.), în care știința se îmbină armonios cu arta, iar noțiunile teoretice sunt zadarnice dacă nu sunt strâns legate de activități practice.* Educația ecologică studiază mediul natural și artificial, viețuitoarele, inclusiv omul, și contribuie la înțelegerea circuitului energiei și materiei. Educația de mediu trebuie să îi ajute pe copii să înțeleagă influența comportamentului lor asupra calității mediului.

Termenul *ecologie* a apărut în 1866 și îi aparține biologului german Ernst Haeckel (1834-1919). Prin *ecologie* el definea știința care studiază legăturile dintre organisme și mediul înconjurător.

Astăzi, ecologia nu mai este doar un obiect de studiu, ci un mod de gândire și de acțiune răspândit la nivelul întregii planete, pretutindeni existând oameni care înțeleg necesitatea protejării mediului.

Prin educația ecologică putem să cultivăm dragostea și interesul elevilor pentru lumea înconjurătoare, pentru protejarea mediului și a societății, putem să formăm atitudini de dezaprobare față de cei ce încalcă normele de păstrare a igienei mediului, contribuim la activizarea vocabularului legat de termenii ecologiei, stimulăm curiozitatea față de animale preistorice și, desigur, față de viețuitoarele din actuala perioadă istorică.

„Învățându-i pe copii să apere natura îi învățăm să apere viața”.

Pentru școlarul mic este important:

- să cunoască importanța calității mediului pentru viața omului;
- să cunoască relațiile dintre om și mediu, interdependența dintre mediu și dezvoltarea societății;
- să-și formeze o atitudine de respect față de mediu și să-și dezvolte comportamente responsabile.

Protecția mediului constituie o problemă acută a civilizației umane. Dragostea copilului față de natură poate fi cultivată de la cea mai fragedă vârstă.

Pornind de la premisa că „natura este însăși rădăcina vieții”, că ea se comportă ca un organism viu care are propria anatomie și produce neconținut resursele necesare vieții, e absolut necesară stabilirea unor relații durabile și calitative om-natură, om-societate, este nevoie ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru ce-l înconjoară, să devină conștient de faptul că nu este stăpânul naturii, ci parte a ei, și să nu mai risipească resursele planetei fără a ține seama de propriul interes al rasei umane.

Educația maselor, a tinerei generații în special, în vederea însușirii unei concepții ecologice, a devenit

tot mai necesară în prezent datorită creșterii influenței omului asupra naturii, prin dezvoltarea vertiginoasă a tehnicii, mecanizarea agriculturii, utilizarea pesticidelor, dezvoltarea turismului.

Mediul înconjurător reprezintă un element esențial al existenței umane și reprezintă rezultatul interferenței unor elemente naturale – sol, aer, apă, climă, biosferă – cu elemente create prin activitatea umană. Toate acestea interacționează și influențează condițiile existențiale și posibilitatea de dezvoltare viitoare a societății. Orice activitate umană și implicit existența individului este de neconceput în afara mediului. De aceea, calitatea în ansamblu a acestuia, precum și a fiecărei componente a sa în parte, își pun amprenta asupra nivelului existenței și evoluției indivizilor.

Educația ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate: școlară, extrașcolară, activități științifice, literare, artistice, plastice, sportive. Formele de realizare sunt, de asemenea, diversificate: observații, experimente, povestiri științifice, desene, activități practice, plimbări, drumeții, excursii, vizionări de filme, jocuri de mișcare, distractive, orientări turistice, labirinturi ecologice, colecții, expoziții, spectacole, vizionări de emisiuni TV, expediții, tabere, scenete ecologice, concursuri.

Din experiență proprie pot să afirm că disciplina opțională *Educație ecologică* este primită cu entuziasm de către copii. Ei iubesc natura, iubesc viețuitoarele, iubesc „caietul verde”, care îi învață atâtea lucruri folositoare despre mediul înconjurător. Am introdus ca disciplină opțională la clasa mea Educația ecologică încă din clasa I (acum elevii mei sunt în clasa a III-a). În cei trei ani de studiu până în prezent elevii au învățat foarte multe lucruri utile despre protejarea mediului înconjurător, cunosc conceptele de colectare selectivă a deșeurilor și de reciclare, lucru concretizat în acțiunile lor voluntare de colectare a maculaturii și a PET-urilor, jonglează cu termeni ecologici, sunt mult mai responsabili cu privire la păstrarea curățeniei atât în clasă, cât și acasă sau pe stradă.

Educația ecologică nu poate fi realizată fără empatie – capacitatea persoanei de a se pune în locul altuia, de a-i înțelege nevoile, dorințele. A vorbi despre *lumea verde* dar în același timp a rupe, aproape inconștient, frunze și crenguțe ori de câte ori treci pe lângă un tufiș, este un mesaj pe care, din nefericire, adulții îl transmit adesea: acela că *una spui și alta faci*.

Fără suflet nu există ecologie! Dacă cineva nu înțelege că faptele din jurul său, de orice regn ar fi, trebuie, dacă nu iubite, dar tratate cu grijă, mai bine să se lase de proiectele „ecologice”. Orice prilej oferit de activitățile de observare a plantelor și animalelor, observări spontane, plimbări, excursii etc. trebuie folosite pentru a forma o gândire intuitivă și deductivă a copiilor în raport cu natura, pentru a dezvolta dragostea și respectul față de dorința de a ocroti. Elevul trebuie lăsat să descopere el însuși adevărul, acționând în mod practic, deoarece scopul școlii este de a forma creatori și nu indivizi care să repete ceea ce au învățat generațiile precedente.

„*Nivelul cel mai profund de înțelegere a ecologiei este înțelegerea că suntem parte dintr-un întreg, cosmic, din Univers*”. (F. Capra)

Problema raportului dintre om și mediul înconjurător nu este nouă. Ea a apărut din cele mai vechi timpuri, odată cu cele dintâi colectivități umane. În decursul lungii sale evoluții, pe măsura dezvoltării științei și tehnicii, omul a căpătat posibilitatea de a transforma, din ce în ce mai mult, mediul înconjurător, dar a făcut-o adesea în defavoarea condițiilor normale de dezvoltare a vieții.

Într-o societate supratehnologizată și industrializată, fiecare locuitor al Terrei, indiferent de vârstă, ar trebui să cunoască principiile **educației ecologice**, cauzele poluării pentru a contribui la evitarea acestora și pentru a fi în stare să sensibilizeze opinia publică cu privire la combaterea degradării mediului înconjurător.

Deci, a venit vremea să ne întoarcem fața către natură. Protejarea naturii este o investiție în viitorul copiilor noștri.

Bibliografie:

1. Nedelcu, G., Nedelcu, M., Mureșan, I., Stan, S., Mureșan, T., (2003), *Educația ecologică și voluntariatul în protecția mediului*, Editura Treira, Oradea
2. Planchard, Emile, (1992), *Pedagogia școlară contemporană*, Editura Polirom, R.A., București
3. Stoica, Daniela, Dinescu, Rodica, Minulescu, Carmen, (2009), *Mai mult verde, mai mult albastru*, clasa a III-a, Editura Carminis, Pitești
4. Vlad, Cornelia, (1999), *Educația ecologică*, Revista Învățământul primar 3-4, Editura Discipol

Echipa și rolul ei în eficientizarea activității în educație

Profesor Cornelia Melcu,
Școala Generală Nr. 9- Brașov

Nimeni nu este perfect, dar o echipă poate fi !

Deși nu este recent descoperit, conceptul de echipă a dobândit în ultimele decenii noi semnificații, întrucât acestei forme de organizare a muncii i se acordă o tot mai mare importanță. Tot mai frecvent auzim vorbindu-se despre constituirea echipelor de proiecte, echipelor de intervenție, echipelor de lucru, echipelor de implementare, echipelor de învățare, în școală, etc.

Există nenumărate definiții ale echipei, majoritatea evidențiind faptul că, o echipă, spre deosebire de grup, are anumite caracteristici specifice.

Ce înseamnă de fapt lucrul în echipă?

1. Echipa e mai importantă decât individul.
2. Echipa realizează obiectivele mai rapid, mai eficient.
3. Lucrul în echipă e o trăsătură esențială pe care trebuie să o dovedești dacă vrei să reușești.
4. Motivarea în echipă conduce întotdeauna la realizări mult mai mari ale individului.
5. Lucrul în echipă presupune folosirea cuvântului noi în loc de eu. Nu uitați acest lucru!
6. Echipele fac diferența și nu oamenii.
7. Înainte de toate, gândește-te la echipă.

O echipă nu înseamnă doar asocierea a două sau mai multe persoane care lucrează împreună, Pentru ca grupul de lucru să poată fi numit echipă este necesară îndeplinirea anumitor condiții.

În primul rând, este stabilirea unui scop comun. Apoi, membrii grupului trebuie să colaboreze în vederea îndeplinirii scopului propus; să-și dovedească toate competențele de care dispun . Dar colaborarea între membrii nu este suficientă, aceasta trebuie însoțită de interdependență, știut fiind faptul că avem nevoie unii de alții pentru a obține ce dorim; este dificil ca o sarcină complexă să fie realizată optim, de la cap la coadă, de o singură persoană. O altă condiție absolut necesară este ca întregul grup să se dovedească a fi mai mult decât o simplă însumare a trăsăturilor de personalitate și, implicit, a competențelor celor ce o compun. Echilibrul echipei este dat de caracterul eterogen al rolurilor adoptate în cadrul acesteia. Cu cât într-o echipă se regăsesc mai multe roluri (lider, tehnician, moderator, agent, investigator, evaluator, liant, dinamizator) și cu cât deschiderea de a adopta, pe rând, în funcție de necesități, alte roluri crește, cu atât echipa are mai mult echilibru și eficiența sa este sporită. O altă caracteristică de diferențiere a grupului de echipă este coeziunea. Într-un grup în care există coeziune conflictele sunt mai reduse ca număr, se manifestă mai degrabă la nivelul ideilor decât la nivelul persoanelor, de cele mai multe ori conducând spre progres.

Un plan de lucru în echipă parcurge, teoretic, patru etape :

Primirea sarcinii: membrii echipei stabilesc dacă realizarea acesteia cere luarea unei decizii ; se stabilesc țelurile și se colectează informațiile de care este nevoie.

Identificarea posibilelor soluții și evaluarea fiecăreia

Alegerea unei variante, agreată de membrii echipei

Echipa acționează, evaluează și apoi corectează (dacă este nevoie) rezultatul. Uneori, pe parcurs , se constată lipsa unor informații și atunci echipa revine la prima etapă.

Dar existența acestor caracteristici nu definesc neapărat și echipa eficientă, acesta din urmă implicând mai multe aspecte decât cele menționate, precum: repartizarea echitabilă a sarcinilor, implicarea în rezolvarea lor, ascultare activă între membrii echipei, o riguroasă planificare a acțiunilor, luarea deciziilor prin consens,ș.a.m.d.

Caracteristicile unei echipe performante:

Simțul scopului comun: scop, viziune si obiective impartășite. Orientare puternică spre rezultate, simțul priorităților, claritate în decizii. Comunicare deschisă: oamenii își exprimă gândurile si sentimentele, conflictul este adus la suprafață si rezolvat. Oamenii ascultă cu atenție. Membrii echipei isi exprimă ideile cinstit și în întregime, astfel că toată lumea prezintă informații relevante și se reduc „gândurile ascunse”. Încredere si respect reciproc: oamenii îi prețuiesc și respectă pe ceilalți. Își spun adevărul unul altuia și dau un feed-back cinstit si responsabil. Membrii echipei folosesc un ton critic constructiv când este necesară facilitarea interacțiunii de grup și realizarea cerințelor.. Diferiți membri ai echipei își asumă leadership-ul în funcție de sarcina prezentă și de nevoile grupului. Liderul formal are rolul de trainer și mentor al echipei.

Echipa își optimizează aptitudinile, cunoștințele și puterile personale ale membrilor ei. Oamenii au în vedere păreri diferite și se folosesc de outsiders. Membrii echipei au dreptul la păreri diferite iar echipa are un mod eficient de a rezolva problemele și conflictele.

Oamenii văd șansele ca oportunități. Dau înaltă valoare noului, abordării problemelor în mod creativ. Își împart responsabilitățile și caută să se perfecționeze continuu.

Membrii echipei încurajează întrebările dificile și percutante, învață din experiență și greșeli, încurajează creșterea și dezvoltarea membrilor echipei. Voi încerca să exemplific câteva modalități de a crea echipe de lucru eficiente referindu-mă la o problemă actuală și de interes major în actualul context socio-politic al școlii românești: fenomenul comasării. Începând cu toamna anului 2009 mai multe instituții școlare și învățământul preuniversitar au fost comasate, una din problemele ivite odată cu acest fapt fiind și construirea de echipe eficiente pentru activitatea instituției nou- înființate. După cum am văzut, apartenența la echipă are foarte multe în comun cu înțelegerea misiunii sau a obiectivelor organizaționale. Prin urmare, membrii noului colectiv format trebuie să le cunoască pentru a produce performanțele dorite; managerul trebuie să formuleze clar așteptările sale și rezultatele așteptate de la cei pe care îi conduce. Apoi, fiecare școală vine cu propria cultură organizațională, fapt ce împiedică formarea noii echipe. În acest context, membrii noului colectiv sunt puși în situația de a înțelege că strategia comună utilizată este cea care conduce la atingerea obiectivelor urmărite. De asemenea, toți membrii echipei trebuie angajați în îndeplinirea misiunii echipei și în obținerea rezultatelor așteptate, pentru ca abilitățile lor să crească și să se dezvolte odată cu echipa. Pentru echipe eficiente, e nevoie de membrii competenți. Întrebarea la care va răspunde managerul este dacă în echipă sarcinile de lucru sunt repartizate conform posibilităților fiecărui component ? Dacă nu, echipa oferă ajutorul și sprijinul cuvenit, dispune de resursele și strategiile necesare pentru îndeplinirea misiunii sale ? Derivat din acestea, se pune problema libertății și responsabilității echipei. Membrii acesteia trebuie să fie conștientizați asupra limitelor (ex. pecuniare, de timp, etc.) de realizare a obiectivelor; managerul va crește oportunitățile de automanagement în organizație. Colaborarea între membri este esențială în dezvoltarea echipei eficiente. Managerul va căuta să organizeze miniechipe de lucru, pentru îndeplinirea unor sarcini (ex. pentru proiectul x al Școlii, corpurile A, B... vor realiza activități cu titlul...), va căuta să creeze cât mai multe situații în care cei din colectiv să relaționeze, să împărtășească din experiența proprie, să comunice. Miniechipele vor fi coordonate de consiliul managerial care va ajuta grupurile să obțină ceea ce au nevoie pentru a avea succes în îndeplinirea sarcinii. Comunicarea stă la baza oricărei relații umane. Într-o echipă eficientă, blocajele în comunicare sunt depășite, se practică ascultarea activă, se oferă și se primește feed-back de performanță, se comunică onest și cinstit, chiar dacă se iscă și conflicte.

Pentru că însuși fenomenul comasării ține de schimbare, trebuie să ne asigurăm că organizația este cu adevărat interesată de schimbare. De aceea trebuie recompensați cei care își asumă riscuri rezonabile pentru a face îmbunătățiri (dovedesc gândire creativă, soluții și idei noi). Recompensele și recunoașterea trebuie să fie imediat furnizate pentru a responsabiliza echipa, dar și individual, pe cei cu merite deosebite. Consecințele eșecurilor trebuie de asemenea conștientizate pentru că altfel membrii echipei își vor petrece timpul mai degrabă discutând despre probleme, decât căutând calea de rezolvare a acestora.

Nu trebuie uitate și activitățile de relaxare, de petrecere a timpului liber în comun, activități care ajută indivizii să comunice liber , fără constrângeri. Acestea sunt un prilej de intercunoaștere, de împărtășire de experiențe, de intercomunicare, etc.

Echipa nou formată trebuie să fie pregătită pentru cultura organizațională a viitorului, diferită față de organizarea ierarhică tradițională din prezent. De la organizația de planificare trebuie să se treacă la cea de achimbare, care recompensează, recunoaște, evaluează, angajează, dezvoltă, motivează și gestionează resursa umană angajată, mai ales în contextul legii finanțării în funcție de numărul de elevi.

În concluzie, cu cât se va sprijini și interveni mai mult în procesul de construcție al echipei, cu atât membrii acesteia vor da mai mult școlii și, implicit, societății.

BIBLIOGRAFIE ȘI SURSE WEB:

Neculau, A., 2007, Dinamica grupului și a echipei, Polirom, Iași

Niculescu, R., M, 2007, Managementul resurselor umane în educație, Ed. Aeternitas, Alba Iulia

<http://centrasimpreuna.wordpress.com/teme-de-discutie/grupul-si-echipa/>

http://www.e-scoala.ro/traininguri/echipa_lucru_performanta.html

http://humanresources.about.com/od/involvementteams/a/twelve_tip_team.htm

Motivarea elevilor din perspectiva evaluării

Profesor Neațu Jennifer
Grup Școlar Tehnic, Drăgănești – Vlașca, jud. Teleorman

O importantă componentă a procesului instructiv – educativ, evaluarea este, mai întâi de toate, o activitate de măsurare care trebuie să fie foarte riguroasă și foarte precisă, iar în al doilea rând, este o activitate de apreciere care trebuie să acorde semnificațiile curente față de informațiile recoltate prin intermediul primului demers.

Măsurarea presupune aplicarea unor tehnici specifice pentru a cunoaște efectele acțiunii instructiv – educative și a obține date în perspectiva unui scop determinat. Aprecierea este procesul de judecată a rezultatelor constante, prin compararea acestora cu scopurile urmărite.

Multă vreme evaluarea a fost catalogată de către elevi ca fiind ceva depreciativ. Așa cum depunem eforturi pentru a-i atrage pe elevi către studiul unei limbi franceze, tot așa trebuie să-i motivăm pe aceștia să fie evaluați. Acest proces de evaluare trebuie făcut ca o activitate curentă la clasă, pentru ca elevul să fie obișnuit și să fie conștient, în același timp, de procesul de evaluare la care participă. Evaluarea cunoștințelor de limba franceză o putem face la începutul programului de instruire, cu scopul de a verifica cunoștințele elevilor necesare abordării unei noi secvențe de învățare. Prin diversificarea activităților de evaluare, aceasta nu mai este percepută ca o lucrare de control care urmărește să-l catalogheze pe elev după nivelul cunoștințelor acumulate de acesta până la data evaluării respective. Dacă evaluarea este realizată ca o activitate de destindere și de recreare a elevilor, atunci aceasta va avea cu siguranță randament maxim iar elevii vor dori să fie evaluați mult mai des. Putem realiza evaluarea și pe parcursul desfășurării cursului, cu scopul de a urmări progresul elevilor, de a le identifica lacunele și cauzele acestora. Astfel fiecare elev va ști ce cunoștințe să aprofundeze. De asemenea, evaluarea va avea loc și la finalul programului de instruire pentru a verifica nivelul de realizare al obiectivelor programei școlare.

Pentru a-l atrage pe elev în procesul de evaluare, aceasta trebuie făcută sistematic și în stil competitiv. Trebuie să recurgem cât mai des la diversele tipuri de itemi : itemii cu alegere multiplă – un singur răspuns bun, mai multe răspunsuri bune, cel mai bun răspuns, singurul răspuns fals (...suis roumain. a) il, b) je, c) vous); itemii cu alegere alternativă oui/non, vrai/faux; itemii de asociere; itemii de ordonare; itemii de clasare etc.

Evaluarea performanțelor la limba franceză se mai realizează și de către organisme naționale și internaționale, în urma căreia diplomele sunt oficiale și recunoscute internațional DELF (Diplôme d'étude en langue française) și DALF (Diplôme approfondi de langue française).

Indiferent de nivelul la care are loc evaluarea, trebuie să se țină cont de factorul motivațional și afectiv al elevului. De asemenea, obiectivitatea și subiectivitatea în procesul de evaluare își are gradul său de participare la proces.

Un alt mod de a-i atrage pe elevi către evaluarea cunoștințelor este autoevaluarea. Aceasta face parte din didactica contemporană alături de implicarea tot mai evidentă a elevului în reflectarea proceselor sale de învățare. Noutatea pe care o aduce cu sine autoevaluarea este conștientizarea elevului asupra a ceea ce urmează a fi evaluat, aceste lucruri comunicându-i-se anterior. Prin această autoevaluare se reglează instruirea, se ameliorează și se introduc noi modificări în modul ei de desfășurare. Elevii sunt din ce în ce mai atrași de această modalitate de evaluare, deoarece aceasta era altădată strict rezervată profesorului. Și totuși, dacă profesorul nu susține să nu favorizează această evaluare alternativă, aceasta nu va fi niciodată de calitate. Astfel, cadrul didactic trebuie să îi inițieze pe elevi în activitatea de autoevaluare și să-i motiveze pe aceștia pentru participarea la un astfel de gen de activitate.

Astfel, fiind un act absolut necesar în procesul de instruire, evaluarea nu mai este văzută doar ca o încununare a cunoștințelor acumulate ci și ca o activitate normală de instruire, la fel de atractivă ca oricare alta și cu participare la fel de intensă a elevilor ca la celelalte activități de învățare.

Educația incluzivă

**Profesor Condriuc Florina-Cristina,
Școala cu Clasele I-VIII "Octav Băncilă", Corni, jud. Botoșani**

Educația incluzivă presupune integrarea tuturor copiilor în același mediu de învățare, indiferent de apartenența socio-culturală, lingvistică, religioasă și, dincolo de deosebiri de ordin fizic și psihologic. "Toți copiii au șanse egale la educație" constituie, de fapt, temeiul educației incluzive. Profesorii ce predau la clasele de elevi cu nevoi speciale trebuie să îi trateze în mod diferențiat, dându-le posibilitatea să-și exprime ideile, trăirile, sentimentele în funcție de capacitatea lor fizică și intelectuală.

Pe lângă calitățile necesare unui dascăl, aceștia dau dovadă de dăruire, multă răbdare, sunt perseverenți în munca lor, deși lucrul cu acești copii este un proces istovitor, care necesită mult timp iar rezultatele nu sunt pe măsura așteptărilor, de cele mai multe ori. În școlile din România încă mai există o urmă de ostilitate în ceea ce privește includerea copiilor cu dizabilități în rândul colectivului de elevi iar unele instituții școlare refuză prezența lor sub diverse pretexte.

Un alt impediment în procesul de integrare a copiilor cu diferite probleme de sănătate îl constituie părinții acestora care neagă boala copilului lor (poate din rușine, poate din dorința de a nu-l expune anumitor răutăți din partea celorlalți elevi, poate din nepăsare), preferând să-l țină acasă, privându-l în acest fel de o viață normală. Cadrele didactice împreună cu psihologul școlii întâmpină mari dificultăți atunci când trebuie să convingă un astfel de părinte să-și înscrie copilul în sistemul de învățământ, deși argumentele prezentate sunt foarte solide. Părinții refuză să accepte că fiii lor au nevoie de o atenție specială. Se întâmplă uneori ca elevii dintr-o clasă să nu înțeleagă pe deplin ce înseamnă să aibă în mijlocul lor un coleg cu probleme și să-l tachineze sau să-l considere diferit de ei, manifestându-și antipatia într-o manieră violentă (jigniri și chiar îmbrânceli). Aceasta separare a copilului de alți copii de vârsta lui nu face decât să îl adâncească și mai mult într-o lume a lui, făcându-i, poate, procesul de vindecare mai greu și adaptarea mai dificilă într-o clasă de elevi.

Educația incluzivă are nevoie de participarea mai multor factori pentru a-și duce la îndeplinire misiunea, și anume: școala, în cadrul căreia toți elevii participă la educație, profesorii, părinții, comunitatea locală.

Școala asigură cadrul în care se realizează instruirea tuturor elevilor, insistându-se asupra diferitelor nevoi pe care le au unii copii. Comunitatea locală are un rol important în ajutorarea acestora. În primul rând, ea poate iniția diferite programe umanitare, poate atrage sponsori, unii agenți economici pot dota un cabinet de asistență psihologică, pot sponsoriza ei, înșiși, o școală. Părinții sunt, de asemenea, invitați să colaboreze cu comunitatea locală, să încheie diferite parteneriate cu aceasta. Cadrele didactice din școală, directorul unității trebuie să participe la cursuri de formare implementate de CCD, ISJ, CJAPP. Totodată, cadrele didactice au obligația să inițieze parteneriate, activități extrașcolare, campanii. Acțiunile derulate în ultimii ani au dus la o conștientizare a faptului că toți copiii au dreptul la educație și că toți trebuie integrați în același mediu de învățare, barierele de orice fel nemaivăd nicio valoare în această situație.

Efortul combinat al categoriilor de persoane menționate mai sus vor face din Școala românească o Școală pentru toți dar va mai trece un timp până ce oamenii își vor schimba mentalitatea în legătură cu programul educației incluzive.

Metodologia formulării obiectivelor operaționale

**Profesor Emese Cîmpean
Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean, jud. Bistrița-Nasaud**

A operaționaliza înseamnă a specifica demersul și modalitățile prin care obiectivele proiectate pot fi identificate în rezultatele efective ale procesului educațional, tehnica operaționalizării constând în esență în prescrierea operațiilor empirice necesare trecerii de la obiectivele definite la nivelul acțiunii profesorului, al școlii, al treptei și profilului unității de învățământ, la rezultatele descrise în termeni de achiziții ale elevilor.

Obiectivele operaționale sunt obiective educaționale transpuse la nivelul concret al actului pedagogic și al activității de învățare a elevilor; exprimate în termeni de comportamente și performanțe observabile.

Există două categorii de operații (proceduri clasice de operaționalizare):

- Se referă la *descrierea* sarcinilor învățării și cuprinde elemente necesare pentru o descriere completă a performanței finale, tipice fiind în acest sens procedurile lui Landsheere și Mager.

LANDSHEERE	MAGER
1. Cine va produce comportamentul dorit; 2. Ce comportament va dovedi că obiectivul e atins; 3. Care va fi produsul acestui comportament (performanța); 4. În ce condiții trebuie să aibă loc comportamentul; 5. Pe temeiul căror criterii ajungem la concluzia că produsul este satisfăcător.	1. Identificați și numiți comportamentul; 2. Definiți condițiile în care trebuie să se producă comportamentul (ce este dat; care sunt restricțiile sau, totodată, și datele și restricțiile; 3. Definiți criteriile performanței acceptabile.

- A doua se referă la analiza sarcinilor învățării și cuprinde operațiile de clasificare, ordonare a performanțelor pe clase de comportamente, luându-se în considerare și condițiile în care se constituie performanțele finale; tipice fiind în acest sens procedurile lui Gagné și D'Hainaut.

D'Hainaut prezintă cinci caracteristici pentru formularea obiectivelor operaționale:

- Obiectul activității elevului (și situația în care se înserează);
- Natura activității elevului (și circumstanțele acestei activități);
- Operatorul pus în joc sau solicitat;
- Produsul activității;
- Disponibilitatea componentelor activității în repertoriul cognitiv al elevului.

Sintetizând, se pot obține următoarele elemente principale ce alcătuiesc un obiectiv operațional:

- a) descrierea comportamentului și performanței finale;
- b) descrierea conținutului (care intervine în realizarea performanței);
- c) descrierea condițiilor;
- d) descrierea produsului.

În privința criteriilor operaționalizării, Didactica Modernă menționează trei criterii:

1. Orice obiectiv operațional precizează mai întâi o modificare calitativă a capacităților elevilor – ca mărturie a activității instructiv-educative dirijate, elevul va manifesta o schimbare evidentă a capacităților sale, sub forma unor indicatori cum sunt: o acțiune mintală, o operație logică, un nou concept. Aceste modificări reprezintă noi achiziții și noi capacități pe care elevul nu le poseda în momentul planificării obiectivelor pedagogice și pe care profesorul încearcă să le formeze la elevi, prin implicarea activă a acestora, pe parcursul unei secvențe/etape de instruire.
2. Pentru orice obiectiv operațional se precizează situațiile de învățare, respectiv condițiile care determină modificările educative preconizate. În toate cazurile, operaționalizarea va urma două direcții:
 - precizarea și descrierea condițiilor în care va fi formată performanța;
 - precizarea condițiilor în care va fi evaluată performanța.
 Aceste orientări țin, la rândul lor, de două aspecte:
 - proiectarea unor activități pedagogice, a unor situații de predare-învățare, în vederea construirii suporturilor didactice adecvate;
 - comunicarea unei intenții pedagogice, în scopul evaluării ei.
3. Nivelul realizării: Modificările enunțate printr-un obiectiv operațional nu sunt abstracte, ci sunt precise, concrete.

Ele se precizează cu ajutorul următorilor parametrii:

- absența sau prezența unei capacități, a unei calități, trăsături;
- caracteristicile erorilor acceptate (acceptabile);
- concordanța sau non-concordanța cu un standard;
- numărul încercărilor admise.

În scopul asigurării unor limite ale intențiilor pedagogice programate printr-un obiectiv operațional, trebuie precizat nivelul minim de realizare al acestuia.

Bibliografie

- Cristea, Sorin, *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București 1998
- *Didactica* (manual pentru clasa a X – a), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991
- Viviane/Gilbert de Landsheere, *Definirea obiectivelor educației*, E.D.P., București, 1979
- *Didactica Modernă*, Editura Dacia, Cluj, 1995
- *Teoretic și practic în elaborarea obiectivelor educaționale*, Florea Voiculescu (teza de doctorat), 1995
- Ionescu, Miron, *Demersuri creative în predare și învățare*, Editura Presa Universitară Clujeană, 2000

Proiect de lecție

Profesor Fodor Gabriela

Grup Școlar Dărmănești, Bacău

Clasa: a XII-a

Obiectul: *Literatură.com* [opțional]

Subiectul: Romanul „Adam și Eva” de Liviu Rebreanu

Tipul lectiei: evaluare de cunoștințe

Competente specifice:

- 1.3. Folosirea adecvată a strategiilor si a argumentelor de exprimare orală în monolog si dialog;
- 2.4. Folosirea unor modalități diverse de înțelegere si de interpretare a textelor literare studiate;
- 3.1. Identificarea structurilor argumentative în vederea sesizării logicii si a coerenței mesajului;
- 3.2. Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăților proprii.

Competente derivate:

cognitive:

C₁: să definească termenii de mit, androgin, esoteric, gnosticism, intertextualitate;

C₂: să identifice câteva surse filozofice, mitologice și istorice ale romanului, indicând fragmentele alese;

C₃: să reliefeze condiția omului – androgin sau cea a titanului Sisif în romanul „Adam și Eva”;

C₄: să precizeze structura romanului, identificând cele șapte capitole încadrate de un „Început” și un „Sfârșit”;

C₅: să recunoască ipostazele eroului Toma Novac, urmărind harta labirintului istoric a romanului;

C₆: să compare istoria androginului din romanul lui Liviu Rebreanu cu cea din „Banchetul” lui Platon;

C₇: să analizeze relația dintre profesorul de filosofie Toma Novac și bătrânul Aleman urmărind-o prin fiecare capitol.

psiho-motorii:

P₁: sa-si coordoneze gesturile in functie de discursul sustinut;

afective:

A₁: vor dovedi deschidere si interes fata de continutul problematizant al activitatii.

RESURSE:

A. **BIBLIOGRAFICE:**

A₁. **ȘTIINȚIFICE:** Romanul „Adam și Eva” de L.Rebreanu; Ed. Prietenii cărții, Bucuresti, 2002; „Mitul reintegrării”, M. Eliade.

A₂. **PEDAGOGICE:** Ioan Nicola, „Tratat de pedagogie”, Iași, Editura Didactică și Pedagogică, 1996.

A₃. **METODOLOGICE:** Ioan Dănilă, „Lecția în evenimente”, Bacău, Editura Egal, 2002.

B. **METODOLOGICE:**

B₁. **Strategia didactică:** mixtă, euristică.

B₂. **Metode și procedee:** conversația euristică, problematizarea, observația, dezbaterea, diagrama Venn, cvintetul, cubul, sârma de rufe.

B₃. **Mijloace de învățământ:** romanele „Adam și Eva” de L.Rbreanu și „Banchetul” de Platon.

B₄. **Forme de organizare:** frontală și individuală.

C. **TEMPORALE:** 50 minute

Locul lecției în modul: ultima lecție

SCENARIU DIDACTIC

0. Moment organizatoric

Organizez condițiile necesare desfășurării eficiente demersului educativ.

1. Captarea atenției

Primirea unui cub pe care va scrie pe fiecare parte câte o cerință:

India – numele unui zeu, Egipt – numele unui faraon, Summer – numele unui oraș,

Imp. Roman – numele unei cetăți, Germania – numele unei mănăstiri, Franța – numele unui revoluționar. Discuția va aborda apoi nume diferite din aceste țări regăsite în romanul studiat.

2. Enunțarea obiectivelor

Vom începe cu definirea unor termeni specifici în discuția acestui roman: androgin, esoterism, gnostic, mit, samsara, continuând cu prezentarea pe scurt a structurii romanului, pentru reîmprospătarea informațiilor.

3. Actualizarea cunoștințelor

Elevii vor primi o pagină pe care este scris un text din „Banchetul” de Platon despre crearea androginului, de unde vor realiza comparații între cele două situații din această perspectivă esoterică.

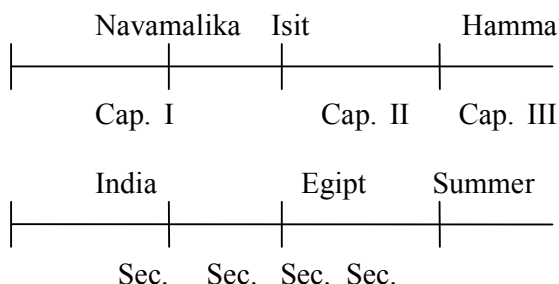
4. Prezentarea optimă a cunoștințelor

Elevii vor prezenta câteva surse posibile ale romanului, filosofice, mitologice, cum ar fi mitul androginului despre care am discutat în etape anterioară, mitul lui Sisif, istorice și religioase cum ar fi chiar Biblia, de unde și titlul romanului. Pentru fiecare afirmație, elevii vor aduce ca suport câte un fragment din romanul „Adam și Eva”. Dezbateră va continua de la întrebările:

*Toma Novac, androgin sau doar un simplu muritor fragil?

*Finalul romanului este deschis spre interpretări sau nu?

5. **Dirijarea învățării** - Din punct de vedere compozițional, romanul lui L.Rebreanu este structurat în șapte capitole încadrate de un „Început” și un „Sfârșit”, iar această structură va fi transformată într-o hartă a labirintului istoric a lumii urmărită cronologic.

7. **Feed-back** – Discuția va continua despre relația de prietenie dintre Toma și Aleman în celelalte capitole, două suflete reîntâlnite în alte spații și epoci.

8. **Evaluare** - Aprecieri generale se vor face pe baza analizei răspunsurilor elevilor. Ei vor primi și o fișă de evaluare.

9. **Retenție** - Realizarea unor „triunghiuri conjugale” pentru fiecare capitol și discuția lor.

androginul
atemporal unic
caută deranjează se luptă
Perechea era încă departe.
Toma

10. **Transfer** - Vor realiza ca temă pentru acasă o listă cu zeitățile care apar în fiecare capitol al romanului și o listă cu evenimentele istorice în ordine cronologică.

GYMNZIUM - 2010

SÂMBĂTĂ, 24 APRILIE, la Casa de Cultură a Sindicatelor, Onești, a avut loc cea de-a VII-a ediție a festivalului GYMNAZIUM. În cadrul acestui festival, însoțiți de directorul Maria Asandei, elevii Grupului Școlar Dărmănești au participat cu spectacolul coordonat de prof. Ionela Lungu, **DIN CULISELE ADOLESCENȚEI**

Prezentatorii Alexandra Leurzeanu și Cătălin Bertalan au descoperit calea către tinerețea veșnică oferită de copiii claselor V–VIII, introducând două melodii, *Dorulețul* și *Mama*, după I.D. Chirescu, conduse de prof. Ionela Lungu. A urmat grupul folcloric format din clasele VII-VIII cu *Băsmăluța*, *Ciobănașul*, iar Ana Elena Lungu a cântat *Badea-i ciobănaș la oi*, toți fiind îndrumați de prof. Ionela Lungu.

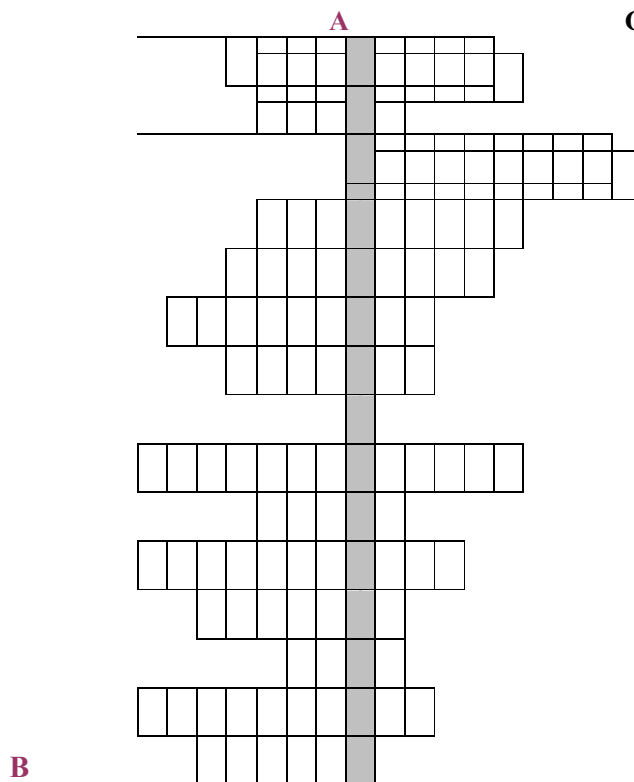

Spectatorii au fost invitați să gândească multiplu de clasa a VI-a B, pentru că eleva Ana Elena Lungu a înveselit sala prin recitarea dramatizată a poeziei folclorice *După mure...*

În continuare, elevii claselor a VIII-a au oferit un spectacol de lumină și culoare prin dansul tematic condus de prof. Paul Mincă. Nu a fost cazul de odihnă, deoarece, imediat au dansat fetele claselor a VI-a transformate în trupa de majorete Sorero, condusă de prof. Iudith Pădureanu.

După un moment minunat, ca finalul să dezvolte replica la cultură, actorii de la clasa a VIII-a A, au invitat la vals toate celelalte școli participante la festival, dramatizând 2 scene din piesa *Titanic Vals* după Tudor Mușatescu, organizat de prof. Gabriela Fodor.

Rebus, clasa a X-a

Profesor Prențu Angelica
G.S.I Ion Bănescu- Mangalia

A-B: Pe scurt c.a

1. Inversa perioadei este.....
2. Tensiunea se notează cu.....
3. Cine se măsoară în ohmi?
4. Raportul dintre tensiunea efectivă și intensitatea efectivă la bornele circuitului se numește.....
5. Ce fenomen are loc atunci când $U_L=U_C$?
6. Când predomină efectul condensatorului într-un circuit serie avem efect...
7. Ce poate forma două conductoare, o sursă și un consumator?
8. Bobina se notează cu.....
9. Cine defazează curentul cu $\pi/2$ înaintea tensiunii?
10. Cum sunt tensiunile la bornele bobinei și condensatorului pentru fenomenul de rezonanță?
11. Intensitatea curentului se măsoară cu.....
12. În ce fel de circuit intensitatea curentului electric se modifică?
13. La rezonanță unghiul de defazaj este.....
14. Cum se numește L?
15. Cine defazează tensiunea cu $\pi/2$ înaintea curentului ?
16. XL sau Xc reprezintă?
17. Când intensitatea curentului este aceeași avem circuit.....
18. Tensiunea se măsoară cu.....

Jocul –element esential pentru formarea personalității copiilor

Învatatoare Pece Daniela Georgeta
Școala cu clasele I-VIII Lăzăreni, jud. Bihor

JOCUL este activitatea preferată a copilului mic, o activitate aparent gratuită fără un scop material, a cărei motivare este intrinsecă. Jocul satisface în cel mai înalt grad trebuințele copilului , de mișcare, de exprimare originală, de realizare a năzuințelor și dorințelor pe care nu le poate satisface în plan real. În lumea imaginară, în joc, copilul se simte puternic, inteligent, adult, aici el este capabil de fapte eroice, de acțiuni spectaculoase. Totul îi este permis în joc, el poate reflecta insatisfacțiile proprii asupra păpușii sau ursulețului pe care le ceartă, le hrănește, le obligă să facă ce dorește el.

În jocul cu roluri, el poate fi polițist, haiduc, aviator, cosmonaut, vânzătoare, o femeie de afaceri etc. Copilul este independent, în joc, nu are nevoie de sprijinul adultului, se poate întrece cu colegii sau prietenii-care-i sunt egali. El nu mai este la discreția autorității adultului, ci are câmp de manifestare deplină a intelectului, a vorbirii, a imaginației, a voinței, a activității. În joc, adultul are doar rolul de sursă , de inspirație pentru copil. Jocul este un minunat mijloc de inspirație pentru copil. Jocul este un minunat mijloc de cunoaștere și autocunoaștere, de exersare a unor capacități, de socializare primară, de antrenare a capacităților cognitive și de exteriorizare a emoțiilor și sentimentelor.

Deși este și un mijloc de relaxare și distracție , jocul are importante funcții instructiv-educative. El contribuie , prin conținutul său obiectual sau logic la dezvoltarea intelectului. Orice joc include elemente afective: bucurie, surpriză, satisfacție sau insatisfacție. Jocurile de mișcare contribuie la dezvoltarea fizică, la călirea organismului, la coordonarea și precizarea mișcărilor. Un rol deosebit are jocul în dezvoltarea creativității.

Pe lângă elementele consacrate - versuri, numărătoare, cântec etc-, jocul determină imaginarea de situații, transpunerea în pielea personajelor, găsirea de soluții noi, originale de a câștiga sau de a ieși din impas.

Când copilul se joacă cu alți copii, el învață să respecte reguli și algoritmi ce constituie temeiul conformării la normele de comportare socială, morală. Învață să împartă jucăriile cu alții, să colaboreze cu coechipieri, își dezvoltă altruismul, spiritul de echipă, comunicarea cu ceilalți, prin urmare devine mai sociabil,

mai tolerant față de cei din jur, mai atent la dorințele și sugestiile celorlalți. Interpretarea de roluri îl apropie de viața socială a adulților.

Jocul se intercalează cu învățarea și cu creația. Jocurile cu subiect din viață, din povești și din basme presupun cunoașterea conținutului acestora, dar implică și creativitatea de expresie în interpretare. Jocurile cu text și cânt îi apropie de creațiile muzicale și literare. Jocurile de masă presupun învățarea și crearea de variante.

Bibliografie:

Ezechel, Liliana, Lăzărescu, Mihaela - *Laborator preșcolar*, Integral, București, 2002;
Miron, Ionescu și Vasile Chiș, - *Pedagogie, Suporturi pentru formarea profesorilor*, Presa Universitară Clujeană.

Zilele porților deschise

Învățătoare Lazăr Mioara Elena
Școala Generală Nr.1, Săcele, jud. Brașov

Evenimentele care au ca scop schimbul de experiență dintre școli și care facilitează o mai bună comunicare atât între cadrele didactice cât și între copiii care învață în instituțiile de învățământ angrenate în asemenea activități, sunt benefice pentru ambele părți din motive complexe și variate. Acestea vizează o mai bună colaborare între școli, respectiv între cadrele didactice, care își pot împărtăși experiențele profesionale, micile „artificii” utilizate pentru folosirea materialului didactic într-o manieră cât mai plăcută și accesibilă pentru copii. Un alt aspect vizat, al cărui rezultat este desigur unul pozitiv, este acela al unui schimb de experiență realizat și la nivelul elevilor, care au posibilitatea de a socializa unii cu alții, de a colabora, de a-și împărtăși opinii legate de viața de elev, de experiențele de la activitățile la care iau parte.

Un astfel de eveniment a avut loc la Școala Generală Numărul 1 din Săcele, județul Brașov, unde la data de 26 martie a avut loc activitatea intitulată „Ziua Porților Deschise”. La această activitate au luat parte cadrele didactice, elevii, părinții Școlii Generale Numărul 1, iar invitați au fost elevii, cadrele didactice și părinții Școlii Generale Numărul 2, din aceeași localitate.

Activitatea a debutat la ora 10, când toți cei care au participat au vizionat o prezentare PowerPoint a activităților întreprinse de Școala Generală Numărul 1, de-a lungul anului școlar, prezentare care a scos în evidență rezultatele deosebite obținute la clase cât și în cele extrașcolare desfășurate sub îndrumarea cadrelor didactice. Au asistat apoi la o scenetă desfășurată în limba franceză care a pus în lumină faptul că Zilele Francofoniei se sărbătoresc cu toți elevii care învață limba lui Molière, iar copiii au avut ocazia de a-și etala cunoștințele însușite în cadrul orelor de limba franceză. Manifestarea a continuat cu un scurt program de cântece interpretate la flaut de către elevii talentați ai acestei școli, urmate de dansuri aerobice învățate în timpul orelor de opțional de către elevii din clasele mici cât și de către cei din ciclul gimnazial.

Musafirii împreună cu gazdele au participat la un tur al școlii și la o expoziție cu lucrările elevilor realizate în cadrul orelor de educație plastică, de informatică, cât și a celor de educație tehnologică, în care au realizat printre multe altele, obiecte din lut, ipsos și căsuțe din lemn sculptat, reprezentând unde a locuit marele poet național Mihai Eminescu, căsuțe realizate cu ocazia zilei de 15 ianuarie, ziua sărbătoririi nașterii marelui nostru poet național.

Elevii s-au împărțit pe grupe și s-au rotit pe la cele 4 ateliere cu tematică diversificată, dar extrem de interesantă. Atelierele au fost: unul dedicat informaticii, unul reprezentat din competiții sportive, unul constând în încondeierea de ouă, iar altul de body painting, unde elevii au avut posibilitatea să fie pictați de către doamna profesoară și de câteva eleve talentate ale școlii. Competițiile sportive s-au încheiat cu un meci amical de fotbal între Școala Nr. 1 și Școala Nr. 2 iar câștigătoare a fost voia bună și prietenia dintre elevii celor două școli.

Clasele mici au avut activități comune constând din realizarea de desene și activități de lucru manual cu tematica „Sărbătorile Pascale la români” în care scopul principal a fost socializarea, într-ajutorarea reciprocă cât și legarea de noi prietenii.

Schimbul de experiență a fost filmat de către televiziunea locală care a surprins aspectele cele mai semnificative din activitățile desfășurate, activități care s-au încheiat într-o notă familială și de bună dispoziție cu o sărbătorire a succesului înregistrat de acest eveniment al Porților Deschise, printr-un moment distractiv și de voie bună așa cum a fost ziua întreagă, mai ales că și soarele a strălucit și a participat la această sărbătoare, fiind pe cer întreaga zi.

Strategii pentru mentinerea disciplinei la clasa

Educația este o acțiune organizată care presupune, cu necesitate, acceptarea și respectarea unor cerințe, reguli și dispoziții elaborate și impuse din exterior, concomitent cu instituirea unor modalități de control asupra acceptării și respectării lor.

Disciplina impune câteva reguli asigurând ordinea exterioară indispensabilă oricărei acțiuni organizate.

Mecanismele de a preveni, interveni și a rezolva problemele disciplinare presupun strategii de intervenție ale cadrului didactic de natură managerială, proveniența este mult mai importantă valoric decât rezolvarea postfactum ale unor situații de criză.

Grupul-clasă și chiar cadrul didactic, tinde să-i valorizeze pe aceia care se supun foarte ușor normelor explicite, dar este bine să-i aprecieze și pe dizidenți, pentru că ei critică și dând dovadă de curaj.

Autoritatea profesorului nu se reduce la posesia cunoștințelor de specialitate, ci derivă și din capacitatea acestuia de a alterna strategiile didactice, adaptându-le sistemelor educaționale, de a repartiza responsabilități elevilor, de a mobiliza elevul spre cooperare, de a purta un dialog real profesor-elev.

În general tulburările de conduită ale elevului sunt și consecințe ale unui management defectuos al clasei.

Principiile fundamentale care să ghideze munca dascălului sunt:

- dovedirea autodisciplinei
- relația cu părinții elevilor să fie una de colaborare

Metode de intervenție personală:

- explică-i clar elevului ce este greșit în comportamentul său
- încearcă să-l faci să înțeleagă că ceea ce a făcut este un lucru dăunător pentru clasă, evitând întrebări de genul: "De ce te porți așa?" pentru că el rareori știe de ce
- arată-i elevului că ai încredere în el
- amintește-i comportamentul pe care îl aștepti de la el
- dacă elevul se comportă într-un anumit fel, înseamnă că acceptă și consecințele care decurg din aceasta, ajută-l să înțeleagă că el și-a ales sancțiunea
- amintește-i consecințele care se pot produce atunci când problemele continuă
- dacă se repetă comportamentul nedorit, poți încheia cu el un acord scris cu privire la regulile de comportare
- asigură-l pe elev că te interesează persoana sa
- nu discuta situația cu alte persoane când elevul este de față, confidențialitatea este fundamentală
- izolarea, interzicerea participării la unele activități sunt eficiente mai ales pentru elevul care dorește să fie pe placul celorlalți
- ia legătura cu părinții, dar dovedește tact, considerându-i aliați și nu salvatori
- laudă și încurajează

Studiile arată că principalele cauze care facilitează apariția unor manifestări nedorite în clasă sunt:

- inconsecvența cadrului didactic
- pregătirea inefficientă a dascălului
- lipsa de respect față de dascăl ridică uneori probleme

Proverbul pe care elevul trebuie să-l cunoască și să-l aplice și care ar rezolva problemele disciplinare este: „CE ȚIE NU-ȚI PLACE, ALTUIA NU-I FACE !”

Formarea cunoștințelor ecologice

Profesor învățământ primar, Ciubotariu Elena Cristina
Școala cu clasele I-VIII Bârgăuani, jud. Neamț

Este momentul ca societatea contemporană să își însușească o educație în spirit ecologic, fără de care omenirea nu va putea evalua concret situațiile critice cu care se confruntă de câteva decenii.

Educația ecologică demonstrează că succesul în protejarea mediului înconjurător nu se poate obține doar prin însușirea unor cunoștințe despre natură sau participarea la activități cu caracter ecologic, ci trebuie insistat pe aspectele de sensibilizare. Este momentul în care trebuie conștientizat faptul că educația ecologică este necesară la toate nivelurile culturale ale societății umane, cuprinzând atât omul de pe stradă, specialiștii din diferite domenii, dar mai ales pe cei direct implicați în viața social -economică. Este momentul în care programele de instrucție din cadrul școlilor trebuie să fie completate cu aplicații practice, deoarece elevul trebuie transformat din spectator în actor al activității ecologice. Elevul nu trebuie format ca om de știință, nu trebuie îmbăcsit cu informații, ci, mai curând, trebuie format ca simplu cetățean care utilizează demersul științific în vederea participării active la viața socială, cetățean care să aibă puterea de a schimba mentalitatea semenilor și care, la rândul său să aibă respect și dragoste față de darurile pe care natura i le-a oferit, daruri care încep să se degradeze sau să dispară din cauza egoismului, ignoranței și gândirii dăunătoare față de natură. Fiecare dintre noi trebuie să se simtă responsabil și direct angajat atât în acțiuni de protejare a mediului, cât și în cele de creare a unei opinii ecologice de masă, pentru a salva natura. În mâna noastră stă acum soarta generațiilor viitoare. Elevilor noștri le trebuie formate comportamente prin care să conștientizeze situația omului pe planetă, om care trebuie să folosească cu chibzuință resursele și să ajute la menținerea echilibrului din natură, echilibru care este pe cale să se distrugă, tocmai datorită acțiunilor omului.

Formarea

conștiinței ecologice nu stă doar în puterea unui singur cadru didactic și, fără dubiu, nu se poate realiza într-un singur an de studiu, pentru că educația ecologică începe practic de la vârstă fragedă, din momentul în care copilul intră în contact cu mediul înconjurător și începe să își pună întrebări despre plantele, animalele sau fenomenele din jurul său, întrebări la care mai întâi va răspunde familia, iar mai târziu își vor găsi răspunsuri în cadrul școlii, unde se vor desăvârși sub formă de cunoștințe. Cunoașterea legilor care guvernează natura este astfel necesară și obligatorie începând cu învățământul preșcolar și terminând cu cele mai înalte trepte ale învățământului. În cadrul învățământului preșcolar și primar, copiilor le trebuie insuflat respectul față de fenomenul biologic, față de frumusețea, armonia și utilitatea acestuia, urmând ca sarcina profesorului de biologie sau ecologie să fie aceea de a explica complexitatea fenomenelor vii.

Educația ecologică se poate realiza numai printr-un învățământ activ, în care elevul să experimenteze prin lucrări practice realizate în clasă sau pe teren, la colțul viu, păduri, ape curgătoare sau stătătoare, parcuri, terenuri de cultură, etc. adevărurile științifice. Elevul va fi obișnuit să observe, să consemneze, să își dezvolte capacitățile de analiză, sinteză, abstractizare, generalizare în urma informațiilor primite. Necesitatea faptului că unele lecții trebuie să fie realizate cu ieșiri în teren și cu activități practice, derivă din ideea că –pe de o parte –asigură accesibilizarea cunoștințelor, iar pe de altă parte –asigură modificarea atitudinii elevului față de natură, în vederea realizării obiectivului fundamental al ecologiei: ocrotirea naturii și a mediului ambiant, educația eco-civică a elevilor.

În cadrul învățământului primar, un obiectiv prioritar pe care ar trebui să îl atingă educația ecologică este cultivarea sentimentului de ocrotire a naturii.

La nivelul claselor I-IV, putem realiza o tratare interdisciplinară a ecologiei. Avem posibilitatea de a utiliza metode și procedee variate care vor avea drept finalitate dezvoltarea gândirii elevului în sensul educației ecologice. Iată câteva exemple care se pot utiliza la Cunoașterea mediului / Știință:

*metoda expunerii: prezentarea unor date și informații privitoare la realitatea concretă care nu este cunoscută de către elevi – poluare, defrișare, alunecări de teren; prezentarea unor date referitoare la dispariția unor specii de plante și animale protejate de lege sau despre scopul rezervațiilor naturale; aspecte privind introducerea unor specii de plante și animale în zone în care acestea nu existau;

*problematizarea: se poate realiza prin expunerea unor situații problemă, legate de defrișarea pădurilor, de înmulțirea exagerată a unor specii de animale, de ruperea unor plante ocrotite de lege, de uciderea unor animale ocrotite de lege;

**activități de comunicări și creații ale elevilor:* se pot realiza prin ghicitori, rebusuri, teme ca: „Pădurea din localitatea mea” , „ Animale active în timpul iernii”. Elevii pot fi antrenați și în cadrul activităților extracurriculare, cu diferite ocazii, de exemplu: 26 septembrie: „Ziua Mondială a Curățeniei ” –îngrijirea spațiului din jurul școlii, 8 octombrie: „Ziua Mondială Pentru Reducerea Dezastrelor Naturale” –sădirea unor copaci în preajma școlii, 31 octombrie: „Ziua Internațională a Mării Negre” –concurs de afișe pe tema „Protejați Marea” , 8 noiembrie „Ziua Internațională a Zonelor Urbane”- concurs de desene pe tema „Efectele poluării”; 3 februarie „ Ziua Mondială a Zonelor Umede” –miniserbare cu cântece și poezii despre ape, 15 martie -15 aprilie „Luna Pădurii” –se pot împărți pliante , se pot organiza concursuri literare și de desene , 22 aprilie „Ziua Pământului” –concurs de afișe „Pământul copiilor”, 5 iulie „Ziua Mediului”- se poate realiza o drumeție cu tema „Comorile naturii”, etc.

**experimentul* –realizarea unor activități practice de punere la încolțit a unor semințe și consemnarea rezultatelor în fiecare zi; de observare a dezvoltării unor plante în condiții diferite: cu sursă de lumină/ fără sursă de lumină, cu apă/ fără apă etc.

**observația* –poate fi utilizată pentru a observa influența factorilor de mediu asupra plantelor și animalelor , ciclul de viață al unor plante și animale , transformările care au loc în natură în cursul anotimpurilor, informații care pot fi consemnate într-un plan de observare sau prin întocmirea unui calendar al naturii;

**excursia cu caracter didactic* în cadrul unor arii protejate din județ.

Educația ecologică este strâns legată de educația estetică (prin perceperea frumosului din natură) , de educația pentru protecția și conservarea mediului (elevii trebuie învățați să utilizeze rațional resursele) , de educația igienico-sanitară (menținerea sănătății proprii este strâns legată de menținerea sănătății mediului înconjurător) , deci educația ecologică asigură legarea informațiilor oferite de școală de viața reală, deoarece, pentru a putea supraviețui pe Pământ , oamenii au nevoie de existența stabilă , neîntreruptă a unui mediu adecvat.

Bibliografie:

- 1.Pârvu Constantin, „Îndrumător pentru cunoașterea mediului”, București, 1982;
- 2.Drăgan Ion, Patroman Pavel, „Educația noastră cea de toate zilele” , Editura Eurobit , Timișoara, 1992.

Conceperea eficientă a disciplinelor opționale (Studiu)

Institutoare Bîliș Augusta Daniela
Școala cu Clasele I-IV Pădureni, comuna Mărgineni, jud. Bacău

Disciplinele opționale sunt de mai multe tipuri și se stabilesc în funcție de resursele umane și materiale, de interesele și aptitudinile elevilor, de disponibilitățile cadrelor didactice, de alegerea părinților, de specificul local. Toți acești factori ne ajută să alegem cu grijă opționalul potrivit clasei noastre de elevi.

Disciplinele opționale sunt:

- discipline / teme / cursuri opționale pe care școala le propune elevilor cu aprobarea Inspectoratelor Școlare Județene;
- proiecte de discipline/teme / cursuri opționale propuse de profesori sau învățători, aprobate de consiliile de administrație din școli și licee sau alese din lista oferită de MECTS;
- discipline **de sine stătătoare** (**nu** reprezintă extinderi sau aprofundări);
- posibilități de “dezvoltare locală de curriculum”;
- oportunități ce constituie **ideea însăși de reformă curriculară** ,prin oferta generoasă pe care școala o face elevilor;
- „reper” pentru definirea „personalității” școlii sau pe care aceasta vrea să și-o creeze;
- puncte de referință în elaborarea „Proiectului școlii” și „Ofertei școlii”;
- oportunități în asigurarea parcursurilor individuale ale elevilor,potrivit intereselor și aptitudinilor lor (lucru în echipă, grupe de 10-15 elevi);

- primul pas în realizarea reformei de mentalitate în școli și licee la nivelul conducerii, cadrelor didactice, elevilor și implicit a părinților;
- posibilități concrete de realizare a unui învățământ formativ și vocațional;
- modalități concrete prin care profesorii și învățătorii pot da dovadă de măiestria lor profesională și psihopedagogică prin abordarea tematică a propriilor lor preferințe;
- oportunități ale elevilor de a alege domeniul în care doresc să-și dezvolte deprinderi și capacități și să-și contureze propriul sistem de atitudini și valori.

Un opțional nu este o activitate extrașcolară. În momentul în care opționalul a fost ales, el devine obligatoriu, ca orice disciplină de trunchi comun, care presupune achiziții pe care copii le dobândesc precum și evaluarea nivelului acestora. Programa opționalului trebuie să ne spună la modul riguros ce urmează să poată face copiii după parcurgerea cursului- lucru pe care doar planificarea calendaristică nu ni-l poate spune.

- Disciplinele opționale sunt de trei tipuri:
1. Discipline opționale la nivelul disciplinei
 2. Discipline opționale la nivelul ariei curriculare
 3. Discipline opționale la nivelul mai multor arii curriculare

Opționalul la nivelul disciplinei cuprinde activități, module, teme care nu fac parte din programele școlare propuse de autoritatea centrală, sau o disciplină care nu este prevăzută pentru o anumită clasă sau ciclu curricular.

Opționalul la nivelul ariei curriculare cuprinde o temă interdisciplinară care explică cel puțin două discipline dintr-o arie. Obiectivele de referință ale noii teme vor respecta obiectivele cadru ale fiecărei discipline.

Opționalul la nivelul mai multor arii curriculare cuprinde o temă proiectată pornind de la un obiectiv transdisciplinar sau interdisciplinar; conținuturile opționale rezultă din intersectarea unor segmente de discipline care aparțin ariilor curriculare diferite.

Pentru derularea optimă a disciplinelor opționale este necesar ca fiecare învățător, după parcurgerea etapelor de selectare a tipului de opțional, să întocmească programa școlară pentru disciplina respectivă respectând toate rigorile.

Curriculumul pentru opțional este astfel conceput încât să nu îngreuească, prin concepție sau mod de redactare, stilul cadrului didactic, să ofere libertate de alegere și de organizare a unor activități de învățare considerate a fi cele mai potrivite atingerii obiectivelor propuse

Diferențierea curriculară vizează adaptarea procesului de predare-învățare la „posibilitățile aptitudinale, la nivelul intereselor cognitive, la ritmul și stilul de învățare al elevului”. Această strategie diferențiată redă trecerea de la „o școală pentru toți” la „o școală pentru fiecare”, trecere care poate fi realizată tocmai prin posibilitățile oferite de proiectarea și aplicarea onestă a curriculum-ului la decizia școlii și în condițiile în care au loc într-adevăr trecerea de la centrarea pe conținuturi la centrarea pe nevoile și interesele elevului.

Conform metodologiei de aplicare a CDS, în realizarea ofertei, școlile trebuie să țină seama de:

- resursele materiale ale școlii (un proiect de CDS nu va fi oferit dacă nu există dotarea necesară pentru susținerea cursului);
- resursele umane ale școlii (trebuie să existe un cadru didactic calificat);
- condiții concrete locale (planul de dezvoltare al școlii va cuprinde posibilitățile de integrare în comunitate)
- **nevoile și aptitudinile elevului (reperul fundamental, pentru că CDS este o modalitate de individualizare a parcursului elevului).**

Pentru a stabili o ofertă care să vină în întâmpinarea nevoilor elevilor pot fi adoptate două soluții:

1. Un chestionar cu întrebări închise: pornind de la celelalte trei repere, profesorul/învățătorul poate gândi 3-4 teme de opțional pe care le definește și le aplică într-un chestionar elevilor și părinților. (*Care dintre temele de mai jos ți-ar plăcea la un curs de opțional în anul următor?-vor fi listate temele*);

Prelucrarea răspunsurilor presupune stabilirea temei cu gradul cel mai mare de interes.

2. Două chestionare, unul cu întrebare deschisă, altul de tipul : *Ce temă de opțional ați dori să parcurgeți în anul școlar următor?* Vor fi prelucrate răspunsurile pe centre de interes și se vor defini teme de opțional pornind de la centrele de interes cu cea mai mare concurență precum și de la primele trei repere menționate în documentele de politică educațională. Se va aplica apoi (și prelucra) chestionarul descris la 1. În acest mod oferta de opționale este derivată din chiar propunerile elevilor/sau părinților. Dacă opționalul răspunde nevoilor potențialilor beneficiari, atunci are mari șanse de a fi ales.

Exemple de posibile discipline opționale:

- „Teatru de păpuși”;
- „Să creștem sănătoși”;
- „Povestim, desenăm și cântăm”;
- „Matematică distractivă”;
- „Reciclăm și protejăm”.
-

Bibliografie:

1. Ioan Nicola, *Tratat de pedagogie*, Ed. Aramis, 2003
2. Ligia Sarivan, *Repere pentru proiectarea opționalelor*, ISE, 2000

Limba română în ciclul primar, intra si interdisciplinar

Profesor învățământ primar Ciubotariu Elena Cristina
Școala cu clasele I-VIII Bârgăuani
Județul Neamț

Motto:

„O națiune care nu citește, rămâne inferioară fără de creație, fără sensibilitate pentru linie și rază, fără pasiunea pentru gând și frumusețea de sus. Cartea este un tonic, miracol și eternitate” (Tudor Vianu, 1947).

Prin caracterul multidisciplinar al obiectului de studiu limba română se asigură, pe de o parte, dobândirea de cunoștințe din alte domenii, iar pe de altă parte se realizează dezvoltarea mobilității gândirii, a creativității.

Abordând multidisciplinar textele literare, contribuim nu numai la realizarea competențelor lingvistice pe care le cer programele școlare, ci și la îmbogățirea orizontului științific al elevilor. O posibilă abordare multidisciplinară a unei creații literare la orele de limba română la clasa a IV-a, a oferit textul „Amintiri din copilărie”, de Ion Creangă.

Text suport: Le-am oferit un text ce conținea date biografice legate de viața și activitatea marelui povestitor (anul nașterii și al morții, anii de școală și localitățile în care a mers la școală, anii publicării lucrărilor sale, anul în care l-a cunoscut pe Eminescu etc.)

Cerințe:

Recunoașterea substantivelor proprii și a numeralelor din text; scoaterea numeralelor și scrierea lor cu litere;

La matematică, fiind unitatea de învățare „Unități de măsură” am cerut elevilor să calculeze pornind de la textul suport: câți ani și câte luni a trăit scriitorul, câți ani a urmat școala din Humulești, câte zile și ore are luna în care s-a născut etc.

O altă cerință a fost să alcătuiască ei singuri astfel de probleme plecând de la text.

La limba română eram la unitatea de învățare „Copilăria”, iar la educație civică la „Drepturile copiilor”. Următoarea activitate s-a desfășurat pe grupe.

Text suport: Citate din „Amintiri din copilărie” în care se prezentau pozițiile diferite ale celor doi părinți în legătură cu educația lui Nică.

Cerințe:

Să recunoască personajele cărora le aparțin vorbele din citatele date;

Să așeze pe două coloane punctele de vedere, argumentele și atitudinile celor doi părinți față de școală;

S-a organizat o dezbatere pe tema „Drepturile copiilor la educație” sub forma unui interviu luat de un membru al celeilalte echipe, ocazie cu care elevii au putut să își exprime propriile păreri (pro sau contra). Pentru a cunoaște toți elevii din clasă părerile colegilor lor, „reporterii” au prezentat oral opiniile membrilor echipei, aceasta fiind și o bună ocazie pentru un exercițiu de transformare a vorbirii directe în vorbire indirectă.

Trei echipe au alcătuit un scurt reportaj despre scriitor, folosindu-se și de materialul biografic primit anterior. Celelalte trei echipe au scris un scurt reportaj despre țăranul Creangă, cel care nu a urmat școala, ci a rămas în satul său urmând sfaturile tatălui său. Cu această ocazie am solicitat și imaginația elevilor și am punctat rolul școlii în viața unui om.

Elevii alcătuiesc, în scris, pe grupe, un dialog între cele patru personaje ale „Amintirilor”: Smaranda, Ștefan, David Creangă, Nică. Fiecare elev își va asuma rolul unui personaj și vor dialoga pe tema mai sus menționată „Școala”. Vor prezenta dialogurile în fața clasei sub forma unui joc de rol. Îl vom însoți pe Nică în

drumul său, pe la toate școlile la care s-a perindat și astfel vom face și trecerea spre ora de geografie. Elevii vor indica pe hartă toate localitățile în care Nică a fost la școală și le vor marca pe o hartă, pe fișele lor. Vor cunoaște formele de relief, ape, orașe pe care el le străbătea în drumul său.

Text suport: Se pornește de la un citat în care Creangă descrie viața câmpenească în comparație cu cea de la munte:

„N-aș trăi pe la câmpie...”

„Halal pe la noi.....Ape limpezi, vara umbră și răcoare....”

Cerințe:

Se vor stabili pe două coloane diferențele de climă dintre cele două zone, așa cum apar ele menționate în text. Se va organiza un joc în care elevii, pornind de la informațiile oferite de textul lui Creangă și de cele primite la orele de geografie, vor alcătui pe grupe un buletin meteorologic. Vor prezenta buletinul în fața clasei și se vor folosi de niște jetoane cu fenomene meteorologice.

Bibliografie:

Anton Ilica, „Metodica limbii române în învățământul primar”, Editura Multimedia, Arad, 1998;
Cornelia Stoica, Eugenia Vasile, „Literatura pentru copii, Manual pentru clasa a XII-a , școlii normale”, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1994.

Activitățile integrate, calea către educarea și învățarea eficace la vârsta preșcolară, aplicând noul curriculum

**Institutoare Sauciuc Georgeta Luminița
Grădinița "G.P.N. Nr.3 Dumbrăveni" Suceava**

Toate organismele sunt înzestrate încă de la naștere cu însușirea de a reacționa la un ansamblu de modificări ale mediului, dispunând în acest sens de un anumit număr de modalități de reacție la Sistemul extern.

Ființa umană este un sistem deschis de autoreglare, aflându-se în permanentă interacțiune cu ambianța naturală și socială, cu lucrurile, cu oamenii, cu sine însăși.

După W.S.Hunter, învățarea este o schimbare propriu-zisă a comportamentului, cu repetiția, iar după H. Peron, este o modificare adaptivă a comportamentului în cursul probelor repetate. Există și alte concepte privind învățarea Montipellier, definește învățarea ca fiind o modificare sistematică, relații permanente de conduită iar pentru W.A.Torpe, învățarea este organizarea comportamentului ca rezultat a experienței individuale.

Menit să satisfacă necesitățile specifice fiecărei țări și tradițiile sale culturale, curriculum nou are anumite caracteristici care vor fi respectate în fiecare instituție care îl aplică:

- * asigurarea experienței individuale de învățare;
- * sprijinirea copilului în a-și exprima opțiunile printr-o activitate planificată de tip sectorizat pe centre de activitate;
- * accentuarea participării familiei în procesul educării copiilor.

Pentru a impulsiona aceste direcții în grădinița noastră educatoarele care aplică activitățile integrate la grupa la care lucrează, doresc și reușesc să creeze un mediu propice de învățare activ-participativă și de implicare directă a copilului la propria sa formare aplicând metodele moderne de învățare activă.

Mă voi referi în acest material la:

- * metoda proiectului tematic;
- * metoda activităților integrate ;
- * metoda de instruire programată asistată de calculator.

Metoda proiectului tematic este o metodă intens și cu succes utilizată. Tema este stabilită în funcție de preferințele și propunerile copiilor. Odată stabilită tema, copiii se orientează spre sursele de informații. După strângerea materialelor de informare, în cooperare cu părinții, copiii expun verbal

informațiile aflate, le interpretează și le prezintă în fața grupei. Prin această metodă copiii își formează unele deprinderi de muncă intelectuală, învățând să-și formuleze probleme și să caute singuri calea de a le rezolva.

Conceptul de *activitate integrată* se referă la o activitate în care se îmbrățișează metoda de predare-învățare a cunoștințelor îmbinând diverse domenii și constituirea deprinderilor și abilităților preșcolarilor.

Predarea integrată cunoaște o extensie relativ rapidă, în primul rând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind natura științei și se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia.

Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în același loc, în aceeași activitate, a mai multor activități de tip succesiv, care conduc la realizarea obiectivelor propuse, la însușirea conținuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus.

În activitățile integrate, abordarea se face printr-un demers global, granițele dintre categoriile și tipurile de activități didactice dispar, se contopesc într-un scenariu unitar și de cele mai multe ori ciclic, în care tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor științe; evident, conținuturile au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora și realizarea obiectivelor avute în vedere. Activitățile integrate vor fi cele prezente în planificare, proiectate conform planului de învățământ, orarului aferent nivelului de vârstă, susținute de experiența fiecăruia dintre noi, educatoarele.

Tematica este astfel realizată încât, prin metoda predării integrate, copiii să participe, să se implice cât mai mult, atât afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținutului cu ajutorul experiențelor diverse, exersării tuturor analizatorilor, al învățării prin descoperire.

Activitățile pot fi desfășurate după scenarii zilnice cu generice respectivă sau prin scenarii în care se regăsesc fragmentele de activități dintr-o săptămână cu generice de zi, respectând tema și subtema săptămânii.

Scenariul educatoarei îi orientează pe copii să opteze pentru diverse zone sau centre, care oferă posibilitatea alegerii domeniilor de învățare și a materialelor. Varietatea acestora încurajează copiii să manifeste, să observe, să gândească, să-și exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicții. Ex. - alfabetizarea oferă posibilitatea de a-și exersa liber opiniile, de a audia o poveste, de a crea o poveste, de a dialoga cu colegii.

Copiii își asumă responsabilități și roluri în microgrupul din care face parte, participând la jocuri de rol interesante, inițiate de copii. Jocurile de masă sau manipulativele direcționează copiii spre exersarea conținutului matematic, jocuri de măsurare, de reconstituire etc. Vizetele, plimbările au un rol deosebit în completarea și înțelegerea cunoștințelor. Tematica acestora este aleasă încât prin activitățile integrate să se înlesnească contactul cu lumea înconjurătoare.

Activitățile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de învățare-predare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

O altă metodă modernă pe care o folosim este cea a instruirii programată pe calculator. Grupa pe care o conducem în acest an școlar și-a însușit unele deprinderi de utilizare a calculatorului în cadrul activităților de opțional „Prietenul meu-calculator” de aceea utilizează relativ corect deprinderile elementare de pornire-oprire a calculatorului, lansarea unei aplicații simple folosind icon-urile sau tastatura, știe să lucreze cu ferestrele (închidere-deschidere, modificarea dimensiunilor). Folosind aceste cunoștințe minimale pasul următor pe care l-am făcut a fost folosirea softurilor educaționale.

Aceste jocuri educative îl pun pe copil în situația de a fi capabil de a rezolva sarcini care altfel ar părea inaccesibile, dar atmosfera plăcută de lucru caracterul ludic al acțiunii, posibilitatea îndreptării greșelilor, „stimulentele” primite aplauze, imagini cadou, situarea în fruntea clasamentului, melodii îi creează copilului emoții pozitive, bucuria de a fi capabil să îndeplinească singur o sarcină și îl responsabilizează trecând de la învățarea pasivă la tipul de învățare în care îți însușești cunoștințe acționând într-o strânsă relație de comunicare interactivă computer-copil.

În accepțiunea modernă, metodele de învățământ reprezintă modalități de acțiune, instrumente cu ajutorul cărora copiii, sub îndrumarea educatoarei, își însușesc cunoștințele, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini și atitudini.

Bibliografie:

* Kirsten Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh.-Iași-Cermei, 1999 „Crearea claselor orientate după necesitățile copilului”

* Revista învățământului Preșcolar -București-2007

- * Ion Dragan si Partenie Ancuta - Psihologia invatarii - Editura Excesior Timișoara 1997
- * Victor Oprescu - Dimensiunea psihologica a pregătirii profesorului - Editura "Scrișul romanesc" Craiova 1983
- * Curriculum pentru învățământul preșcolar - 2008

Stimularea creativitatii prin joc in orele de educatie timularea creativității prin joc in orele de educație plastică

Institutoare Sorlescu Cristina
Școala cu clasele I-VIII, Nr. 1 Roman

-STUDIU-

Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul.

„Învățarea bazată pe jocuri didactice presupune participarea activă și interactivă a elevilor în procesul de asimilare a noului, în contexte care îmbină elementele instructive și formative cu elemente distractive, ludice” (M.Bocoș).

Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii.

Atunci când jocul este utilizat în procesul de învățământ, el dobândește funcții psihopedagogice semnificative, asigurând participarea activă a elevului, lecții sporind interesul de cunoaștere față de conținutul lecției.

Jocurile didactice oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a-i angaja afectiv și atitudinal.

Elementele de joc: descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, așteptarea vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluții, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigații și cointeresarea continuă.

Așadar, jocurile didactice exercită o influență pozitivă asupra întregii personalități a copilului. Ele pot însoți fiecare obiect de învățământ, fiecare lecție luând și forma unor întreceri, concursuri între toți elevii, între rânduri de bănci, grupe de elevi.

Educația plastică intră în sfera cunoașterii și creativității, ea fiind educația acelor simțuri pe care se bazează inteligența și gândirea creatoare a elevilor.

În aceste condiții, sarcina învățătorului capătă o complexitate aparte, acesta trebuind să-și însușească un vocabular plastic adecvat, unele tehnici de lucru și o metodologie modernă de predare a problemelor de limbaj plastic.

Voi prezenta în continuare câteva jocuri didactice folosite la orele de educație plastică pentru dezvoltarea creativității:

1. Continuă tu!—este un exercițiu care cere îmbogățirea formei date. Se oferă spre observare o planșă pe care au fost desenate fragmente, elemente, forme: o mână, un cap de pește, un triunghi, o pălărie, o frunză, o petală și se cere elevilor să constituie, alegând dintre posibilități pe aceea care li se pare cea mai potrivită, pentru a realiza ei înșiși o compoziție, completând partea aleasă cu elementele care întregesc forma.
2. Un tablou neterminat—este un exercițiu care vizează imaginația, creativitatea, cât și inteligența și abilitatea de a desena. Se prezintă o lucrare neterminată (sunt trasate doar câteva linii) și se cere elevilor să o continue.
3. Creează un model—este un joc ce urmărește inventivitatea, simțul măsurii, ritmul și originalitatea. Se cere elevilor să folosească semnele: $\cap$, $*$, $|$, în orice poziție, în orice ordine și repetate de câte ori vor pentru a realiza un desen decorativ (friză, chenar sau un obiect astfel decorat).
4. Jocul Kim, dezvoltă memoria vizuală – grafică—o serie de 8 – 12 obiecte sunt puse pe catedră și se lasă un timp în câmpul vizual al copiilor, apoi se acoperă cu o pânză. Copiii vor desena toate obiectele pe care și le amintesc.
5. Tunelul—joc ce urmărește dezvoltarea memoriei vizuale, plecând de la datele percepute într-o anumită ordine.

Un copil confecționează un colier din mărgelile multicolore cu o anumită alternanță de culoare. Colierul va fi introdus sub un tunel format dintr-o bucată de carton pliat în două. Copiii trebuie să-și imagineze și să spună ordinea perlelor la ieșirea din tunel (ordinea directă sau ordinea inversă).

6. Serii de desene—joc pentru dezvoltarea memoriei vizuale și atenției. Se execută la tablă, sub ochii elevilor, o serie de desene și, în timp ce atenția copiilor este distrasă, se șterge unul sau mai multe. Elevii trebuie să identifice desenul sau desenele care au fost șterse.

Problematica punctului

Punctul, ca element de limbaj plastic, poate fi baza în jocurile didactice folosite la ora de educație plastică. Astfel, elevii vor înțelege că, jucându-se cu pensula și construind puncte, ele sugerează: “flori pe câmp”, “stele pe cer”, “spectatori în tribună”, “flori, fructe sau frunze în pomi”, etc.. Are rol secundar, subordonat unei forme.

Punctul are și rol decorativ, de înfrumusețare a unor suprafețe conform principiilor artei decorative

Realizarea punctelor se poate face prin stropire forțată pe un suport uscat sau ușor umed. Exemplu: lucrarea “Flori de câmp”.

Punctele se pot ordona pe planșă într-un ritm liniar și vertical, pe baza unui ritm simetric sau unui ritm liniar radiant. Astfel se pot realiza: “Strugurele”, “Păstaia”, “Porumbul”, “Liliacul”.

Modalități de lucru:

Învățătorul poate organiza exerciții-joc pentru educarea acuității vizuale, observând direct natura și elementele din mediul înconjurător. Albele de artă și tablourile marilor pictori pot fi suport vizual și modele pentru tema propusă. Elevii pot observa că formele sunt redată și cu ajutorul punctului. În acest scop învățătorul poate organiza următorul exercițiu: el le cere elevilor să cerceteze unele reproduceri reușite, după opere de artă, apoi să preia anumite elemente, să adauge altele iar la sfârșitul lucrării să constate relația dintre expresivitatea punctelor folosite și sentimentul pe care au vrut să-l redea.

Astfel: -florile, insectele, semințele, nisipul vor fi asemeni punctelor mici;

-roșiile de albine, stolurile de păsări, florile ciorchine, vor avea corespondent în punctele grupate ordonat;

-stelele, pietrele de pe malul apei în punctele grupate dezordonat.

Grupurile ordonate se pot transforma oricând în grupuri dezordonate dacă se întâmplă să fie tulburate.

Tehnicile de lucru folosite pot fi diverse:

-Se pot obține puncte folosind vârful pensulei, degetele înmuiate în vopsea. Suportul va fi împărțit în jumătate (pe orizontală). Se va începe prin așezarea punctelor cu vârful pensulei în partea de sus a hârtiei. Se încarcă pensula, apoi se atinge vârful de suport, fără a apăsa. În partea de jos a suportului se vor înșira puncte realizate prin mușierea degetului mare în culoare, dispuse orizontal. Elevii vor analiza punctele obținute și vor observa că cele mici realizate cu pensula au dimensiuni aproximativ egale. Ele pot fi asemănate cu insectele. Punctele obținute folosind amprenta sunt mai mari și pot fi asemănate cu florile (lucrarea: Flori și albine)

-Obținerea de puncte cu vârful pensulei, grupate în formă de ciorchine. Cu linii drepte se vor reprezenta crenguțele pe care sunt așezate florile. Încărcând pensula cu puțină culoare, elevii vor atinge ușor cu vârful ei de suport, desenând florile. Punctele vor fi grupate în formă de ciorchine. (lucrarea: „Liliac înflorit”) Înainte de începerea lucrului, învățătorul poate prezenta o floare naturală, demonstrând modul de lucru.

-Gruparea punctelor (semințe) în formă de ciorchine. Pe o foaie de hârtie, copiii vor lipi semințe de dovleac, așezându-le în așa fel încât să redea forma unui ciorchine. Modelul prezentat va avea semințe colorate ușor în verzu sau violet. După ce se fac exerciții de așezare a semințelor pe codița strugurelui, acestea se lipesc. Pentru a se lipi mai bine, se scoate miezul, folosindu-se jumătăți de semințe (lucrarea „Strugurele”)

-Se pot grupa punctele pe baza unui ritm liniar și vertical. Se prezintă elevilor o păstaie și se observă cum sunt grupate punctele. Pe un suport, elevii vor ordona punctele, reprezentând semințele, le vor colora folosind vârful pensulei printr-o mișcare circulară.

-Se pot ordona punctele pe baza unui ritm simetric. După ce vor analiza modelul, elevii vor așeza pe suport punctele, folosind vârful pensulei. (lucrarea: „Porumbul”)

-Ordonarea punctelor pe baza unui ritm liniar radiant. La începutul activității se intuiește floarea naturală. Pe foaia de hârtie, copiii vor desena codița și mijlocul florii printr-o bulină galbenă. În jurul mijlocului vor lipi semințe cu vârful spre centru, având grijă ca acestea să nu se lipească între ele și să păstreze o mică distanță față de centru. Pe codiță se va lipi o frunză uscată. (lucrarea: „Unțisorul”)

-Se pot crea forme spontane în mod accidental sau pe cale dirijată, obținându-se efecte plastice deosebite prin mai multe procedee: prin presarea unor pete, puncte, de culoare fluidizată, cuprinse în mijlocul unor hârtii, care se împăturesc în două sau în patru, se presează și apoi se despăturesc. Apar forme cromatice spontane noi, similare cu

reprezentări vizuale deja cunoscute(fluturi,flori,gaze);

- forme obținute prin suflarea liberă sau printr-un tub, în diferite sensuri, a unor puncte, pete de culoare fluidizată;
- forme obținute prin dirijarea scurgerii aderente a unor puncte de culoare fluidizată, schimbând poziția planșei pentru a favoriza deplasarea culorilor în sensuri dorite,sau prin scurgerea liberă a unor puncte de culoare;
- forme obținute prin stropirea forțată, cu pensula sau cu un alt instrument pe foaia de hârtie uscată sau umedă.Se încarcă pensula cu culoare fluidizată și se lovește ușor cu degetul arătător al mâinii stângi.Desenul realizat va fi analizat de elevi,care vor observa că punctele obținute sunt diferite ca formă și mărime.(Lucrările:„Zi însoțită“, „Joc de artificii”)

Gama jocurilor didactice este foarte variată. Imaginația învățătorului poate genera jocuri noi, dintre cele mai ingenioase. Indiferent de modul de folosire, jocul didactic îl ajuta pe elev sa-si angajeze întregul potential psihic,sa-si cultive initiativa, inventivitatea, flexibilitatea gândirii, spiritul de cooperare si de echipa. Jocurile didactice contribuie la dezvoltarea unei gândiri creatoare, la formarea priceperilor și deprinderilor de activitate independentă. De aceea, metoda jocurilor trebuie să facă parte din strategiile didactice de predare-învățare.

Bibliografie:

- 1.Ludmila Preda, Mirela Paraschiv—Educația plastică în ciclul primar, Editura Didactica Nova, Craiova, 2003,p. 37,52.
- 2.Rafila Cotuna—Locul și rolul jocului didactic în învățare, Revista Învățământul primar nr. 3-4, Editura Miniped, București, 2005, p.86, 88.
3. Cristea, Maria; Nițescu, Virginia; Panait, Dan, Horațiu; Surdu, Elena-Ghid metodic de educație plastică,Editura Petron 1997, p. 25, 69, 77.

Educatoarele, învățătorii – modele de toleranță

**Educatoare Hoancia Liliana ,
Gradinița Nr. 11, Botosani**

Sala de grupă sau clasă nu sunt doar un loc unde se tratează prestabilit anumite subiecte din programă. Aici se învață, pe lângă materia de studiu, anumite lecții de viață.

De aici, decurge specificitatea actului educativ, unde se produce o întâlnire între generații mediată de trebuințe, de influențe, de socializare, distinctă de alte câmpuri de interacțiune umană, având legi, reguli și dinamică proprie.

N. Mitrofan, pornind de la teza că aptitudinea pedagogica este o modalitate relațională, un mod de confruntare a mai multor colectivități, considera că, în structura competenței didactice, există o componentă psiho-socială, concretizată în capacitatea educatorului de a patrunde în psihologia de grup, de a stabili ușor contacte cu membrii lui, de a anticipa anumite fenomene de grup, de a comunica, influența și controla eficient grupul.

„Comportamentul empatic se constituie, astfel, ca o condiție fără de care nu se poate desfășura optim activitatea didactică”, afirma S. Marcus, T. David, si A. Gredescu, care, cercetand această problematică, atesta cu necesitate faptul că empatia redictivă și cea emoțională de un anume nivel sunt în relație directă cu perfecționarea profesională.

Fiind vorba de relații interpersonale, activitatea pedagogica presupune o relație prin excelență intersubiectivă, astfel ca nu pot fi ignorate comportamentele perceptive, empatice, comunicative ale acestei relații ce își pune amprenta asupra procesului de formare și educare.

Tonul adoptat, privirea amicala, gestul schitat, constituie mesaje care au o valoare specifică pentru toți elevii și au rezonanțe particulare pentru ei.

Astfel, în noțiunea de competență didactică este menționat conceptul de competență interpersonală. Una dintre sursele acestei competente este empatia, privită ca o capacitate de transpunere în psihologia copilului.Prezența ei este necesară și la învățători și la educatoare.

Fiecare copil este unic, iar cadrul didactic posedă o serie de aptitudini proprii, speciale care îi permit să cunoască, să înțeleagă și să stabilească o relație cu fiecare copil si cu întreaga clasă.

Apostrofările de genul „ești rău”, „nu faci nimic bun”, „de ce nu ești și tu ca...”, constituie remarci

care pot veni de la educatoare, colegi, uneori proprii părinți, acestea afectându-i evoluția pe plan profesional, influențându-i negativ așteptările de la propria persoană.

Trebuie ca fiecărui copil să i se creeze convingerea că are măcar o calitate de care să fie mândru în relația cu semenii.

Orice copil are nevoi, dorințe și emoții. De modul în care acestea sunt receptate, de experiențele pe care le trăiește copilul în relații cu persoanele din anturajul său imediat, depinde decisiv atitudinea sa ulterioară față de viață. Copiii sunt diferiți temperamental, caracterial, aptitudinal, motiv pentru care nici performanța lor nu va fi egală în toate domeniile. Este necesar ca fiecare copil să fie respectat și susținut în ritmul său propriu, în transformarea progresivă ce o va înregistra potrivit nevoilor sale.

Cadrul didactic din grădiniță și școală are datoria morală și profesională de a suplini, completa sau continua o acțiune formativă asupra copilului care să-i construiască acestuia calea optimă de urmat spre o evoluție pozitivă. Educatorul trebuie să fie calm, iubitor și disponibil pentru a-i învăța pe copii despre valoarea fiecăruia dintre ei, ajutându-i să-și formeze o imagine pozitivă de sine.

În strânsă legătură cu aceasta, se afla stima de sine, care se referă la modul în care ne autoevaluăm, la cât de buni ne considerăm în raport cu alții. Stima de sine pozitivă, definită ca sentiment de autoapreciere și încredere în forțele proprii se transmite printr-un comportament afectuos al cadrului didactic, care trebuie să accepte necondiționat atitudinea copilului.

Bibliografie:

Revista Învățământul Preșcolar, Nr. 3-4/2006

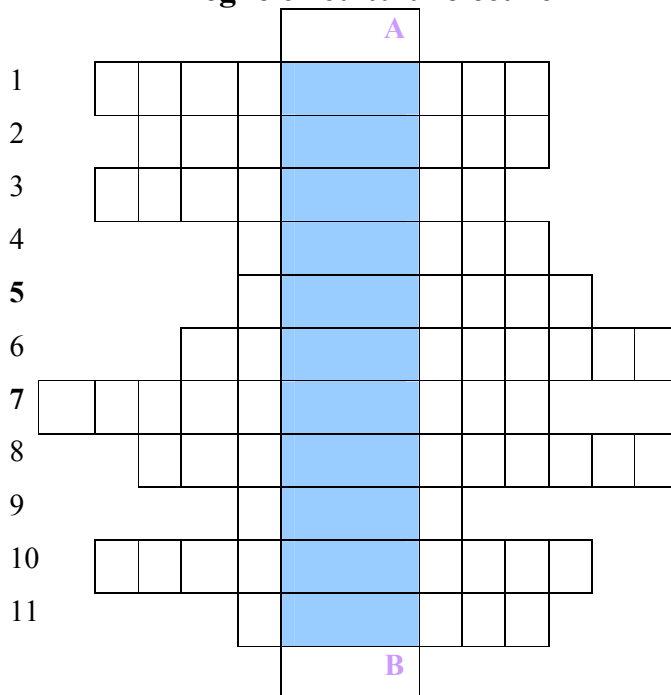
Didactica Activităților Instructiv-Educative pentru Învățământul Preșcolar, Editura Didactică, Nova, Craiova, 2005

Rebus

Profesor Prențu Angelica

G.S.I Ion Bănescu- Mangalia, Clasa aX-a

Legile circuitului electric

A-B : Lege ce se aplică într-un circuit simplu

1. Sarcina ce străbate un conductor se măsoară în ...
2. Cine se măsoară în watti ?

3. Relația $W = U I$ reprezintă formula pentru
4. Intensitatea curentului electric este aceeași într-un circuit
5. Distanța dintre două noduri se numește.....
6. Se montează în paralel și măsoară tensiunea.
7. Într-un circuit paralel mărimea care nu se modifică este.....
8. Ohm este unitatea de măsură pentru
9. Punctul unde se întâlnesc cel puțin trei conductoare se numește
10. Cine a enunțat legile pentru rețelele electrice ?
11. Intensitatea curentului electric se măsoară în

Copiii -prietenii naturii

Prof. Haidău Adelina, Școala Nr.1 „Al.I.Cuza, Fălticeni, Jud. Suceava
Prof. Păduraru Simona, Școala Nr.1 „Al.I.Cuza, Fălticeni, Jud. Suceava

Tema activității desfășurate: -drumeție în natură

Data / perioada desfășurării: 24 martie 2010

Scopul activității: -de a responsabiliza elevii asupra necesității protecției mediului natural dar și implicarea lor în activități de înfrumusețare a orizontului local;

Obiective propuse:

- sprijinirea copilului pentru a manifesta interes și curiozitate pentru cunoștințe din domeniul ecologiei;
- abilitarea cadrului didactic cu capacitatea de a construi un mediu educațional care să motiveze copilul în procesul de protejare a naturii;
- conștientizarea asupra efectelor nocive ale poluării;

Locul desfășurării: Iazul Șomuz – Fălticeni (activitate de curățenie); Elevii clasei a VII-a A sub îndrumarea prof.Haidău Adelina și prof. Păduraru Simona au participat la ecologizarea iazului Șomuzul Mare din Fălticeni. Activitatea s-a desfășurat pe 24 martie 2010 și face parte din proiectul internațional Eco- Școala, care se desfășoară în școala noastră din anul 2004. Din anul 2008 școala a obținut statutul de Eco-Școala, iar anul acesta cel de-al doilea Steag Verde. Prin această activitate noi ne-am propus ca atât elevii cât și profesorii să cunoaștem în primul rând care sunt intervențiile nefaste ale omului asupra naturii, ce acțiuni ale acestuia pot conduce la poluarea aerului, apei, solului și la punerea în pericol a vieții pe planeta Pământ. Ne-am propus de asemenea să întreprindem această acțiune de prevenire a degradării mediului înconjurător, de menținere a echilibrului ecologic, de ocrotire a naturii.

Dorim să reliefăm o idee mai veche care spune că „răul făcut națiunii la un moment dat se poate întoarce împotriva urmașilor celor vinovați”. Acest concept se extinde astăzi la scară planitară, se transformă într-o direcție prioritară de dezvoltare a societății umane.

Rezultate: Impactul asupra elevilor a acestei drumeții a fost o mai bună înțelegere a îndatoririlor acestora de a proteja mediul ca pe o „comoară” și de a conștientiza faptul că e mai ușor să previi decât să repari iar sănătatea omenirii depinde de mediul pe care noi știm să îl protejăm sau nu, depinde cum știm să valorificăm ceea ce marea natură ne-a dat, cerând în schimb atenția și grija noastră față de ea, ceea ce nu e deloc greu de realizat!

Pentru a beneficia de minunile pe care ni le dăruiește mediul înconjurător trebuie să respectăm următoarele reguli:

- Nu arunca nimic, absolut nimic, pe jos!
- Nu arunca oriunde pungă, ambalaje, sticle, ci numai la coșul de gunoi!

- Nu rupe iarba, florile, nici măcar o frunză!
- Protejează gardurile vii!
- Nu lovi animalele și păsările!

-Totdeauna într-o excursie nu lăsa nimic în urma ta!

-Îngrijește și iubește plantele, animalele și păsările!

Copiii au înțeles că numai așa pot fi cei mai buni prieteni ai naturii și cu cât mediul înconjurător este mai curat ei vor avea o viață mai bună.

„Natura poate fi ajutată și de cei mici prin fapte mari”

Familia – factor major în formarea personalității copilului

Institutul Roxana Nitis

Școala cu Calsele I-VIII Poienarii de Muscel, jud. Argeș

“Întreaga civilizație reprezintă efortul, atât de asimilare, de transformare a naturii potrivit aspirațiilor și trebuințelor societății, ale umanității și ale individului, a personalității la natură și la exigențele societății. În acest context se ivesc numeroase conflicte și contradicții; în focul lor, ca într-un furnal, se forjează, se realizează și se definitivează personalitatea omului; sacrificăm și înmormântăm unele dorințe, spre a salva altele.”¹

Interrelațiile sociale poartă amprenta vieții sociale în ansamblul ei, dar și a vieții familiale. În acestea sunt elemente universale care duc la conformizarea, umanizarea conduitelor la cerințele generale și elemente particulare întreținute de influența familiei ce formează un stil propriu în conduită. Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale deoarece ea influențează și modelează persoana umană.

Relațiile copilului cu familia sunt conștientizate și raportate la alte cazuri din care fac parte colegii. Mai cu seamă, se percep rezonanțele afective, pozitive de acceptanță și căldură ale părinților sau dimpotrivă, atitudinea de rejecție ce se manifestă prin ostilitate și autoritate brutală.

Se știe că **familia este cea dintâi școală a copilului** și contribuția pe care o aduce ea la educația acestuia poate favoriza sau îngreuna acțiunea educativă a școlii. În familie, copilul se obișnuiește cu viața în colectiv. Învăță să-și subordoneze interesele personale intereselor grupului familial. Relațiile afectuoase dintre copil și părinți, ca și dintre aceștia, duc la efecte relativ pozitive.

Rezultatele cele mai bune le obțin copiii ai căror părinți au o atitudine clară, manifestă atenție la autonomie, exercită un control echilibrat și constant. Părinții ostili pot determina la copii conformism, încredere redusă în forțele proprii, teamă, sentimente de revoltă de sine cu o incidență mare a reacțiilor nevrotice. Participarea efectivă a părinților la necazurile copiilor, la evenimentele din viața acestora, le dau liniștea și siguranța. Nu frica, nu teama trebuie să-l determine pe copil la acțiune; e bine să li se explice natura greșelilor săvârșite, gravitatea acestora și nu să se apeleze la măsuri unilaterale de natură să producă blocaje psihice și dezadaptare socială. Trebuie subliniat faptul că efecte negative se produc în planul personalității copilului și atunci când unul dintre părinți manifestă indiferență față de el sau când, dintr-un motiv sau altul,

¹ Pavelcu, A. Invitație la cunoașterea de sine, Editura Științifică, București, 1970

copilul este crescut de un singur părinte.

Formele relațiilor din familie au efecte și în ceea ce privește **formarea conștiinței de sine** a copilului, ca element semnificativ în autoechilibrul persoanei. Situațiile de tensiune și autoritarism excesiv și brutal îi fac pe copii să se simtă inferiori și au dificultăți în a primi și a da afecțiune altora; se simt izolați, vinovați, iar în situațiile de căldură sufletească se manifestă o estimație înaltă de sine, încredere, echilibru și adaptare.

Din partea părinților, *“protejarea exagerată a copilului, înseamnă negarea autonomiei, »²iar “din cauză că ne considerăm proprietari de drept ai acestui “bun”, uităm uneori că este responsabilitatea noastră să avem grijă de el pentru a nu se altera; ... uneori uităm că, poate mai mult decât orice, ceea ce îi trebuie copilului nostru este securitate afectivă și educație corespunzătoare.”³*

Părinții au un rol major și în formarea trăsăturilor caracteriale la copil, prin faptul că ei reprezintă un model în formarea profilului moral al personalității.

În perioada școlară mică se conturează atitudinea față de părinți, stilul evaluării acestora. Rose Vincent a efectuat un studiu mai amplu privind imaginea mamei și a tatălui la copii de la 4 la 8 ani și de la 9 la 13 ani. În general, copiii sunt mai severi față de mamă și totodată mai critici, având o imagine ideală și mai puțin clară față de ea. Față de tată, opiniile și imaginea sunt mai clare.

Viața școlară și socială îl dezvoltă pe copil pentru **adaptare și integrare eficientă** în mediul ambiant. Dependența copilului față de familie și școală se reduce spre sfârșitul perioadei și ca urmare a faptului că el începe tot mai mult să fie preocupat de a efectua activități care să vină în sprijinul adulților.

Între familie și școală trebuie să fie o strânsă legătură de colaborare, deoarece ambele urmăresc același scop: **formarea unor oameni multilateral dezvoltați**.

În acest sens, familia este cea care trebuie să-l pregătească pe copil pentru școală, să-i insuflă copilului dragostea pentru învățătură. A crește și a educa un copil este o operă care cere, înainte de toate, multă dragoste; aceasta nu înseamnă că ea nu impune și rațiune, bazată pe cunoștințe precise. Copilul pe care noi îl creștem și educăm nu este la fel cu toți ceilalți, el este unic pentru noi și de aceea educația pe care i-o dăm trebuie adaptată personalității lui. Ca și o plantă, copilul crește diferit în funcție de ambianța favorabilă sau defavorabilă a mediului familial. Această ambianță, acest climat, poate să-l ajute sau să-l împiedice să se dezvolte normal și răspunderea o purtăm noi, educatorii și părinții lui. Copilul are nevoie să fie ajutat, apărat, călăuzit, are nevoie să se simtă important pentru cei din jurul său. Să conduci către maturitate o ființă umană nu este deloc simplu; eforturile, descurajările, slăbiciunile fac drumul greu.

„O familie este un loc unde principiile sunt ciocănite și ascuțite pe nicovale vieții de zi cu zi” (Charles Swindoll)

BIBLIOGRAFIE

- Anant Pai- -*Succesul copilului nostru*, Ed. Alex&Leti Press,București, 2001
Dolean, I.Dolean, D.D -*Meseria de părinte*, Ed. Aramis, București, 2002

².Anant Pai, Succesul copilului nostru, Editura Alex-Alex & Leti Press, București, 2001

3. Dolean,I. Dolean,DD. Meseria de părinte, Editura Aramis, București, 2002

- Pavelcu, A. - *Invitație la cunoașterea de sine*, Ed. Științifică, București, 1970
Soica, Marin - *Pedagogie și psihologie*, Editura Gheorghe Alexandru, 2002;
Vrăsmaș E., - *Educația și consilierea părinților*, Ed. Aramis, București, 2004

Activitate integrată „Bogăția toamnei”

Profesor învățământ preșcolar Ciobîcă Otilia

GPN NR. 3 Mitocul Dragomirnei, jud. Suceava

NIVEL /GRUPA: nivel II /grupa mare

TEMA ANUALĂ DE ÎNVĂȚARE: „Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI: Toamna

TEMA ACTIVITĂȚII: „Bogăția toamnei”

MODELUL INTEGRĂRII: secvențial

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

ADP:ÎD- „Fructe și legume de toamnă”

ALA 1:

Artă: „Fructe și legume”-activitate practică

Bibliotecă: „Sortăm imagini ”-sortare de imagini cu legume și fructe

Construcții: „Gărdulul grădinii de legume”-jocuri de construcție

ADE:

DȘ : „Ce știi despre?” - joc didactic ;

DEC: „Toamnă harnică” – pictură;

TRANZIȚII: „Toamnă harnică”- cântec

„Bate vântul frunzele”-cântec

“Toamna” –audiție

ALA 2: „Ghici ce este!- ghicitori cu fructe și legume de toamnă

SCOP: Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestuia, prin achiziții de strategii și modalități adecvate; evaluarea cunoștințelor copiilor referitoare la anotimpul toamna și fructele și legumele de toamnă

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

-Să ia parte la discuții informale, răspunzând corect gramatical întrebărilor adresate de educatoare

-Să formuleze descrieri sintetice ale fructelor și legumelor de toamnă

-Să grupeze jetoane reprezentând fructe și legume în funcție de diferite criterii

-Să folosească corect hârtia creponată și lipiciul pentru a realiza fructe și legume

-Să redea imaginea unei livezi cu fructe și unei grădini de legume prin intermediul mijloacelor

artistico-plastice

-Să aplice corect tehnicile de pictură învățate

-Să manifeste răbdare și perseverență în realizarea lucrărilor

-Să evalueze și autoevalueze lucrările conform criteriilor valorice urmărite în activitățile anterioare

-Să interpreteze singuri cântece pentru copii

-Să-și coordoneze mișcările cu ritmul solicitat de piesa muzicală

-Să identifice fructele și legumele de toamnă după însușirile redade prin ghicitori

-Să colaboreze în realizarea sarcinilor de lucru

STRATEGII DIDACTICE:

a) Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, turul galeriei.

b) Elemente de joc: surpriza, aplauze, mișcarea, mânuirea materialelor;

c) Resurse materiale: planșă cu un peisaj de toamnă, coșuleț, jetoane reprezentând fructe și legume, hârtie creponată, lipici, jocuri de construcții, foi albe, fructe și legume din carton, acuarele, pensoane, CD-player.

d)Forme de organizare:frontal, individual, pe grupuri.

BIBLIOGRAFIE:

1.Curriculum pentru învățământul preșcolar ,Ed.DPH, București, 2009;

2.Culea Laurenția,coord., Aplicarea noului curriculum pentru educație timpurie, o provocare, Ed.Diana;

3.Breben Silvia,Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, Metode interactive de grup, Ed.Arves

SCENARIUL ACTIVITĂȚII INTEGRATE

Activitatea debutează cu o surpriză pe care doamna educatoare de la grădinița nr. 2 le-o face copiilor. Ea le aduce copiilor o planșă cu o imagine de toamnă care nu este completă. Îi roagă pe copii să o ajute să completeze această imagine astfel încât să se recunoască bogăția toamnei. Pentru aceasta ea le aduce niște jetoane cu fructe și legume pe care ei trebuie să le sorteze și să așeze pe planșă cele care se coc toamna. Le mai aduce și fructe și legume din carton pe care copiii trebuie să lipească biluțe din hârtie creponată. Acestea vor fi așezate într-o grădină al cărui garduț îl vor realiza copiii cu ajutorul unor jocuri de construcții.

Înainte de acest lucru, însă, doamna educatoare vrea să vadă dacă ei cunosc fructele și legumele de toamnă.

Copiii se așează în semicerc pentru întâlnirea de dimineață. Se completează calendarul naturii și se face prezența copiilor apoi se trece la o convorbire despre toamnă și despre fructele de toamnă. Doamna educatoare vrea să afle dacă copiii știu caracteristicile anotimpului toamna, ce fructe și legume se coc toamna, ce culori au fructele și legumele etc.

După această convorbire doamna educatoare îi invită pe copii la centrele de interes pentru a lucra. Rezultatele muncii lor sunt așezate pe planșă.

Copiii interpretează cântecelul „Toamnă harnică” pentru a-i arăta doamnei educatoare că știu multe lucruri despre anotimpul toamna.

După cântecel copiii servesc masa.

Pentru că doamna educatoare dorește să afle mai multe lucruri despre fructele și legumele de toamnă se organizează un joc. Copiii sunt împărțiți pe două grupe: grupa legumelor și grupa fructelor. Ei vor avea în piept ecusoane care să arate din ce grupă fac parte. Se descriu regulile jocului. Dintr-un săculeț fiecare copil trage un jeton cu un fruct sau o legumă. El trebuie să spună tot ce știe despre el. Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o bulină. La final se numără bulinele pentru a afla echipa câștigătoare. Doamna educatoare le oferă copiilor recompense.

Copiii cântă „Bate vântul frunzele” .

După aceea, doamna educatoare le propune copiilor să picteze fiecare o grădină de legume sau o livadă cu fructe pentru că dorește să le ducă copiilor de la grădinița ei pentru a le arăta cât de multe lucruri cunosc ei despre fructe și legume.

Se vor intui apoi materialele și se va explica modul de lucru.

După realizarea lucrărilor, acestea sunt expuse în sala de grupă iar copiii împreună cu educatoarea vor trece pe la fiecare lucrare și o vor analiza.

Pentru a se relaxa, copiii ascultă un cântec despre toamnă.

La finalul zilei, doamna educatoare le spune copiilor câteva ghicitori despre fructe și legume de toamnă. După aceea îi felicită pentru tot ceea ce au realizat și le promite că vor merge în vizită la grădinița nr. 2 pentru a vedea și ei cum lucrează copiii de la acea grădiniță.

Particularități ale comunicării

- La vârsta preșcolară -

**Educatoare Florea Elena
Grădinița P.P. nr. 27 Bacău**

“Lumea mică a copilului e o părticică din Univers. De aici începe el ca om”

(Mara Trestean)

Conform definiției din Grand Dictionnaire de la Psychologie “comunicarea verbală și non-verbală este un ansamblu de relații care se stabilesc între aspectele verbale ale comunicării umane, aspectele sale non-verbale și variabilele psihologice și sociale implicate în precesul comunicațional”.

Înțelegerea modernă a procesului de comunicare trebuie să fie făcută inteligibilă pentru partenerul căruia ne adresăm. Deci, comunicarea trebuie organizată în așa fel încât cuvintele, în aparență uniforme, să devină apte prin înălțuirea lor, să exprime realitatea cu tot ce conține ca nou în fiecare moment, dar și să păstreze ceea ce este general ca punct de reper universal valabil în aceeași limbă.

Comunicarea didactică, fiind prin excelență adresativă și stimulativă, presupune o foarte bună cunoaștere psihologică a copilului, instruire diferențiată, în funcție de cum fiecare înțelege, gândește, simte. Numai pe baza unei astfel de aptitudini, empatia fiind de fapt o comunicare implicită, se poate construi adecvat și eficient procesul instructiv-educativ.

Obiectivele activităților de comunicare vizează:

- stimularea capacității copiilor de a pronunța clar, precis, prin articularea corectă, formele, silabele, cuvintele, enunțurile simple cu respectarea accentului și intonației;
- formarea deprinderilor de a formula întrebări și răspunsuri la întrebări;
- formarea deprinderilor de a asculta partenerul de conversație și de a dialoga cu acesta;
- însușirea unor formule de adresare și de politețe;
- stimularea capacității de a relata și comenta evenimente trăite sau auzite;
- exersarea deprinderilor de repovestire a unor povești și poveștiri.

În cele ce urmează mă voi referi la **“Comunicarea”** în sensul definit de Paul Popescu Neveanu sub denumirea de comunicație: comunicația interumană “se bazează pe un ansamblu de procese psihomotorii specifice umane, limbajul, în care un rol deosebit de important revine componentei conștiente, gândirii. Această formă de comunicație se poate realiza și prin utilizarea unor mijloace neverbale, cu funcție de semnalizare, atitudini posturale, mimico-gesticulație, sunete neverbale, etc, care însoțesc și completează comunicația verbală.”

Dacă analizăm această definiție se constată că pentru fiecare dintre ele *“modalitățile”* de comunicație: *verbală, paraverbală, non-verbală*, vârsta preșcolară își are nuanțele ei.

În plan verbal copilul apelează doar la formule pe care abia învață să le stăpânească, să le utilizeze nuanțat și corect. Asimilarea compoziției sonore a cuvintelor reprezintă un moment însemnat în dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară, ceea ce permite copilului să se descurce în raporturile complexe ale formelor gramaticale. Pe de altă parte, perceperea analitică a fiecărui sunet din cuvânt, diferențierea de celelalte sunete, analiza compoziției fonetice a cuvintelor oferă premisele necesare pentru învățarea citit-scrisului în școală.

Expresivitatea și bogăția limbajului se manifestă în două direcții.

Prima direcție constă în sporirea caracterului explicit al vorbirii (prin epitete, cuvinte privind însușiri de culoare, mărime, formă, comparații și prin intonații, fenomene ce se referă la expansiunea gândirii în limbaj).

A doua direcție este sensul creșterii lungimii propozițiilor și a contextului relatărilor verbale. Dialogurile prezintă și ele caracteristici importante, astfel că cele din familie sunt mai simple încărcate de comunicare nonverbală, spontane și intime, în timp ce în dialogul cu educatoarea, structura propozițiilor și a vorbirii este mai evoluată la copiii preșcolari mijlocii și mari. La toate vârstele, însă, este caracteristică o oarecare stereotipizare a comunicării, în grădiniță, ca și un efort și un control permanent în vederea comunicării și în același timp o mai mare pregnanță a adresărilor reverențioase, civilizate.

Între copii, conversațiile sunt mai puțin controlate decât cele cu educatoarea, dar mai puțin extinse, încărcate de gestică, mai ales ale preșcolarilor mici și mijlocii. Între preșcolarii mari și cei mici, comunicarea este adeseori încărcată de control și exigențe verbale binevoitoare.

La acest segment de vârstă, povestirile, repovestirile, unele relatări sunt compuse din propoziții scurte ce au unele detalii exagerat amplificate și prezintă unele omisiuni ce fac să se simtă lipsuri în fluiditatea comunicării.

O mare parte a repovestirilor (povestirilor) preșcolarilor se realizează prin comunicarea non-verbală însoțită de exclamații-interjecții. Limbajul situativ se caracterizează plin de încărcături, dar la preșcolarul mic ele sunt mai numeroase decât la preșcolarul mijlociu și mai ales la preșcolarul mare.

Comunicarea non-verbală își păstrează cu pregnanță importanța: ochii, fața întregă, mânuțele, postura, mersul, comunică celorlalți o serie de aspecte legate de evoluția preșcolarului însuși și îl ajută să se exprime mai bine în relațiile cu ceilalți. Pe de altă parte vorbirea interioară se dezvoltă concomitent cu dezvoltarea capacității de comunicare verbală, limbajul capătă funcții mai complexe sub raport psihologic (ex. un copil care realizează “lectură după imagini” dialoghează cu imaginile și cu sine însuși).

Paraverbalul este preluat pe calea imitației și exersat, în genere tot pe canalele imitației, în jocurile

de creație, dramatizări, etc.

În contextul problemei discutate funcțiile limbajului (*acest instrument de relaționare cu alții și cu sine pe care doar omul îl stăpânește în mod complex*), se conturează, se exersează și își dezvoltă potențialitățile la această vârstă; *funcția cognitivă* câștigă tot mai mult teren și mai sigur, la intersecția sa cu funcția de comunicare; cea *simbolic-reprezentativă* se instituie și face progrese rapide; *funcția reglatorie și autoreglatorie* se manifestă interesant de urmărit și mie ales de fructificat în plan educațional.

Pentru ca preșcolaritatea oferă câmp larg de evoluție, stimularea capacităților de comunicare se constituie ca o finalitate majoră a ei și condiție importantă pentru ceea ce s-ar putea numi “*nivel de maturizare*” optimă pentru debutul școlarității.

Bibliografie

- Cristea Sorin, *Dicționar pedagogie*, București, 2000.
- Neveanu Popescu Paul, *Dicționar de psihologie*, București 1972.
- Verza Emil, Verza Emil Florin, *Psihologia vârstelor*, București, 2000.
- Niculescu Mariana Rodica, *Psihologie preșcolară (Sinteze)*, București, 1999.

Testimonialele - barometrul activităților

Învățătoare Axinte Nicoleta

Școala cu clasele I-VIII Nr.2 „Ion Irimescu” Fălticeni, jud. Suceava

Nu o dată ne punem întrebarea : Care este ecoul, impactul pe care îl are o activitate desfășurată cu diferite ocazii, în diferite medii sociale? Răspunsul îl aflăm adesea prin autoevaluare(autocontrol și autoapreciere), dar aceasta uneori poate fi subiectivă, poate varia în funcție de gradul de exigență. Evaluarea trebuie să fie însoțită de feedback, care, după caz, asigură corecțiile necesare. Un procedeu la îndemână îl constituie folosirea testimonialelor. Avantajul aplicării lor este că sunt autentice, verificabile și implică responsabilitate în elaborarea lor.

Spre exemplificare prezint activitatea „Vizită la poșta din oraș”, din programul Job Shadow Day la Părinți:

OBIECTIVE

- să efectueze vizite la locul de muncă al părinților, individual sau în grup;
- să petreacă câteva ore în umbra angajaților;
- să se familiarizeze cu activitățile, îndatoririle și responsabilitățile pe care le au părinții, zi de zi, la locul de muncă;
- să observe, să înțeleagă caracteristicile unui mediu de lucru privat sau public;
- să afle lucruri despre meserii, locuri de muncă și situația economică din localitate;
- să aibă un comportament adecvat situației, civilizat;

TESTIMONIALUL

În data de 03.03.2010, în jurul orei 13, un grup de elevi de la Școala cu clasele I-VIII Nr. 2 „Ion Irimescu” Fălticeni, din clasa a IV-a B, împreună cu învățătoarea Axinte Nicoleta au petrecut câteva ore la Oficiul Poștal Fălticeni nr. 1.

Elevii au fost interesați de activitatea care se desfășoară într-un oficiu poștal, urmărind ce fac diverși angajați, totodată punând și unele întrebări la care li s-a răspuns. Li s-a explicat modul de completare a formularelor specifice pentru activitatea de poștă și prestațiile care se desfășoară..

Am rămas plăcut impresionați de atitudinea elevilor.

Diriginte poștă, Harja L.

La începutul lunii martie 2010, am fost plăcut surprinse de vizita unui grup de elevi. Am aflat că sunt în clasa a IV-a B, la Școala Nr. 2 „Ion Irimescu”, din Fălticeni.

Pe lângă faptul că ne-au oferit măștișoare și ghiociei, am observat că nu doar acesta a fost

scopul vizitei. Ei chiar erau interesați de activitatea pe care o desfășurăm noi, în oficiul poștal.

Oficiant, Pricopioaia R.

Prin prezența lor, copiii de la Școala Nr. 2 Fălticeni ne-au făcut să ne aducem aminte de bucuria pe care o aveam, în urmă cu mulți ani, când mergeam și noi în vizită la diferite întreprinderi și când vedeam diverse locuri de muncă.

Ne-a bucurat faptul că am fost în atenția copiilor!

Oficiant, Sandu E.

Vizita la poșta din oraș, în data de 3 martie 2010, a reprezentat pentru noi ceva nou, am înțeles mai bine ce activitate se desfășoară acolo, cât volum de muncă se depune din partea angajaților. Practic am văzut cum este în spatele ghișeelor.

Ne plac activitățile pe care le desfășurăm în cadrul programului JA România !

Elevii clasei a IV-a B de la Școala cu clasele I-VIII Nr.2 Fălticeni, Suceava

Aplicând testimonialele surprindem mai multe aspecte legate de trăirile interioare ale participanților la activitate și totodată aflăm care este satisfacția lor, aspecte ce se cer conștientizate și susținute permanent de toți managerii educaționali, de toate cadrele didactice.

Importanța educației plastice în formarea gustului artistic al elevilor

Învățătoare Căținaș Mirela
Școala cu clasele I-VIII Nr.1 Valea Seacă
Comuna Nicolae Bălcescu, jud. Bacău

Culorile au stat, în cea mai mare măsură, la baza cunoașterii lumii de către oameni. Unii cercetători au dovedit că omul percepe mai întâi culoarea apoi forma obiectelor.

Ocupând un rol însemnat în viața și activitatea zilnică a oamenilor la fiecare pas: îmbrăcăminte, interioare, flori, reclame, afișe, cărți și reviste, de la mediul natural la picturi, de la diagnosticul psihic la tratamentul psihocromatic cromoterapia a devenit nu numai o temă frecventă de cercetare dar și o practică obișnuită pentru tratarea diferitelor boli.

Cercetătorii în psihologie au demonstrat că într-o ambianță coloristică agreabilă cu nuanțe bine alese și asortate de portocaliu, albastru deschis și galben, inteligența și creativitatea copiilor crește substanțial, iar în ceea ce privește viața efectivă, bogăția trăirilor interioare, gustul pentru frumos, diferențele sunt și mai semnificative. De asemenea s-a constatat faptul că sensibilitatea diferențială a copiilor creșcuți în mediul rural, într-un univers cromatic bogat și foarte variat (câmpuri cu flori, câmpii verzi, livezi) este superioară aceleia a copiilor creșcuți între zidurile cenușii ale unui oraș. Totodată un mediu ambient monoton și rece din punct de vedere artistic, produce o creștere a tensiunii nervoase, o stare de iritare permanentă și inactivism, în timp ce utilizarea cu discernământ a culorilor tonifică, echilibrează și activează comportamentul uman.

În procesul de predare-învățare culorile influențează pozitiv percepția, atenția și memoria, sporind gradul de înțelegere și asimilare. Utilizarea unui câmp cromatic variat sporește randamentul activității intelectuale și influențează conduita umană prin declanșarea de trăiri afective, pozitive. Studiindu-se influența culorilor asupra proceselor psihice s-a constatat că elevii care studiază materiale didactice cu vizualizare cromatică obțin performanțe superioare celor care studiază pe materiale cu vizualizare acromatică.

Atât ca obiect de studiu de sine stătător cât și ca metoda de lucru folosită la celelalte discipline (școlare), desenul îi ajută pe elevi să cunoască realitatea, să deosebească ceea ce este esențial și caracteristic de ceea ce este nesemnificativ și accidental, dezvoltă priceperile și deprinderile elevilor de a percepe formele,

culorile și pozițiile lor în spațiu precum și relațiile dintre diferitele elemente ale acestora și dintre obiecte.

Copiii iubesc desenul și-l cultivă din momentul în care curiozitatea îi îndeamnă să descopere un sens pentru ceea ce văd și aud. Desenul copiilor este cel mai propriu interpret al felului cum văd și înțeleg ei lumea. El ne arată ce-i impresionează, ce le reține atenția, interesele și năzuințele lor. Lumea copilului este aceea a jocului și în același timp o lume a misterelor și fabulosului. Desenul copiilor ne descoperă această lume fiind în același timp un joc cu un pronunțat caracter intelectual. Tocmai pentru că apare sub forma de joc, desenul celor mici este sincer, spontan și învăluit într-o puternică afectivitate. El oglindește structura spirituală a copilăriei, natura sentimentelor și procesul dezvoltării intelectuale a copilului.

Până la intrarea în școală sunt asemănări uimitoare între desenele copiilor. Odată cu începerea cursurilor școlii desenul copiilor reflectă influența educativă ce se execută asupra lor arătând în egală măsură îmbogățirea și orientarea spiritului școlarilor. Se observă, prin intermediul creațiilor elevilor cum se adâncește procesul de integrare socială a acestora, cum li se imprimă caracteristicile intelectuale, morale și culturale ale societății căreia aparțin.

Desenul provoacă încordarea atenției, stimulează procesul de percepere, arată gradul de dezvoltare a memoriei vizuale a elevilor, dezvoltă gândirea concretă, imaginația și creativitatea elevilor, ajută la dezvoltarea spiritului de observație, a simțului de ordine și disciplină, cultivă voință.

Ceea ce dă însă viață procesului de predare a desenului este apel la trăirile afective ale elevilor, trezirea emoționalității lor. Desenul este unul din mijloacele prin care se pot declanșa acele stări afective care îi determină pe elevi să facă cu plăcere eforturi pentru realizarea scopului urmărit. Cucerindu-le interesul pentru desen, cadrul didactic canalizează atenția, priceperea și deprinderile de reprezentare ale elevilor în direcția artistico-plastice, le dezvoltă capacitatea de emoționare, de a simți și iubi frumosul atât în natură, societate cât și în operele de artă.

Largile posibilități ce le au lecțiile de educație plastică, de a contribui la educația intelectuală a elevilor se împletesc strâns cu cele care contribuie la educația lor estetică și artistică-plastică. Dezvoltându-le acuitatea perceptivă și spiritul de observație, îmbogățindu-le reprezentările și furnizându-le material pentru gândire, desenul este un mijloc important de transpunere a imaginilor din realitatea înconjurătoare în imagini artistice prin care elevii își exersează activitatea creatoare. Acționând asupra emoțiilor, sentimentelor și intereselor estetice ale elevilor, desenul constituie o importantă componentă a educației estetice. El formează și dezvoltă elevilor capacitatea de a percepe frumosul din natură, din artă și din viața socială, dezvoltă simțul estetic și capacitatea de apreciere estetică a realității înconjurătoare, sentimentele, convingerile și concepțiile estetice prin cunoașterea directă sau indirectă a creațiilor artistice plastice, formează deprinderile de a căuta, descoperi și introduce frumosul în comportament și mediul înconjurător.

Una dintre preocupările permanente ale cadrului didactic este aceea de a trezi elevilor emoții estetice și de forma sentimente estetice durabile, care le înnobilează spiritual, le măresc încrederea în forțele proprii.

Secțiunile de pictură după natură învață pe elevi cum să observe și să reprezinte expresivitatea formelor obiectelor. Observând cu atenție diferitele aspecte ale realității înconjurătoare, elevii văd cum frumusețile naturii li se adaugă cele create de mâna omului.

La lecțiile de desen decorative elevii pot să cunoască minunata varietate a artei noastre populare, ritmul încântător al râurilor, pajiștea înflorită a covoarelor, frumusețea obiectelor măiestrite cu ajutorul ciopliturilor în lemn, străvechea artă a ceramicii și multe alte creații populare, care le dezvoltă dragostea și mândria pentru arta poporului.

La desenul din imaginație și memorie elevii dobândesc cunoștințe, priceperi și deprinderi utile reprezentării unor scene din viață cu ajutorul imaginilor artistice-plastice.

Această activitate oferă elevilor o mare varietate tematică și largi posibilități de interpretare care le solicită imaginația și memoria fiind un important mijloc de educație estetică a elevilor.

În general lecțiile de educație plastică îmbină elementar emoțional cu cel logic și cel și prin aceasta se aduce un aport important la educația lor generală.

Culoarea aduce bucurie sau întristează, vindecă răni sufletești, depresii dezvoltă inteligența și imaginația, asigură un randament superior în muncă, înlătură oboseala și creează o bună dispoziție.

Vasile Kandisky afirmă în lucrarea „Despre spiritualitate în artă mai ales în pictură” că emoția pe care o exercită culoarea asupra sufletului este cu atât mai puternică „cu cât mai cultivat este spiritul omului asupra căruia se exercită culoarea”. Menirea de a cultiva spiritual o are arta iar înțelegerea artei începe din copilărie prin acea „educație prin limbajul și gramatica artei”(cum o numea Ion Susala în „Culoarea cea de toate zilele”).

Copilul, beneficiarul de artă, capătă gramatica limbajului pe care-l utilizează în înțelegerea artei sau în

crearea ei, iar animatorul și mentorul acestei achiziții este fiecare cadru didactic.

Pentru aceasta noi trebuie să stăpânim foarte bine, pe lângă celelalte discipline și „gramatica” artei plastice, trebuie să facem înțelese mesajele artistice, să „cultivăm spiritual”, gustul, simțul estetic.

Bibliografie:

1. Ilieș, M. – *Metodica predării desenului la clasele I-IV*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981.
2. Dascălu, Aurel – *Educația plastică în ciclul primar*, Editura „Corint”, 1995

Consecințe psiho-sociale ale abuzului asupra copilului

**Profesor Gabriela Cojocaru
SAM Borlesti, jud. Neamț**

Abuzul constituie o experiență traumatică și trebuie să se intervină pentru eliminarea consecințelor care, altfel, vor însoți copilul și apoi adultul pe parcursul întregii vieți. Este dificil să generalizăm consecințele psihologice ale abuzului, deoarece amploarea și gravitatea acestora depind de numeroși factori. De exemplu, un copil supus unui abuz sexual izolat, la vârsta de 13 ani, cu o persoană necunoscută, va trăi și trata experiența într-un mod complet diferit, comparativ cu un copil care a fost supus unei relații sexuale produse de la vârstă foarte mică și cu o persoană apropiată.

Dacă, totuși, clasificarea abuzurilor în abuz fizic, emoțional sau sexual este arbitrară și făcută doar din considerente pur teoretice, în realitate există o întrepătrundere a diferitelor forme de abuz. Este greu de crezut că abuzul fizic nu are și consecințe psihice sau abuzul sexual nu este însoțit de efecte fizice și psihice, iar abuzul economic poate deveni abuz fizic (dacă munca depășește capacitatea fizică a copilului), psihic (dacă munca este umiltoare) sau sexual (când copilul este folosit în prostituție sau pornografie). Efectele abuzului se manifestă simultan sau consecutiv asupra întregii personalități a copilului la nivel cognitiv, emoțional, moral și sexual. „Astfel, abuzul fizic, cel psihic sau cel sexual pot conduce la retard în dezvoltarea intelectuală, la tulburări de echilibru emoțional și la consecințe fizice pe plan psiho-social“ (Roth- Szamoskozi, Maria, *Protecția copiilor împotriva abuzurilor- între tradiție și inovație* în Mihăilescu, I., (coord.), *Un deceniu de tranziție. Situația familiei și a copilului în România*, UNICEF, București, 2000).

Structurarea personalității copilului va suporta efectele abuzului și va fi marcată de o atitudine reticentă în relaționarea socială, de sentimentul de stigmatizare și de o imagine de sine negativă. Se poate pune întrebarea cum supraviețuiesc din punct de vedere psihologic acești copii și care este prețul pe care trebuie să-l plătească. Evaluarea unui copil susceptibil de a fi abuzat sexual este identică cu evaluarea oricărui copil. O evaluare a reacțiilor psihologice față de abuz include evaluarea comportamentului sexual al copilului în raport cu vârsta sa. Este vorba de un comportament obsesiv sau este vorba de o curiozitate pozitivă, acest comportament se atenuază sau evoluează.

Pentru a aprecia particularitățile efectelor traumatiche ale abuzului asupra copilului trebuie să pornim de la faptul că înțelegerea de sine și față de lumea copiilor, care este în plină construcție și dezvoltare, nu le permite decât o reprezentare limitată asupra circumstanțelor în care s-a produs trauma, și nici nu pot reconstitui în memorie desfășurările complexe și acțiunile umane care au dus la dezastru.

Un alt factor important care trebuie luat în considerație când apreciem efectele abuzului asupra copilului este mediul în care acesta s-a produs, respectiv mediul intrafamiliar sau extrafamiliar. Abuzul produs în afara familiei zdruncină înțelegerea copilului față de securitatea lumii externe, dar se compensează cu faptul că el poate trăi apărat de figuri parentale afectuoase, de sentimentul de siguranță intrafamiliar. Dificultățile de înțelegere a evenimentului traumatizant sunt depășite prin mecanisme de adaptare care, în acest caz, au o schemă simplă - lumea externă poate fi periculoasă, dar în propria familie și în propriul sine există siguranță și încredere câpătată prin acest suport afect.

Cu totul altfel se prezintă situația când experiența traumatică se produce în cadrul familiei, iar figurile familiale de afecțiune și protecție devin surse de agresiune. În această situație, eforturile adaptative, compensatorii ale copilului ajung într-un impas periculos.

Conform concluziilor desprinse din studii și cercetări realizate în cazurile de abuz asupra copilului, sindromul de stres posttraumatic este diagnosticul constant întâlnit.

În cazul în care trauma este repetată, de lungă durată și presupune un grad crescut de violență, agresiune, modalitatea de adaptare a copilului este disocierea, care reprezintă un mecanism de apărare obișnuit, natural.

Efectele abuzului din copilărie se regăsesc și într-un comportament marcat de dificultăți de adaptare și integrare socială.

Victimele abuzului prezintă:

- Dificultăți în îndeplinirea sarcinilor și incapacitatea de a respecta un program impus (inițial, în perioada școlară, apoi în activitatea profesională);
- Dificultăți de relaționare și comunicare;
- Comportament deviant: minte, fură, fuge de acasă etc.
- Comportament agresiv față de sine: tentative suicidare, automutilare, consum exa-gerat de alcool, tutun, droguri;
- Comportament agresiv față de alții: acte violente, limbaj agresiv;
- Incapacitate de a dezvolta o relație afectivă cu un partener și de a constitui un cuplu;
- Disfuncții în sfera sexuală: hipersexualitate, respingerea actului sexual, atracție sexuală față de copii.

Efectele psiho-sociale ale abuzului și exploatării a copiilor au un impact social de lungă durată, presupunând eforturi la nivel organizatoric, administrativ și economic. Îngrijirea, recuperarea și reabilitarea copilului care a fost supus abuzului sau exploatării sunt costisitoare din punct de vedere financiar prin asigurarea costurilor de rezolvare a problemelor de sănătate, prin asigurarea serviciilor de recuperare și reabilitare, prin pregătirea personalului de intervenție. Societatea, în general, suportă incapacitatea de adaptare și integrare a celor care au fost victime ale abuzului și exploatării prin comportamentele antisociale dezvoltate de aceștia, prin incapacitatea de integrare profesională sau incapacitatea de muncă a lor, prin perpetuarea unui comportament abuziv.

Toate aceste consecințe ale abuzului și exploatării trebuie să mobilizeze întreaga societate, pentru combaterea exploatării sexuale și comerciale a copiilor și pentru diminuarea/stoparea fenomenului abuzului la copii. Este nevoie de implicare și dorință de a interveni în această muncă comună pentru a proteja copilul de orice acțiune care îi pune în pericol viața, dezvoltarea și evoluția. Toți și fiecare în parte pot participa și interveni pentru eliminarea abuzului și exploatării a copiilor.

Bibliografie:

1. *Abuzul și neglijarea copilului*, Raport al Organizației Salvați Copiii, 2000,
2. Constantin, Mădălina, *Maltratarea copilului între cunoaștere și intervenție*, Editura Lumen, 2004
3. Roth- Szamoskozi, Maria, *Protecția copiilor împotriva abuzurilor- între tradiție și inovație în* Mihăilescu, I.,(coord.), *Un deceniu de tranziție. Situația familiei și a copilului în România*, UNICEF, București, 2000

Familia și școala – factori importanți în conturarea personalității copilului

**Prof. Acasandrei Corina,
Școala Nr. 6 „Ioan Ciurea” Fălticeni, jud. Suceava**

Argument:

Năzuința oricărui educator este modelarea caracterului –nucleul personalității. Pentru realizarea acestui ideal educatorul trebuie să sprijine dezvoltarea personalității elevilor săi prin cultivarea valorilor morale. Dirigintele nu trebuie să uite că este personalitate-model al demnității, al toleranței, al libertății pentru elevii săi.

Prin activitatea educativă, dirigintele cultivă elevilor valorile fundamentale ale societății democratice: etice, civice, cultural, religioase, care au funcții modelatoare. Cultivând elevilor aceste valori, dirigintele îi va ajuta să se adapteze suplu și conștient la schimbările lumii.

Proiect didactic

Propunător: prof.Acasandrei Corina

Clasa: a VI-a A

Școala:

nr.6 „Ioan Ciurea” Fălticeni

Disciplina: Consiliere și orientare școlară

Tema: Autocunoaștere și dezvoltare personală „**Suntem copii-simțim la fel**”

Scopul: Dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor adecvate promovării propriei sănătăți fizice și mentale

Obiective operaționale:

a) Cognitive:

- să definească emoțiile,
- să recunoască denumirile diferitelor emoții plăcute și neplăcute,
- să utilizeze modalități potrivite de exprimare a emoțiilor,
- să descrie efectele emoțiilor asupra organismului,
- să recunoască în exemple din viața de zi cu zi, rolul emoțiilor dar și în diferite activități,
- să identifice emoțiile relaționate cu un anumit eveniment sau situație,
- să înțeleagă rolul comunicării emoțiilor

b) Afective:

- să prezinte interes pentru desfășurarea activității,

Metode și procedee: conversația, explicația, expunerea, exercițiul, jocul de rol, exemplul, demonstrația, problematizarea,

Mijloace / Resurse planșă cu tipurile de bază ale emoțiilor, plasture și inimă de hârtie, fișe de lucru, tabla, afișe, material ilustrat, caietul dirigintelui

Bibliografie:1.Băban Adriana (2001) Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere, Ed.„Ardealul” Cluj Napoca”

2.Vernon, Ann (2004) Consilierea în școală. Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțională și comportamentală, Ed.ASCR Cluj Napoca

3.Lemeni, Gabriela, Miclea, Mircea (2004) Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră, ASCR Cluj Napoca

Plan de dezbatere

- 1.Ce este afectivitatea și rolul proceselor afective
- 2.Ce sunt emoțiile și cum pot fi declanșate, durata lor, exemple
- 3.Care sunt efectele asupra organismului produse de emoții?
- 4.De ce este important să identificăm propriile emoții și să le exprimăm?
- 5.Despre rolul comunicării emoțiilor
- 6.Identificarea emoțiilor relaționate cu un anumit eveniment sau situație

Motto: „Ține cont că emoțiile și fericirea ta stau în mâinile tale”

Organizarea clasei în vederea desfășurării activității Se urmărește realizarea unei ambianțe specifice, adaptată cerințelor activității. Ambientul creat trebuie să favorizeze comunicarea, libertatea de expresie, creativitatea elevilor, să înlăture barierele formale

Motivarea elevilor Exercițiul de dezgheț „**Coșul cu surprize**”, are rolul de a destinde atmosfera. Realizarea acestei secvențe presupune provocarea stărilor care favorizează implicarea conștientă a elevilor în activitate. Prin motivarea elevilor se înțelege nu doar captarea atenției lor, ci și declanșarea proceselor afectiv-cognitive pentru susținerea activității ce urmează.

Anunțarea temei și a obiectivelor lecției Tema propusă „ **Suntem copii-simțim la fel**”, este rezultatul colaborării dirigintelui cu elevii. În prezentarea obiectivelor activității, dirigintele va solicita așteptările elevilor față de tema propusă.

Desfășurarea activității Elevii vor fi solicitați să definească noțiunea de „**afectivitate**” și rolul proceselor afective. Pe parcursul lecției elevii vor elabora propriile lor definiții pentru noțiunea de „**emoție**”. Prin enunțarea termenului de „**emoție**” se va orienta discuția apoi spre „**varietăți de emoții**”. Elevii vor exprima liber opiniile cu privire la acest subiect.

Acestea vor fi întrebările care vor jalona discuția:

- Ce efecte produc emoțiile asupra organismului?
- Ce manifestări de comportament apar?
- Cum putem preveni și combate fenomenul furiei?

Se dau sfaturi în astfel de situații.

De asemenea, vor fi supuse analizei clasei diversele păreri ale elevilor cu privire la diferențierea emoțiilor, să deosebească durerea fizică de cea emoțională, elevii primind

Fișa de lucru 1 cu „TIPURI DE DURERE”, (distribuind plasturi și inimi de hârtie).

Discuția se va orienta apoi asupra următoarelor întrebări:

-Ce rol au emoțiile în viața și activitatea noastră?

-Când o persoană este considerată emotivă?

Apoi pe tablă se va nota următoarele titluri: „EMOȚII PE CARE VĂ PLACE SĂ LE AVEȚI” și „EMOȚII PE CARE NU VĂ PLACE SĂ LE AVEȚI”, elevii primind

Fișa de lucru 2 cu „SITUAȚII EMOȚIONALE”, solicitându-i să le citească și să reacționeze la ele. Pe măsură ce fiecare elev își împărtășește emoția și o categorizează, o trec pe tablă sub titlul potrivit.

În **concluzie**, se explică elevilor că emoțiile plăcute sunt preferabile dar asupra emoțiilor neplăcute, putem avea un oarecare control, spunându-ne că problemele se pot rezolva, și pentru că acum ne simțim rău, nu înseamnă că ne vom simți așa mereu. Emoțiile nu pot fi împărțite „BUNE” și „RELE”, considerate fiind inadecvate într-o situație și pot fi folositoare în altă situație. Se va accentua asupra acordării importanței exprimării emoțiilor, pentru a elimina energia negativă și o mai bună relaționare cu ceilalți.

Asigurarea feed-backului

Fiecare activitate trebuie evaluată atât de elevi, cât și de către diriginte.

Evaluarea va urmări: succesiunea secvențelor, gradul de implicare / participarea elevilor, eventualele bariere / disfuncții ivite în desfășurare pentru realizarea obiectivelor propuse. Toate aceste informații vor fi adunate prin conversație directă cu elevii, prin observație.

Datele obținute vor fi prelucrate și valorificate în proiectarea activităților viitoare.

Elevii vor primi ca **temă** să noteze în caietul de dirigiență emoțiile pe care le vor experimenta până la ora următoare de consiliere.

Eul – nucleu al personalității

Institutator Nitis Roxana

Școala cu Clasele I-VIII Poienarii de Muscel

Jud. Arges

Motto:

“Eul este un luptător pentru scopuri ... Eul nu este decât gândirea momentului, întotdeauna diferită de gândirea imediat anterioară”

(William James)

Stabilirea modelului sintetic-integrativ al personalității și elaborarea metodologiei de determinare a tipurilor de personalitate, a ridicat o nouă problemă: care este elementul central, fundamental al personalității, cărui fapt se datorează unitatea, instabilitatea, dedublarea și accentuarea personalității?

Soluția acestei probleme este că “nucleul personalității” îl reprezintă EU-l fără investigarea căruia n-am putea înțelege nici structura, nici rolul personalității. „Psihologia personalității ascunde o enigmă teribilă – problema eu-lui... O teorie completă a personalității nu poate ignora această problemă a naturii subiective (simțite) a eu-lui, ci trebuie să o abordeze”.¹ William James, în lucrarea sa fundamentală “Principii de psihologie” (1890), face pentru prima dată distincția între Eu ca **obiect** al cunoașterii și ca **subiect** al cunoașterii, deci între cel ce este cunoscut și cel care cunoaște, introducând totodată o viziune complexă în interpretarea Eului care este analizat în termeni de părți constitutive, ca sumă totală a ceea ce consideră individual despre sine, despre familia, prietenii și activitățile sale.

“În sensul cel mai larg – scria el – cuvântul EU desemnează tot ceea ce un om recunoaște ca fiind al său, nu numai corpul și facultățile psihice, ci și îmbrăcămintea, familia, prietenii, operele de artă, toate aceste obiecte dându-i aceleași emoții”.²

“Eul este centrarea psihică a insului; nuclearizarea psihică a acestuia, autoreflexarea sa în propria-i

¹ G.W. Allport, Structura și dezvoltarea personalității, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

² William, J. Opera citată, 1890

conștiință.”³

În ceea ce privește personalitatea, Eul și aceasta sunt consubstanțiale, se formează și evoluează concomitent. Nu ne naștem nici cu eu, nici cu personalitate, ci vom dobândi Eul, vom deveni personalități.

Eul este un construct sintetic și personal. Prin intermediul unui asemenea construct, individul se conceptualizează pe sine însuși, se evaluează și își antcipă comportamentul.

Trăsăturile definitorii ale Eului sunt:

- *reflexivitatea* (“Eu sunt Eu, nu sunt tu, nici el sau ei”)
- *adresabilitatea* (“Eu mă raportează la cei din jur, la lume, ca Eu”)
- *transponzabilitatea* (“Eu mă compar cu alții și mă transpun în situația lor”)
- *teleonomia* (orientarea finalistă, spre scopuri)

Din punct de vedere structural, Eul include trei componente intercorelate și reciproc integrate: **Eul corporal** (imaginea valorizată a mediului intern, al organismului – cenestezia, imaginea valorizată a constituției fizice – morfotipul, trăirile afective legate de acesta, ansamblul trebuințelor biofiziologice, etc.), **Eul psihologic** (imaginea despre propria organizare psihică internă, motivația – nevoia de autorealizare, de autoperfecționare, voința de acțiune, etc.), și **Eul social** (imaginea despre locul și rolul propriu în societate, sistemul valorilor sociale interiorizate și integrate, motivele sociale, motivele de statut, sentimentele sociale, voința de interacțiune și integrare socială).

Gradul de elaborare a celor trei componente, ca și modul de articulare și integrare a lor, diferă de la un individ la altul, rezultând astfel profile variate ale Eului. Astfel s-ar putea delimita patru profile de bază:

1. **somatic** (dominanța în cadrul Eului a componentei bioconstituționale, narcisismul fiind o formă particulară a acestei relații)
2. **spiritual** (dominanța în cadrul Eului a componentei psihice, a centrării pe cunoaștere, pe nevoia de înțelegere, pe creație)
3. **social** (dominanța în cadrul Eului a componentei sociale, cu centrare pe nevoia de statut, de prestigiu sau pe motivația supraordonată a binelui general)
4. **mixt** (relativ echilibrată integrare a celor trei componente “primare”)

“Eul este un sistem central al personalității care se dezvoltă în patru direcții a ceea ce noi dorim pentru noi înșine, a ceea ce noi credem că datorăm altora și lumii în general, a expresiei noastre personale și a capacității de a ne autorealiza, a autoevaluării” (Charlotte Bühler, 1967)

Bibliografie:

1. Alexandrescu I. - *Persoană, personalitate, personaj*. Ed. Junimea -Iași -1988
2. Allport G. - *Structura și dezvoltarea personalității*, E.D.P - București-1981
3. Zlate M. - *E-ul și personalitatea*, Ed.Trei, Iași, 1999

Tipuri de activități ecologice desfășurate pentru formarea unui comportament pozitiv la elevi

**Învățătoare Lenuța Ciobanu,
Școala Nr.1 Valea Seacă, N. Bălcescu, jud. Bacău**

Educația ecologică asigură conștientizarea tuturor obligațiilor noastre față de mediul înconjurător, ajutându-i pe elevi să-și evalueze și să-și clarifice atitudinea față de mediu, dar și contribuția lor la rezolvarea tuturor provocărilor mediului ambiant.

Educația privind mediul înconjurător este un proces complex și de lungă durată. Rezultatele concrete pot fi observate numai peste câțiva ani, dar

³ Alexandrescu, I. *Persoană, personalitate, personaj*, Editura Junimea, Iași, 1988

procesul trebuie continuat la toate nivelurile, de la grădiniță la facultate. Este evident faptul că atunci când sunt mici, copiii au o atitudine pozitivă față de mediul înconjurător, însă aceasta trebuie continuată pentru a fi eficientă.

Scopurile educației ecologice sunt aceleași peste tot în lume: de a menține și îmbunătăți calitatea mediului, cât și de a preveni problemele de mediu ale viitorului. Educația relativă la mediu își propune să-l conducă pe elev, pe viitorul cetățean spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor și de faptul că viața generațiilor viitoare, calitatea ei depinde într-o mare măsură și de opțiunile sale.

În perspectivă școlară, care are ca finalitate educarea comportamentului ecologic al copiilor, se urmărește realizarea următoarelor obiective:

- precizarea componentelor mediului natural, a proceselor și fenomenelor care-l caracterizează;
- înțelegerea importanței ocrotirii și protecției mediului înconjurător, ținând seama că efectele negative ale anumitor acțiuni se repercutează asupra propriei persoane;
- judecarea responsabilităților individuale și colective și angajarea în obținerea cooperării pe linia rezolvării unor probleme;
- dezvoltarea instrumentelor de analiză, reflecție și acțiune pentru a înțelege, a conștientiza, preveni și corecta neajunsurile provocate mediului, în cazul folosirii nechibzuite a puterii pe care o are omul de a interveni asupra naturii.

Pe planul comportamentului, se urmărește dezvoltarea cunoștințelor, priceperilor, a atitudinilor, care țin cont de valorile sociale, iar în domeniul cognitiv se furnizează elevului cunoștințe care-i permit accesul la documentare, la înțelegerea aspectelor tehnice, la instrumente de analiză și de aplicare a cunoștințelor.

Totodată însă, țin să precizez că scopul educației pentru mediu nu va putea fi atins în condițiile în care acțiunile sugerate elevului nu se difuzează și în jurul acestuia, respectiv în familie, în comunitatea în care trăiește. Pentru a sublinia că trebuie să cunoaștem și să ocrotim natura, să avem un comportament ecologic adecvat în orice situație, să stabilim o relație de prietenie între om și natură, am desfășurat atât în cadrul școlii, cât și în afara ei, diverse tipuri de activități practice, concursuri pe teme ecologice, expoziții, drumeții cu elevii clasei pe care o coordonez.

Astfel, la începutul anului școlar, elevii au adus ghivece de flori pe care le-au îngrijit zilnic, au colectat și au sortat frunze ale plantelor din jurul lor, pe care le-au utilizat în realizarea unor „expoziții ale toamnei”, au colaborat la formarea unui „Colț viu al clasei”, pentru fiecare anotimp în parte, în cazul toamnei fiind prezente fructe și legume specifice, cereale, etc.

Tot în acest scop, am organizat drumeții și excursii în mediul apropiat școlii, dar și în afara ei, elevii având posibilitatea să cunoască bogățiile și frumusețile țării noastre (forme de relief, plantele și animalele ocrotite de lege), dar și să observe acțiuni de protejare sau de distrugere a mediului înconjurător. La întoarcere, elevii au știut să diferențieze aspectele negative observate (poluarea, degradarea) – prin diverse acțiuni ale unor răuvoitori: aprinderea focului în pădure, aruncarea deșeurilor în ape, ruperea plantelor, a scoarței copacilor -, de cele pozitive: asigurarea condițiilor de viață plantelor și animalelor din curte, dar și din păduri – prin construirea unor căsuțe pentru păsări și montarea lor în copaci, plantarea unor arbori, colectarea deșeurilor și depozitarea lor în locuri special amenajate, etc.

De asemenea, pentru formarea unei atitudini pozitive de protejare a mediului, am desfășurat împreună cu celelalte clase din școală activități pe trei grupe de câte 6-7 elevi, urmărind atingerea următoarelor obiective:

- să explice de ce sunt dăunătoare deșeurile;
- să aducă argumente și ipoteze pentru schimbarea comportamentului;
- să identifice surse de producere a deșeurilor;
- să conștientizeze că, prin anumite acțiuni ale lor, care au devenit obiceiuri, pot influența negativ mediul înconjurător;
- să ia atitudine împotriva acestor acțiuni, împotriva poluării mediului, protejând natura.

Fiecare grup de participanți a avut nevoie de următoarele materiale: saci de plastic, pahare de plastic, ață sau sfoară, ambalaje ale unor alimente, obiecte de plastic, cutii diverse. După descrierea activității și a pașilor de lucru pe care trebuie să-i urmeze, elevilor li s-au dat anumite sarcini: să descrie articolele din deșeuri, să întocmească o listă cu obiectele din sac, să diferențieze articolele din punga de deșeuri mai puțin dăunătoare de cele foarte dăunătoare. În urma unei analize profunde, un reprezentant al fiecărui grup va prezenta alegerea făcută și o va motiva prin argumente clare și concise în fața colegilor săi.

În finalul activității se vor desprinde concluziile, moment în care toți elevii au posibilitatea de a-și exprima propriile păreri: aruncarea deșeurilor la întâmplare este un comportament nepotrivit, deoarece mediul trebuie păstrat curat.

Conștiința ecologică nu apare spontan; ea trebuie declanșată și întreținută din prima copilărie, prin implicarea familiei, a comunității locale, a instituțiilor de învățământ cărora le revine un rol deosebit de important. Învățătorii și celelalte cadre didactice au obligația să depisteze și să protejeze activ toate acele spații în care natura a rămas puțin influențată de om. Nu ne putem lipsi de natură, pentru că ea ne asigură cea mai mare parte din resurse.

De asemenea, în natură omul se reface fizic și mental. Protecția naturii, realizată printr-o educație ecologică de mare eficiență, este măsura conștiinței și condiției umane ideale, către care aspirăm fără încetare.

Bibliografie:

1. Botnariuc, N., Văideanu, A., *Ecologie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982;
2. Cucoș, Constantin(coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Iași, Editura Polirom, 1998.

ÎNDOIELILE UNUI DASCĂL

Institutoare Maria Brancu

Liceul Tehnologic „Nicolae Stoica de Hațeg

Loc. Mehadia, jud. Caraș-Severin

Acum aproape treizeci de ani ,când eram tânără învățătoare, nu credeam că-mi voi pune vreodată întrebarea „va înceta profesorul sa fie model pentru elevii săi ?” Dar cu ceva timp în urmă mi-a venit această întrebare și n-am reușit să-mi dau un răspuns constant pentru că de fiecare dată raspunsul meu era răsturnat de diferite întâmplări fericite sau nefericite și astfel ,dacă într-o zi eram convinsă ca profesorul este încă un model pentru elevii săi ,în următoarea zi nu mai eram atât de sigură.

Cu cât această întrebare îmi venea mai des cu atât și înverșunarea mea de-a fi nu „un model” ,ci modelul cel mai bun ,era mai aprigă.Nu puteam și nu pot să renunț la rolul dascălului. Pentru acest rol , pentru acest statut au muncit generații de dascăli,iar eu pot renunța la el doar pentru că mi se spune că,, lumea s-a schimbat? Este pentru prima dată când societatea se schimbă? Nu a suferit ea schimbări dintotdeauna și nu se va transforma întodeauna? Desigur, uneori transformările societății sunt profunde și, poate, nu toți ținem pasul cu evenimentele,dar toți trebuie să ținem pasul cu bunul simț indiferent de poziția pe care o avem în societate.

Deși am treizeci de ani vechime în învățământ să nu credeți că fac parte dintre acei dascăli care spun adesea, „în vremea mea”... Nu. Îmi plac vremurile acestea cu elevi fără uniforme, cu fete machiate și cu fuste scurte, cu tineri îndrăzneți, nonconformiști și-mi plac metodele active de predare-învățare care folosesc neastîmpărul elevului dezvoltându-i creativitatea și gândirea. Dar nu-mi plac fetele care vin la școală îmbrăcate de parcă ar ieși pe centură, nu-mi plac băieții care poartă bijuterii mai multe decât fetele, nu-mi plac tinerii care au tupeu și pentru care școala nu este decât un loc unde să mai facă vreo nebunie. Și ce-i dacă nu-mi plac mie? Cine sunt eu? Mai suferă cineva din cauza aceasta? Se pare că da pentru că altfel nu ne-am văita atât de tare de tote hoțiile și de toate neajunsurile încât părem o țară de victime. Și-atunci?...

Și-atunci cum pot eu să renunț la menirea mea de dascăl cea pe care am învățat-o de la profesorii mei care au însemnat și înseamnă atâtea mult pentru mine? Ar însemna să renunț la munca mea, la munca profesorilor mei, la munca unei tagme. Cum de mi-a trecut prin minte că eu sau oricare profesor din vârful muntelui, sau de la un liceu cu performanțe, nu ar mai fi un model în fața elevilor săi? Eu nu trebuie să gândesc așa! Noi nu trebuie să gândim așa! Au voie să se-ntrebe dacă profesorul mai poate fi un model numai acei dintre noi care nu știu de ce și-au ales această meserie și, din păcate, sunt și asemenea dascăli. Noi, adevărații dascăli, noi, majoritatea, nu avem voie să spunem că elevii noștri își aleg modele doar persoane care au bani indiferent de modalitatea prin care i-a obținut. Am avut întotdeauna și momente grele și am găsit de fiecare dată metodele adecvate pentru a le depăși, tocmai de aceea avem emoții când ne întâlnim cu foștii profesori sau cu foștii elevi pe fața cărora vezi o lumină care te mulțumește și care-ți confirmă ca ai făcut ceea ce trebuia să faci.

Școala, dascălul trebuie să cultive valoarea, bunul simț. Nu se poate că această generație atât de frumoasă și de îndrăzneată să fie privată de o asemenea educație.

Să-i dăm acestei generații ce este mai bun pentru că de la ei așteptăm ce este mai bine, o nouă față a societății așezată pe valoare și bun simț.

Proiect didactic-“Comoara fluturașului”

Institutor Corduneanu Sofia Valeria
Grădinița cu Program Normal nr. 2 Mitocu-Dragomirnei, jud. Suceava

Data : 24 aprilie 2010

Nivelul/grupa : II / mare

Tema anuală de învățare : “Când/cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului : “Fluturi și flori”

Tema activității : “Comoara fluturașului”

Mijloc de realizare : activitate integrată

Elementele componente ale activității integrate:

ADE : DLC “Răspunde repede și bine”-joc didactic; DȘ “Cubul fermecat”, “Reușim dacă gândim”-joc didactic;

DPM “Clopoțelul de vânt”-joc de mișcare

ALA 2 : “Cu primăvara ne jucăm”-program artistic

Tipul integrării : secvențial

Scopul activității:Sistematizarea cunoștințelor copiilor despre anotimpul primăvara, soluționând o sarcină dată prin întreprinderea activității desfășurată individual cu cea desfășurată în grup;Încurajarea colaborării,a relațiilor de grup și a comunicării pentru facilitarea accesului la oportunități educaționale egale.

Obiective operaționale

- să recunoască , denumind imaginile de pe jetoane;
- să despartă cuvintele în silabe , identificând numărul acestora;
- să alcătuiască propoziții corecte din punct de vedere gramatical , folosind cuvintele date;
- să descrie (compare , analizeze , asocieze , argumenteze , aplice) caracteristicile florilor , folosind metoda “cubul”;
- să rezolve corect operații de adunare și scădere în limitele 1-10 , raportând numărul la cantitate și invers;
- să execute corect săritura în înălțime , atingând “clopoțelul de vânt” pentru descoperirea sarcinii surpriză;
- să compună o poezie scurtă despre fluturaș , folosind metoda “cvintetului”;
- să recite corect și expresiv poeziile învățate;
- să interpreteze cântecele în grup , respectând linia melodică;
- să participe activ și afectiv la programul propus , dând dovadă de inițiativă, cooperare și interes.

Sarcina didactică

- denumirea imaginilor , despărțirea în silabe a cuvintelor respective , precizarea sunetului inițial și alcătuirea unor enunțuri cu acestea;
- rezolvarea sarcinilor cerute de imaginile de pe fețele cubului;
- rezolvarea problemelor matematice sub formă de ghicitoare;
- executarea corectă a săriturii în înălțime.

Reguli de joc: copiii sunt împărțiți în două grupe în funcție de ecusoanele din piept (fluturi,flori);fiecare grupă trebuie să asculte sarcina și răspunsul colegului de echipă;răspunsurile corecte sunt aplaudate,iar grupa primește câte un indiciu pentru descoperirea comorii și câte o floare pentru decorarea aripioarelor fluturașului.

Elemente de joc: surpriza , întrecerea , mănuierea materialelor , aplauze , urmărirea scorului , aruncarea cubului , ghicitoarea , stimularea , închiderea și deschiderea ochilor , stimulente.

Strategii didactice:

- a)Metode și procedee :conversația , explicația , demonstrația , exercițiul , problematizarea,observația,cubul,cvintetul,jocul.
- b)Resurse materiale : fluture confecționat , elemente de decor , flori , plicuri , cuburi , clopoței de vânt , ecusoane , căsuță , costumații pentru copii , jetoane (flori , fluture) , cufăr , recompense.
- c)Forme de organizare : în grupuri mici , frontal , individual.

Durata : 50-60 minute

Bibliografie :

- “Curriculum pentru învățământul preșcolar” – M.E.C.Î.,2008;
- Silvia Breben , Georgeta Ruiu , Elena Goncea , Elena Fulga –“Metode interactive de grup”,ghid metodic , Editura Arves , 2002;
- Mihai Stanciu – “Didactica postmodernă” , Editura Universității , Suceava, 2003;
- “Provocări ludice , ghid metodic , jocuri didactice centrate pe obiectivele curriculare ale grădiniței și clasei I” – Editura Spiru Haret , 2003.

Scenariul activității

Activitatea debutează cu intrarea copiilor în sala de grupă și prezentarea musafirilor. Sala de grupă va fi amenajată cu elemente de decor specifice primăverii,iar copiii vor fi îmbrăcați în fluturași și flori.

Captarea atenției se va realiza prin apariția Zânei Primăvara care aduce copiilor un fluturaș.Aceasta le spune copiilor că fluturașul este supărat pentru că nu este la fel de frumos ca frățiorii săi,că îl dor aripioarele de la niște sarcini pe care le are de rezolvat și are nevoie de ajutorul lor.Dacă îl vor ajuta el îi va îndruma către comoara pe care a ascuns-o în sala de grupă.

Pentru a găsi “Comoara fluturașului” se va organiza un concurs,iar echipa care va răspunde corect la cele mai multe probe va fi declarată câștigătoare. Pentru a realiza acest concurs,copiii vor fi împărțiți în atâtea echipe câte aripioare are fluturașul și după simbolurile pe care le au în piept de la începutul activității:flori și fluturi.

După ce s-au format cele două echipe se explică și se demonstrează jocul.Fiecărei echipe îi corespunde o aripioară a fluturașului.Pe fiecare aripioară sunt patru buline corespunzătoare probelor din concurs.Îndeplinirea

sarcinilor va conduce la descoperirea indiciilor și la desemnarea echipei câștigătoare. Sarcinile pe care le au de rezolvat vor fi cu grade de dificultate diferite în funcție de potențial, nivel de vârstă și aptitudini, urmărind astfel tratarea diferențiată a copiilor.

După explicarea regulilor și executarea unui joc de probă se trece la desfășurarea concursului. Pentru începerea jocului, copiii vor arunca cu zarul. Echipa care aruncă zarul cu cel mai mare număr de fluturași va începe prima. În cadrul primei probe "Răspunde repede și bine", copiii vor trebui să denumească imaginea de pe jeton (fluture, lălea); să despartă cuvintele în silabe, precizând numărul acestora; să precizeze sunetul inițial și să alcătuiască enunțuri, folosind cuvintele date.

Pentru a completa proba, un copil din echipa fluturașilor va povesti legenda fluturului, iar unul din echipa florilor va recita o poezie despre lălea.

Jocul va continua cu cea de-a doua probă "Cubul fermecat". Un copil din echipa fluturașilor va arunca cubul, iar un copil din echipa florilor va răspunde. Copiii vor răspunde în funcție de sarcinile cerute de imaginile de pe fețele cubului, astfel: cei cu potențial scăzut și nivel de vârstă mai mic vor răspunde la sarcinile cu grad de dificultate mai mic. Copiii vor descrie o floare de primăvară; vor compara două flori, precizând asemănările și deosebirile; vor asocia cuvântul floare cu alte cuvinte; vor analiza părțile componente ale unei flori; vor desena de ce are nevoie o plantă să crească și vor argumenta afirmația "Fluturii iubesc florile".

În cadrul probei 3, "Reușim, dacă gândim!", copiii vor rezolva două probleme matematice sub formă de ghicitoare. Tranziția "Dacă vreau să cresc voinic" va face trecerea la proba 4, "Clopotelul de vânt", când vor executa săritura în înălțime, atingând un clopotel de vânt și vor îndeplini sarcina surpriză.

Pentru răspunsurile corecte, echipele vor primi flori pentru a decora aripioarele fluturașului și indicii (jetoane cu litere, respectiv piese de puzzle) pentru descoperirea comorii.

Concursul se încheie cu îndeplinirea tuturor sarcinilor, iar echipa câștigătoare va fi cea care a acumulat cele mai multe floricele pe aripioara fluturașului. Înainte de a lua comoara, copiii mai au de îndeplinit o ultimă dorință a fluturașului: o promisiune că vor împărți bogățiile găsite.

Evaluarea activității se va realiza prin crearea unei poezii, folosind metoda "cvintetul". Tranziție: "E ziua celor mici!" În încheierea activității copiii vor recita poezii și vor intona cântece de primăvară în cadrul programului "Cu primăvara ne jucăm".

Proiect educațional "Micii ecologiști"

Institutor Corduneanu Marius Lucian
Școala cu clasele I-IV Mereni, Plopeni, jud. Suceava

ARGUMENT

„A uita e omenește „, spune o veche zicătoare și noi uităm ! Uităm de datoria pe care strămoșii noștri ne-au lăsat-o și anume aceea de a avea grijă de mediul în care trăim. Din acest motiv, educația ecologică trebuie începută de la o vârstă fragedă, pentru a reuși formarea unei conștiințe ecologice și a unui comportament adecvat. E nevoie ca preșcolarii să înțeleagă că natura este un organism viu, iar componentele ei sunt într-o strânsă intercondiționare și că fără acești factori naturali, viața nu este posibilă, deci trebuie protejați.

Orice prilej oferit de activitățile de observare a plantelor și animalelor, observării spontane, plimbări, excursii, vizionarea de diapozitive, lecturarea unor texte privind fauna și flora terestră, trebuie folosite pentru a forma o gândire intuitivă și deductivă a copiilor în raport cu natura, pentru a dezvolta dragostea și respectul față de dorința de a ocroti.

OBIECTIVE GENERALE

- dezvoltarea capacităților de observare, explorare și înțelegere a realității din mediul înconjurător
- stimularea curiozității pentru investigarea realității înconjurătoare
- formarea unei atitudini pozitive față de mediu, de implicare conștientă a copiilor în protejarea acestuia pentru a oferi societății un model de bune practici educaționale

OBIECTIVE SPECIFICE

- Cultivarea dragostei și respectului pentru Terra.
- Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a mediului prin stimularea curiozității pentru investigarea realității înconjurătoare.

- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea în comunicare a unor termeni specifici, pentru a descrie fenomene observate în mediul înconjurător.
- Stimularea copiilor pentru a desfășura activități cu caracter experimental și demonstrativ prin care să contribuie la păstrarea sănătății mediului în care trăiește (colectarea materialelor re folosibile, îngrijirea unor spații verzi, cultivarea plantelor ornamentale, economisirea apei sau a energiei electrice etc.).
- Încurajarea elevilor pentru a exprima independent opinii și stări sufletești proprii ,dar și pentru motivarea lor.

DURATA:semestrul II al anului școlar 2009/2010

GRUP ȚINTĂ:elevii claselor a II-a

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

1. Să protejăm TERRA !

Efectele poluării asupra mediului;activități de ecologizare-18 februarie 2010

2. Povestea unei picături de apă!

Ziua Internațională a Apei (circuitul apei în natură,desene)- 22 martie 2010

3. Pădurea ,prietenă mea (drumeții în pădure,colaje și desene cu pădurea,program artistic,diplome)

15 martie-15 aprilie 2010

4. Zbor către înaltul cerului -Ziua Internațională a Păsărilor (concurs de desene pe asfalt,drumeție în pădure)-1 aprilie 2010

5.În universul plantelor

Ziua Internațională a Parcurilor(realizarea unor activități ecologice,desene)- 24 mai 2010

6.Carnaval Ecologic

Ziua Mediului (carnaval realizat cu partenerii de proiect cu costumație ecologică,expoziție cu lucrările realizate pe parcursul derulării proiectului,diplome)- 5 iunie 2010

MODALITĂȚI DE EVALUARE:realizarea unor colecții de plante,semințe,frunze sau alte materiale din natură,mape,albume de fotografii;portofolii pe teme date care să cuprindă imagini și informații culese din diverse surse ;activități de ecologizare,scenete;realizarea unor desene având ca teme natura cu tot ce are ea mai frumos ,dar și poluarea și efectele ei devastatoare ,finalizate într-o expoziție în care se vor înmâna diplome pentru cele mai reușite lucrări.

DISEMINARE:materiale în cadrul comiilor metodice și a cercurilor pedagogice ,conceperea unor afișe pe teme ecologice,filmarea evenimentelor importante și prezentarea acestora în cadrul ședințelor cu părinții

DURABILITATEA PROIECTULUI:după finalizarea proiectului se vor continua activitățile ecologice.

Bibliografie:

ProEcologia Mileniului III,Craiova,Ed.Reprograph,2006.

Mascota Eco te învață-ilvia Breben,Decesfera ,București,2007.

Un mediu sănătos,o viață mai bună,Ed. Helios,Slobozia,2007.

Studiu privind opiniile elevilor de liceu despre evaluare

**Profesor Hobjilă Daniela Ramona,
Grupul Școlar Industrial „Ștefan Procopiu” – Vaslui**

Elevul, în calitate de obiect și subiect al educației, poate oferi informații utile pentru perfecționarea procesului de evaluare. Mai ales, elevii de liceu sunt mai în măsură să constate aspectele pozitive și negative ale evaluării.

Pe parcursul anului școlar 2009-2010 am aplicat un chestionar elevilor de la clasa la care sunt dirigită (clasa a XII-a). Acest chestionar cuprinde 3 întrebări referitoare la procesul de evaluare:

1. Ce metodă de evaluare preferi? De ce?
a) orale; b) scrise; c) complementare (proiect, portofoliu);
2. În timpul ascultării, preferi să ți se pună întrebări sau să fii lăsat să-și expui singur răspunsul? De ce?
3. Consideri că ai fost neîndreptățit vreodată în procesul de evaluare de către profesori? În ce împrejurări?

Referitor la metodele de evaluare preferate de elevi, 49% au optat pentru probele orale, 28% pentru probele scrise și 13% pentru metodele complementare.

Aproape jumătate din numărul elevilor chestionați preferă probele orale. Cele mai frecvente motive aduse în discuție de către elevi au fost:

- elevii primesc ajutor de la profesor prin întrebări ajutătoare sau chiar de la ceilalți colegi prin fenomenul „suflatului”;
- răspunsul scris solicită o pregătire mai temeinică în timp ce la oral este mai greu de observat un răspuns mai puțin sistematic;
- profesorii sunt mai severi la scris, corectând și eventualele greșeli de ortografie și de conținut;
- la disciplinele reale, o mică greșeală poate „ruina” întregul exercițiu sau toată problemă; în schimb, dacă elevul este scos la tablă, el primește ajutor din partea profesorului atunci când greșește;

Analizând argumentele elevilor, am constatat că cei mai mulți preferă probele orale deoarece consideră că la scris profesorii sunt mai exigenți.

Pentru probele scrise s-au pronunțat 28% dintre elevii chestionați, ceea ce reprezintă un procent semnificativ. Dintre argumentele aduse de elevi, menționăm:

- elevii emotivi se pot concentra mai bine în formularea răspunsurilor;
- elevii au la dispoziție mai mult timp de gândire;
- la scris, elevii nu pot fi „încurcați” de întrebările profesorului;

Un procent mai redus (13%) preferă metodele complementare, principalul argument adus fiind faptul că evaluarea prin metodele complementare nu este la fel de stresantă ca cea orală sau scrisă.

Unii profesori acordă elevilor libertate în prezentarea răspunsului la lecție, în timp ce alții preferă să-i ghideze prin întrebări.

În ceea ce îi privește pe elevii chestionați, 54% preferă să fie lăsați să vorbească independent, principalele argumente invocate fiind:

- profesorul poate pune întrebări la care elevul nu știe răspunsul, ceea ce duce la scăderea notei;
- uneori, elevii pot uita anumite amănunte din lecție, fapt care este trecut cu vederea în cazul unui răspuns liber;
- este normal ca elevii de liceu să fie lăsați să expună liber lecția și să nu fie ghidați ca la clasele mai mici;

Din motivele invocate de elevi, se poate constata că ei nu preferă să fie lăsați să expună liber lecția datorită calităților formative ale acestei tehnici (dezvoltarea vocabularului și a vorbirii, dezvoltarea încrederii de sine, dezvoltarea capacității de a purta oricând o discuție etc.). Cei mai mulți elevi preferă să fie lăsați să expună liber deoarece le este teamă că nu vor ști toate răspunsurile, ceea ce ar duce la scăderea notei.

Un procent destul de semnificativ preferă să fie ghidați în momentul ascultării de către profesor. Cei mai mulți au motivat această preferință prin faptul că numai elevii „tocilari” sau cei care învață mecanic se tem de întrebările profesorilor. Alții au răspuns că, atunci când lecția este mai lungă, pot omite unele informații din lecție și preferă să fie întrebați ca nu cumva profesorul să creadă că nu știa foarte bine lecția.

Un procentaj destul de mare (56%) se consideră defavorizați de către profesori în procesul de evaluare. Cele mai dese împrejurări menționate de elevi au fost:

- profesorii vin nervoși la oră sau se enervează pe parcursul orei din diverse motive (unii elevi fac gălăgie) și îl „pedepsește” pe elevul ascultat în momentul respectiv sau dă o lucrare cu subiecte mai dificile la întreaga clasă;

- profesorii sunt influențați de notele de la celelalte obiecte sau de notele anterioare de la aceeași disciplină; mulți elevi au răspuns că au primit note mici chiar și atunci când s-au pregătit foarte bine din cauză că nu aveau note mari în general;
 - profesorii nu-i tratează în mod egal pe toți profesorii, unii fiind favorizați din diverse motive, chiar dacă la ore nu sunt foarte bine pregătiți; mulți au răspuns că sunt favorizați elevii care au părinți cadre didactice, care aleg disciplina respectivă pentru examenul de bacalaureat, care nu deranjează niciodată orele, care nu își exprimă nemulțumirea față de notele primite;
- Răspunsurile elevilor au scos în evidență câteva dintre concepțiile lor greșite despre procesul de evaluare:
- toți elevii care prezintă lecția liber sunt „tocilari” sau „învață mecanic” fără să o înțeleagă;
 - prezentarea neîntreruptă este un răspuns foarte bun;
 - întrebările profesorului au rostul de „a încurca” sau de a scădea nota;

Tradiții și obiceiuri la români

- studiu -

Învățătoare Kincses Irina Vasilica,

Școala cu clasele I-VIII Nr. 1 Luncani, jud. Bacău

Despre învierea din fiecare dintre noi

Fiecare dintre noi caută să progreseze cât mai mult pe plan material sau social, iar alții privesc cu speranță și bunătate înspre semenii, alții se concentrează mai mult asupra sinelui sau vor să facă încă un pas spre chemarea lui Dumnezeu. Astfel ne mișcăm neîncetat, încercăm să ne ridicăm, ne facem planuri, experimentăm formule pentru a ne depăși pe noi înșine. Unii nu reușesc să parcurgă acest urcuș, alții ratează, alții se iluzionează. Contează desigur și intenția, dar și ceea ce realizezi efectiv.

Învierea Mântuitorului Iisus Hristos ar trebui să ne prilejuiască învierea interioară, personală, să ne scoată din stările amorțite, letargice și să ne înalțe spre alte zări valorice. Exemplul iubirii jertfelnice concretizat de Mântuitor ar trebui interiorizat și aplicat de fiecare dintre noi. Pentru cei care nu au ajuns să simtă misterul credinței, un astfel de prilej ar marca o cotitură existențială, de trezire spre o stare a ființei direcționată de un anumit sens.

Motivul învierii (sau al trezirii) este des întâlnit atunci când se au în vedere formarea și educarea omului. Învierea presupune o resurrecție ce stă sub zodia unei exteriorități care ne depășește, dar în același timp ne cheamă să îi urmăm exemplaritatea. Ne lepădăm de o viață veche pentru a-i da curs unei vieți reînnoite. Stărpim omul vechi din noi pentru a lăsa loc omului nou.

O înviere în plan individual poate conduce la o reînnoire a noastră, a tuturor, a comunității și a societății. Cu cărămizi de calitate ne putem încumeta să construim structuri arhitectonice inedite, valoroase și trainice.

Motivele ornamentării oualelor încondeiate la români

Motivele ornamentării ouălelor încondeiate sunt numeroase, și fiecare motiv se prezintă în mai multe variante, care se diferențiază în funcție de localitate. Variaza chiar și în același sat și variat iese același motiv din mâna aceleiași persoane care încondeiază.

Cele mai utilizate motive sunt:

- regnul animal: albina, șarpele și mielul;
- vegetale: frunza bradului, foi de ceapă, spicul grâului;
- unelte casnice și de câmp: grebla, lopata și fierul plugului.

Crucea – semnul creștinătății – cu numele simplu “cruce”. În jud. Mușcel apare o cruce mică și în cele 4 compartimente ale crucii câte o figură, care pe alte ouă se numește “argeșeanca”, sau “goanga”;

Crucea nafurei – crucea încrestată pe pâinea din care se împarte nafura la slujba bisericească;

Crucea Paștelui – crucea cu care creștinii împodobesc pasca pe care o duc la biserică în noaptea

Învierii;

Crucea românească și crucea rusească sau moldovenească – este reprezentată printr-o cruce cu alte cruciulițe la capete;

Steaua – este un motiv întâlnit în Bucovina; **Mănăstirea** - trebuie de asemenea să fie considerată ca un simbol. Dacă motivul din Mușcel, o cruce împodobită, îți amintește de un obiect ce se găsește în fiecare biserică ce ar putea să imagineze mănăstirea: tot un simbol al creștinătății?

Dacă lăsăm privirea să zăbovească asupra unui ou încondeiat, el ne transmite bucurie, uimire, smerenie, împăcare, pentru că în ornamentația lui, de fapt, se operează cu simboluri (soare, luna, cruce, etc.), cu modele din natură (plante, animale, obiecte casnice) și cu modele de țesături populare, cu tot repertoriul lor de semne sacre.

Ouă tradiționale împistrite din Bucovina

Împreună cu aspectele religioase, în România, sărbătoarea Paștelui simbolizează renașterea și înnoirea vieții de zi cu zi. Curățarea casei, înnoirea hainelor și o baie rituală înainte de mersul la biserică sunt toate mărci ale noului început. Toată lumea, bogată sau săracă, se îmbracă în hainele sale cele mai bune (multă lume poartă costumele naționale) și merge la slujba de la miezul nopții.

Lumânări sunt aprinse pentru fiecare persoană în timpul acesteia, iar oamenii pleacă cu lumânările încă aprinse, pentru a *aduce lumina* în casele și apartamentele lor. Se spune și că lumânările aprinse opresc fulgerul și tunetul de la rănirea oamenilor pe drumul spre casă.

Odată ajunși acasă, românii continuă sărbătoarea tradițională, cu o masă care include specialități ca pască, cozonac, drob (măruntaie de miel tocate, amestecate cu verdețuri și condimentate), friptură de miel, brânzeturi sau pandișpan (pain d'Espagne). Măiestria încondeierii ouălor de Paști este o tradiție din cele mai vechi timpuri ale românilor.

Credința că ouăle reprezintă sursa vieții, a dus la legarea ouălor de anumite ritualuri de înviere a naturii și în cele din urmă la legarea Paștelui de acestea. Românii pictau ouăle în mod tradițional cu roșu și le decorau ornamental. În timp, alte culori au început să fie folosite, transformând vopsirea ouălor într-o formă de artă și un talent pentru experți. Astăzi, ouă adevărate sau din lemn sunt pictate cu desene complexe, sau decorate cu diverse podoabe și puse la vânzare pe durata întregului an.

Împistritul ouălor este un obicei practicat în zona Bucovinei. În Săptămâna Mare, începând cu ziua de marți până vineri, pe lângă simpla vopsire, se practică fie încondeierea cu pensula, fie *împistritul*, folosindu-se ceară. Cu timpul, tehnica încondeierii ouălor a ajuns la nivel de artă. Deși femeile sunt cele care se ocupă de înfrumusețarea lor, există, însă, și excepții când, familii întregi cunosc și practică acest meșteșug. În zona Bucovinei tradițiile supraviețuiesc cu greu schimbărilor însă există oameni care duc mai departe meșteșugul împistritului și care își învață cu drag și cu răbdare copiii tainele încondeierii ouălor.

Bibliografie:

Cucoș, Constantin , *EDUCAȚIA Iubire, edificare, desăvârșire*, Editura Polirom, Iași, 2008
Pamfile, Tudor, *Mitologie românească*, Editura All, București, 1997

Școala poate fi a doua familie?

Profesor Drăguț Melania Clara
Grup Școala Electroputere, Craiova, jud. Dolj

Familia de azi are tot mai puțin timp de a sta împreună, de a dialoga. Chiar și atunci când sunt împreună, „*fac tăcere pentru a nu-l deranja pe cel aflat în extaz în fața noului altar - televizorul*”. Astfel, copiii simt că sunt neglijăți și se întreabă pe bună dreptate: „*Cum pot spune părinții că vor tot ce-i mai bun pentru mine, când nici măcar nu mă cunosc?*”, sau „*Spun că mă iubesc, dar eu nu remarc acest lucru!*”

În goana după a „*a avea*” părinții dedică tot mai mult timp pentru realizări materiale, uneori împinși de dorința de a fi mai presus ca ceilalți, uitând că „*a fi*” OM și „*a forma*” OAMENII de mâine e o datorie mai presus de toate.

...iată drama pe care poate mai mult ca oricând o trăiește adolescentul din ziua de azi. Strigătul lor de neliniște e transpus deseori în acte comportamentale deviante, și fără să vrem poate, noi adulți ajungem să pedepsim aceste comportamente, care sunt doar efectul unor cauze, pe care adolescentul nu știe să le spună în așa fel încât să fie auzit!

Adolescența reprezintă vârsta contestației și a conflictelor în relațiile cu părinții, cu profesorii. Deși conflictele sunt frecvente în această perioadă adolescentul nu dorește să rupă relațiile cu adultul, ci de fapt să stabilească un contact adevărat cu celălalt.

Nevoia de protecție este resimțită la adolescenți în ciuda atitudinilor de revoltă sau independența pe care le afișează, astfel părinții trebuie să le asigure siguranța că vor fi alături de ei în orice situație, fapt ce le-ar micșora teama de necunoscut și le-ar da mai multă încredere în posibilitățile lor, lucru dificil de realizat în cazurile când tinerii se opun vehement autorității parentale. Este necesar ca părinții să-și motiveze necesitatea acțiunii lor, în special în cazurile limită, când conduita lor trebuie să fie absolute categorică.

Distribuția rolurilor parentale se realizează în funcție de raporturile familiale, identitatea maternă și cea paternă nu sunt prestabilite, ci se clădesc în cuplul existent prin interacțiunea celor doi parteneri. Aceste roluri trebuie să prezinte funcționalitate și eficacitate, se armonizează în funcție de conjuncturi, de norma socială și în termenii spectrului mutual dintre parteneri.

În calitate de adulți, de părinți noi avem menirea de a satisface nevoile adolescentului, deseori însă eșuăm, pentru că dorind să facem ceva bun pentru el, adică pentru noi pierdem contactul cu el.

Părintele trebuie să devină un fin observator al comportamentelor adolescentului, pentru că acestea sunt, de fapt, mesaje simbolice capabile să structureze legăturile adolescentului, ale adolescentului rebel, și mai târziu pe cele ale adultului cu lumea înconjurătoare.

Din nefericire, noi adulți raționali, stigmatizatori și etichetatori nu suntem alături de ei și nu le putem traduce emoțiile, adevăratele sentimente. Prezența, tatălui, de exemplu, a figurii masculine, le lipsește adolescenților, așa că relația lor nu se construiește în triumfi, ci rămâne duală. Nu mai punem problema lipsei celor doi părinți plecați „*să facă bani în Spania*”, în cazul de față, funcțiile relației sunt preluate de bunici, mătuși sau alte rude. Astfel, adolescentul rămâne suspendat în timp, și mai târziu când se va maturiza va pune în scenă comportamente pe care nu le va putea înțelege, nu le va putea integra și asta datorită faptului că undeva, cândva în timp ele nu au fost trăite cu adevărat.

În calitate de părinți noi suntem responsabili de bunăstarea copilului nostru, dar mai întâi de toate trebuie să facem ceva pentru el, nu numai să îi oferim hrană și bani, ci să-i acordăm securitate afectivă și o educație corespunzătoare. Ceea ce înseamnă că în momentul în care un părinte sau chiar amândoi lipsește din familie din diverse motive, dezvoltarea atașamentului are efecte dezastruoase în dezvoltarea adolescentului.

Lipsa părinților plecați „*să facă bani*”, duce la sentimentul de insecuritate, dezechilibru intern, și în final generează o maturitate amară timpurie și o încetinire a ritmului de dezvoltare psihică a adolescentului.

Funcția de îngrijire și de educare a copiilor este o funcție foarte importantă, pentru că de aceasta depinde în mare măsură cum se vor forma copiii și ce fel de oameni vor deveni.

Familia rămâne grupul social vital în asigurarea condițiilor de dezvoltare a adolescentului, cum ar fi îngrijirea adecvată, protecția și educarea lui. Factorii familiari sunt cu proximitate și importanță cei care asigură dezvoltarea unei personalități armonioase, securizarea afectivă și materială a adolescentului. Realitatea este crudă și oferă situații nenumărate în care familia nu este alături de tânăr.

Poate școala să fie, în astfel de cazuri, substitut al familiei? Pot eu, diriginta, să devin peste noapte

o „mamă surogat„? Pot să compensez afecțiunea familiei? Sunt întrebări la care încerc să-mi răspund, din clipa în care, în clasa mea am elevi/adolescenți ce nu au părinții lângă ei.

Am realizat un „portret robot„ al elevului „abandonat„:

- Are inteligența de nivel mediu;
- Stil de lucru independent, dar în salturi;
- Este nervos, agitat, impulsiv în reacții;
- Este labil afectiv, trecând ușor de la o stare la alta;
- Are o activitate motorie exacerbată, care nu poate fi influențată prin impunerea de reguli sau observații;
- Deseori vorbește foarte mult, fără să-i pese de constrângerile sociale(consecințele);
- Se enervează repede și este ușor de provocat;
- Se ceartă des cu adulții(bunicii, profesorii);
- Atribue altora vina pentru greșelile proprii;
- Trăiește sentimente ambivalente față de părinți: îi iubește și ar dori să fie cu ei, dar îi consideră indiferenți, sau mai rău îi sunt indiferenți;
- Adoptă comportamente de risc pentru sănătate(ex. fumează sau/și consumă alcool);
- Adesea evită sau respinge participarea la lecții(ex. absenteismul).

După ce am identificat cazul(trebuie precizat că fiecare adolescent este un caz aparte, chiar dacă există caracteristici generale), am încercat să stabilesc o intervenție terapeutică.

Primul pas este consilierea individuală a elevului urmărind: formarea deprinderilor de relaționare pozitivă prin comunicare asertivă, abilități în rezolvarea de probleme și luare de decizii, dar mai ales îmbunătățirea imaginii de sine: identificarea propriilor emoții, deprinderea unor metode de exprimare a furiei pe căi nedistructive,

Pasul doi a vizat consilierea părinților. În cazul de față, părinții muncesc în străinătate, am consiliat tutorele – bunica. În vizitele la domiciliu, dar și vizitele bunicii la școală, am reușit îmbunătățirea comunicării bunică-elev prin înțelegerea de către cel dintâi a caracteristicilor de vârstă ale adolescentului și dezvoltarea interesului pentru cunoașterea realistă a copilului(resurse și capacități, puncte slabe/puncte tari).

Pasul trei a avut ca rezultat condiționarea comportamentului elevului printr-un contract stabilit cu acordul părților implicate: elev-bunica-profesor diriginte.

În urma intervenției rezultatele nu s-au lăsat așteptate. Elevul și-a îmbunătățit relațiile cu bunicii, colegii de clasă și profesorii; a avut performanțe școlare mai bune față de primul semestru, dar continuă să fumeze, fiind totuși interesat de modalități prin care să renunțe la fumat.

Modalitățile de colaborare a școlii cu familiile elevilor sunt numeroase: ședințe, consultații, discuții individuale, antrenarea părinților în amenajarea spațiului sau procurare de mijloace și materiale didactice, desfășurarea unor activități extrașcolare. Nu trebuie însă ca aceste contacte să se limiteze doar la aceste forme de activități. Sunt situații în care școala este chemată să sprijine familia pentru soluționarea unor probleme apărute și unde se impune și intervenția consilierului psihologic.

Toate acestea au condus la conturarea unor obiective ce trebuie permanent avute în vedere. Atât în școală cât și în familie exemplul personal este o soluție de a elimina minciuna, neîncrederea, conștientizarea greșelilor comportamentale. Educația sănătoasă a copilului este influențată de atmosfera din familie. De multe ori influențele negative, atitudinile contradictorii, nepotrivirile de păreri, lipsa de încredere în capacitățile copilului au avut efecte negative asupra activității școlare dar și asupra comportamentului elevului.

Ca o concluzie, adolescentul are o mare dependență de conduitele adulților. Cele două medii din familie și școală au o mare influență în adaptarea elevului pentru că aceste două medii reprezintă ceva din punct de vedere sentimental pentru tineri adolescenți. Unele conduite ale adulților au efecte pozitive sau negative asupra mentalității fragile și încărcate de cerințe, protecție și afecțiune ale adolescenților.

Educarea calităților motrice prin lecția de educație fizică

Stanciu Doina,
Scoala nr. 34 “Eugeniu Carada”, Craiova, jud. Dolj

Calitățile motrice sunt însușiri ale organismului care oferă individului posibilitatea executării diferitelor acte motrice, legate atât de activitatea sa zilnică, cât și de cea sportivă. În procesul de învățământ un loc important în cadrul preocupărilor profesorului de specialitate îl ocupă găsirea și utilizarea în pregătire a celor mai eficiente metode și mijloace care să asigure dezvoltarea acestor calități.

Perfectionarea calitatilor motrice reprezinta unul din principalele obiective ale procesului de pregatire a tineretului scolar realizata concomitent cu formarea priceperilor si deprinderilor motrice.

In literatura de specialitate precum si in limbajul specialistilor se folosesc mai multi termeni precum: calitati fizice, calitati motrice, calitati bio-motrice, calitati ale activitatii motrice, functii motrice de baza, etc.

În cadrul procesului instructiv educativ, dezvoltarea calitatilor motrice trebuie sa ocupe un loc prioritar deoarece: calitatile motrice conditioneaza si determina in mare masura formarea si in special consolidarea deprinderilor motrice; dezvoltarea calitatilor motrice favorizeaza cresterea capacitatii de efort a organismului; dezvoltarea calitatilor motrice se poate realiza si in conditii materiale simple; dezvoltarea calitatilor motrice se poate face si in cadrul activitatii independente a elevilor.

Sistematizarea (clasificarea) calitatilor motrice:

Calitati motrice de baza:

I.a. Calitati motrice: - conditionale: Viteza, Forta, Rezistentă

coordinative: Indemanarea

intermediare: Mobilitatea si Supletea

Calitati motrice utilitar aplicative: a) (nespecifice): mersul, alergarile, sariturile, aruncarile.

II. Calitati motrice utilitar aplicative: b) (specifice): Echilibrul, tararea, catararea si escaladarea, ridicarea si transportarea de greutati, tractiuni si impingeri.

Intr-o lectie de educatie fizica ori de cate ori nu avem tema de educare si dezvoltare a calitatilor motrice, prin modul in care dozam efortul ca Volum, Intensitate, Complexitate putem actiona asupra educarii calitatilor motrice si prin utilizarea anumitor deprinderi motrice insistand pe dominanta specifica calitati motrice respective.

Bibliografie:

1. Teodorescu Silvia, Aura Bota, Monica Stănescu – Educație Fizică adaptată, Editura Semne, București, 2003
2. Teodorescu Silvia, Aura Bota, Monica Stănescu- Activități motrice adaptate, Oradea 2006
3. Cârstea Gh. (1999) *Metodica educației fizice școlare*, București, A.N.E.F.S.
4. Cârstea Gh. (2000) *Teoria și metodica educației fizice și sportului*, București, Editura ANDA

Educație ecologică, factor esențial în formarea unor comportamente atitudinal valorice a copilului preșcolar

Educatoare Oprea Elena
Grădinita nr. 58 Craiova, jud. Dolj

Activitatea de proiect oferă copilului posibilitatea de a cunoaște și a ocroti elementele mediului înconjurător, să adopte un comportament adecvat raportat la mediul în care-și desfășoară activitatea, să ia atitudine față de cei care încalcă regulile, să aplice priceperile dobândite, se adresează competențelor copilului, accentuează motivația intrinsecă, încurajează copilul și se bazează pe parteneriatul grădiniței cu familia și comunitatea locală.

De aceea ne-am propus ca obiective: lărgirea sferei de educație a copilului în spirit ecologic; formarea și

dezvoltarea capacităților și abilităților de investigare – experimentare – explorare a realității, folosind instrumente și procedee specifice particularităților de vârstă; crearea unei atitudini pozitive de implicare conștientă a copilului în acțiuni concrete de ocrotire și protejare a mediului; promovarea unui mod de sprijin pentru toate cadrele didactice din învățământul primar și preprimar și polarizarea la nivel local, național și internațional.

Eficiența activităților proiectate s-a concretizat prin rezultate deosebite. Astfel, în săptămâna curățenie desfășurată sub genericul „Sănătatea mediului – sănătatea noastră”, am derulat mai multe acțiuni concrete:

- activități practice de plantare de puiți cu sprijinul părinților în zonele verzi din apropierea grădiniței;
- distribuirea de fluturași cu mesaje și îndemnuri ecologice de genul: „Suntem mici însă dorim, natura să ocrotim”, „Mici și mari toți împreună, protejăm Mama natură”, „Păstrați strada curată”, „Nu aruncați hârtiile”, „Nu poluați aerul”, „Iubiți natura”, „Păstrați cartierul curat”, „Nu rupeți crengile copacilor”, etc;
- ecologizarea curții și a străzilor din jurul grădiniței, a parcului din apropiere;
- amplasarea unor plăcuțe cu îndemnuri ecologice în zonele verzi din apropierea grădiniței realizate cu ajutorul părinților.

Cu ajutorul colecțiilor de materiale din natură și deșeuri copiii au realizat în cadrul activităților practice obiecte din deșeuri, tablouri și costume ecologice cu care am participat la expoziția organizată la nivel local sub genericul „Artă din gunoi”.

Fiind foarte receptiv, copilul preia și afișează public ceea ce vede și aude în familie. Părinții trebuie să știe că educația nu se face numai prin vorbe. Educația prin exemple este unul din cele mai importante mijloace pentru formarea și educarea copiilor. Să-i arate prin puterea exemplului personal cum să se manifeste în diverse contexte posibile.

Educația ecologică a copilului preșcolar trebuie însă „apreciată” și aprobată de părinți, care fără a contrazice și ironiza prin comportament pe educatoare, trebuie să continue și acasă, în vacanță, în plimbări, în excursii acest tip de educație.

Implementarea caricaturii ecologice însoțită de catrene, versuri, pamflete, îndemnuri, mesaje s-a constituit ca o formă nouă de instruire pe care am introdus-o ca obiectiv interdisciplinar în curriculumul la decizia școlii și am experimentat-o la fiecare grupă prin mijloace specifice învățământului preșcolar (Domeniul om și societate, Domeniul limbă și comunicare, Domeniul știință, Domeniul estetic-creativ).

Bibliografie:

- Ladislau Fodor – „Studii de pedagogie”, Cluj – Napoca, Editura Presa Universitară Clujană, 2000 .
Miron Ionescu – „Instrucție și educație”, Arad, Editura Vasile Goldiș – University Press, 2005.
Maricica Morar – „Învățământul primar”, București, Editura Miniped, nr. 3-4 2005 .

De la copii pentru copii

**Institutor Nuță Olimpia Ludmila
Liceul de Artă „Marin Sorescu”, Craiova**

Europa – un deziderat al tuturor comunităților este și ținta României pentru integrare. Procesul s-a accelerat în ultimii ani, deoarece ne apropiem de anul în care sperăm integrarea în Uniunea Europeană.

Școala românească face eforturi deosebite în acest sens prin: programe, proiecte, parteneriate, crearea unor spații de comunicare și promovarea unor noi dimensiuni în educație.

Comunitățile locale fac eforturi de a atrage cât mai mulți parteneri, de a ajuta învățământul tradițional, puternic influențat de noile tehnologii ale informației și comunicării în educație, să promoveze prin programe și proiecte, având la bază munca în echipă, cooperarea și învățarea activă.

În țara noastră, copiii cu cerințe educative speciale au fost permanent în centrul atenției. În Craiova, de câțiva ani funcționează Centrul Ambulatoriu de Recuperare în cadrul Organizației World Vision – România. Acest centru este dotat cu specialiști și mijloace de recuperare pentru preșcolari și școlarii mici. Campania de popularizare a acestui centru ne-a atras și nouă atenția.

În cadrul seminarului „Probleme specifice la copiii cu dizabilități și integrarea lor în învățământul de masă” am aflat că în județul Dolj, mai precis pe raza orașului Craiova există familii ai căror copii suferă de dizabilități ca: sindromul Down, parareză spastică, disleptii și altele. De asemenea, am aflat că acești copii

pot fi recuperați în diferite proporții și pot fi chiar integrați în școlile de masă. S-au desfășurat și activități demonstrative.

În urma acestui seminar am contactat-o pe doamna directoare a centrului pentru a-i propune un parteneriat educațional cu valabilitate de un an. Aceasta a fost încântată și am elaborat împreună proiectul.

În data de 7 mai 2004, împreună cu o grupă de copii am plecat în vizită la centru. Acesta, fiind într-o clădire mică am considerat că nu trebuie să aglomerăm cu prezența noastră spațiul atât de restrâns. Elevii Liceului de Artă au avut câte un cadou pentru fiecare copil prezent la centru în acea zi. Vizita a fost scurtă pentru a nu perturba desfășurarea programului de recuperare. Scopul acestei vizite a fost de a face cunoștință unii cu ceilalți.

În 24 septembrie 2004, în Parcul „Nicolae Romanescu” a avut loc o excursie comună în care elevii liceului nostru au avut posibilitatea de a cunoaște mai mulți copii precum și pe părinții acestora. Excursia a avut scopul de a observa comportamentul copiilor în afara unui cadru instituționalizat. Am observat, cu un sentiment plăcut, faptul că barierele au fost depășite, copiii jucându-se împreună fără a ține cont de aspectul fizic, de problemele de sănătate ale celorlalți.

În 21 decembrie 2004, împreună cu doamna directoare a Liceului de Artă am elaborat un program artistic intitulat „De la copii pentru copii” cu ocazia sărbătorilor de iarnă. La serbare au fost invitați în sala de festivități a liceului copii cu părinți, reprezentanți ai comunității locale, presa, televiziunea locală, precum și doamna manager zonal al organizației mai sus menționate. Programul s-a desfășurat pe parcursul unei ore. Atât elevii noștri cât și copiii de la centru au fost recompensați pentru efortul de a prezenta ceea ce au pregătit sau pentru răbdarea de a asculta. Acțiunea s-a încheiat, iar copii au fost felicitați. Musafirii au fost invitați apoi să viziteze liceul ale cărui săli și coridoare sunt semnificative pentru specificul său. Copiii de la centru, împreună cu părinți lor au văzut săli specializate de muzică, de arte plastice, au văzut copii cântând la instrumente, au auzit piese clasice la pian și vioară, cu alte cuvinte au văzut copii care și-au ales să cânte și să deseneze. Totodată, musafirii au primit felicitări confecționate de elevi cu ocazia sărbătorilor de iarnă. A fost primul contact în vederea unei corespondențe viitoare.

În lunile următoare, copiii au ținut legătura telefonic și în scris, apoi în data de 1 mai 2005 am făcut o vizită comună la Mitropolia Oltenia. Toți copiii au primit cadouri sponsorizate de World Vision.

În 10 iunie, copiii de la centru au fost din nou invitații noștri. Ei au auzit un concert, în cadrul căruia elevi ai ciclului primar au cântat la instrumentele pe care le studiază fiecare. Au fost invitați reprezentanți ai comunității locale, părinți și copii.

Din discuțiile cu părinții copiilor de la centru am înțeles că unii își doresc să își înscrie copiii la liceul nostru. Scopul ultimei noastre întâlniri din cadrul parteneriatului a fost atât acela de a-i îndrepta spre liceul nostru cât și de a-i apropia pe copii și părinți de muzică, de a-i sensibiliza, de a descoperi muzica, de a observa cum acești copii minunați ai liceului nostru reușesc în decursul câtorva ani să învețe să cânte.

Parteneriatul nu se încheie aici. În acest an școlar dorim să reîncepem colaborarea, întrucât la centrul ambulatoriu vin alți copii în fiecare an.

Ca dascăli, noi avem un rol important în a educa și a facilita dezvoltarea socială și emoțională, precum și pe cea intelectuală. Nevoile afective ale copiilor precum și abilitățile acestora sunt strâns legate de nevoile lor cognitive. Deci e necesar să-i educăm pe copii să nu fie nepăsători față de ei înșiși, unul față de altul, față de școală, comunitate, lume. Se poate reduce conduita necorespunzătoare prin strategii instructive eficiente, prin acelea care le oferă elevilor șanse, de a le propune proiecte și teme, de a le menține interesul treaz. Fiind motivați și antrenați e mai puțin probabil să rămână insensibili.

Învățând copiii să se implice mai mult în viața comunității lor, aceștia devin mai atenți și mai preocupați. Astfel își dau seama că eforturile lor sunt necesare și apreciate.

Tendința crescândă de integrare școlară în unitățile obișnuite de învățământ a copiilor cu cerințe educative speciale este cunoscută atât în lume cât și în România. Aplicarea strategiilor de integrare a copiilor cu C.E.S. evidențiază câteva modele de integrare ca: modelul cooperării școlii speciale, a centrului de recuperare cu școala de masă și modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în școala de masă. Ambele modele trebuie coordonate de instituția de recuperare, aceasta, instruind și cadrele didactice din școlile de masă prin cursuri și activități comune.

În cadrul liceului nostru, fiind cu specific vocațional, activitățile comune trebuie desfășurate într-un anumit mod, dar cum terapia prin muzică s-a dezvoltat foarte mult în ultimii ani este bine să aflăm cum reacționează acești copii la auzul muzicii.

Evaluarea progresului copiilor cu C.E.S., integrați în învățământul de masă se realizează prin

observarea comportamentelor, aptitudinilor, atitudinilor, trăirilor psihice, domeniilor de interes, gradului de acceptare – integrare – respingere.

Integrarea copiilor cu C.E.S. conferă instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale activității contemporane și să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/valorizare socială a fiecărui individ și capacitatea acestuia de a se adapta și integra într-o societate aflată într-o continuă transformare.

„Un învățător modern în gândire și eficient în acțiune nu poate să nu se țină la curent cu ceea ce este nou în sfera de acțiune a profesiei sale; el nu își poate permite ca activitatea lui să fie marcată de dogmatism, de șablonism, de rămânere în urmă, de o nefastă cădere în rutină (Ioan Cerghit) și fiecare cadru didactic trebuie să cunoască motto-ul „nu pot preda nimănui nimic pot doar să creez o ambianță în care să învețe” (Carl Rogers.).

Bibliografie:

Ioan Cerghit – Învățământul primar – nr. 3/1997

Școala carăș-severineană, Publicație periodică, serie nouă, anul XIII, nr.13-36, editată de I.S.J. și C.C.D Carăș-Severin, mai, 2004. pag. 51

Disciplina opțională, modalitate de cunoașterea vieții și activității scriitorului și pictorului Marin Sorescu

**Institutoare Cărnăușu Maria
Liceul de Artă „Marin Sorescu”, Craiova, jud. Dolj**

„Atunci când pictez mă simt foarte bine. Pictura înseamnă o descătușare, în timp ce poezia, proza sau critica înseamnă totuși o veselie și, ca veselie, presupune o anumită obligație. Deci pictura o fac de bunăvoie. Dar aș spune că pe toate le fac de bunăvoie. Nimeni nu ne obligă să fim nici scriitori, nici poeți, nici dramaturgi, nici pictori. Trebuie să existe pornirea să lucrezi în sfera inefabilului...”

Marin Sorescu

Cum pășesc pragul Liceului de Artă, în clasa I, elevii din învățământul primar fac cunoștință cu numele patronului spiritual al liceului, Marin Sorescu. Curriculumul nucleu pentru clasele primare nu ne ajută prea mult să cunoaștem viața și activitatea lui Marin Sorescu și atunci învățătorii optează pentru discipline care să le permită acest lucru.

Curriculumul la decizia școlii (C.D.S.), prin dreptul de a lua decizii conferite unităților școlare, devine emblema puterii reale a acestora. Această putere, derivată din libertatea – oferită prin planul- cadru de învățământ – de a decide asupra unui segment al Curriculum-ului Național, este aceea care dă posibilitatea definirii unor trasee particulare de învățare ale elevilor. Conform OMEC nr. 3638/2001, în schema orară a fiecărui elev din învățământul primar, trebuie să existe minimum o oră de opțional pe săptămână.

În alegerea opționalului la clasele la care am predat până acum am ținut seama de trebuințele elevilor, de resursele oferite de școală, de faptul că suntem într-un liceu de artă și de multe ori elevii noștri decid să studieze din clasa a V-a la arte plastice. Deoarece în oferta școlii de discipline opționale se regaseau „Literatura pentru copii” și „Îmi place să desenez!”, în anul școlar 2005/2006 opționalul clasei a fost „Literatura pentru copii” iar în anul școlar 2006/2007 opționalul clasei s-a numit „Îmi place să desenez”.

Literatura pentru copii mi-a permis să proiectez, să organizez și să desfășor activități prin care elevii au făcut cunoștință cu viața și opera lui Marin Sorescu. Am studiat „Cocostârcul Gât-Sucit”, „Marea, o apă folositoare”, „Cunoștințe peste cunoștințe”, „Mușuroiul”, „La grădina zoologică”, „Muntele cel hodoronc-tronc”, „Trebuiau să poarte un nume”.

O lectură deosebită a fost poezia „La ce latră Grivei ?” care face parte din volumul „Unde fugi de acasă ?” și este o scriere adresată copiilor. Sub forma unui joc autorul invită copii la o călătorie imaginară. Ghicind nedumerirea copiilor poetul oferă o explicație plină de fantezie tuturor nedumeririlor copiilor. Poetul îmbină cu măiestrie elementele din lumea reală cu elementele din lumea imaginară ce ne proiectează într-o lume de poveste miraculoasă unde totul devine posibil. Titlul volumului „Unde fugi de-acasă ?” sugerează o călătorie imaginară a copiilor într-un univers atrăgător și plin de posibilități. Modalitatea ingenioasă și amuzantă în același timp de evadare vizează imaginația și

inventivitatea copiilor , dorința lor de cunoaștere posibilitatea de a recrea un univers prin puterea fanteziei . Textul ne invită în lumea copiilor unde nu este implicată și lumea periculoasă a unui adult ci doar lumea inocentă a unui copil ce pentru el prietenii lui sunt însușite jucării.

În anul școlar 2006/2007, când disciplina opțională la clasă a fost „*Îmi place să desenez!*”, am avut șansa ca la Muzeul de Artă din Craiova să putem admira picturile lui Marin Sorescu. Multe dintre tablouri aveau titluri amuzante: "Fereastra spre interiorul lucrurilor", "Să treci peste mare un ou...", "Darul de nuntă: un ou", "Ca să învingi o lume de cristale", "Peisaj sublunar", "Fata de măritat, așteptând apartament la cheie", "Peisaj cu ieșire la calea ferată", "Autoportret în golf", "Descoperirea Americii iminente" etc. Elevii au cunoscut cu această ocazie și activitatea de pictor a patronului spiritual al liceului , au înțeles mai bine de ce trebuie să fie mândri că școala noastră poartă acest nume.

Pe lângă activitățile plăcute de educație plastică ,dispunând de timp de lucru suficient (o oră pe săptămână), elevii au căutat informații despre activitatea de pictor, au realizat proiecte interesante iar portofoliul de educație plastică s-a îmbogățit. Elevii au participat la concursuri de educație plastică și au obținut rezultate foarte bune.

Poezia „Constatare”,dedicată regretatului Marin Sorescu de către Lucian Mircea Nincu, împreună cu citatul de la început, reușesc să ne facă să înțelegem mai bine opera lui Marin Sorescu.

Constatare

Poeziile lui Marin Sorescu
sunt ca și mușchii.
Prind formă atunci când
se întind pe oase.

Bibliografie:

1. Gheorghe Boris Lungu, Receptarea în epocă a poeziei lui Marin Sorescu (1964- 1989), Editura Fundației „ Marin Sorescu”, București, 1998;
2. Mircea Anghelescu, Scriitori români, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.

Sănătate și educație fizică

Gană Nicolina,

Scoala Nr. 34 “Eugeniu Carada”, Craiova, județul Dolj

Sănătatea privită ca un ideal, dar și ca o cerință fundamentală a vieții este o problemă ce preocupă fiecare individ dar și societatea în ansamblu, la realizarea ei concurând o multitudine de factori: tehnici, economici, sociali, culturali, ecologici, spirituali etc. De aceea, a o încadra într-o noțiune absolută sau unanim acceptată este foarte dificil.

Hipocrat, părintele medicinei europene (secolul V a.h.r.) o denumea ca pe "o stare de echilibru între corp, minte și mediu", definiția dată de el fiind foarte apropiată și uneori chiar mai completă decât multe dintre cele enunțate de autori moderni. Spre exemplu "absența bolii, lipsa confortului și invalidității" (Beisser-1979); "stare completă de bine, confort și fericire care presupune pe lângă factorii biologici și intervenția sau mai bine zis satisfacerea unor factori emoționali afectivi" (Prinec-1970); "stare de bine fizic, moral și social și nu doar absența bolii sau a infirmității" (OMS-1982).

Problema introducerii exercitiului fizic ca factor profilactic nu este nici pe departe nouă, ba chiar putem spune că este foarte veche, culturile antice și medievale ca și medicinele tradiționale acordând un rol deosebit acestui element.

O scurtă prezentare a unor asemenea metode și mijloace considerăm că poate avea nu numai o valoare istorică, dar că ne și poate dezvălui noi valențe profilactice ale exercitiului fizic, valențe pe care fie le-am uitat, fie le neglijăm.

Promovând respectul pentru organismul propriu și al altora, educația fizică și sportul se

constituie în forme de educație pentru sănătate. Omul este, în primul rând, o ființă biologică ale cărei componente structural-funcționale sunt, în mod general și specific, influențate prin educație fizică și sport. Funcția de optimizare a potențialului biologic reprezintă, de fapt, punctul de plecare al tuturor influențelor exercitate asupra organismului uman.

Accesibilitatea sportului la cele mai diferite vârste, din copilărie la bătrânețe, îl plasează în rândul celor mai accesibile forme de educație și factori de sănătate. Sintagma *Sportul pentru toți* oglindește acest drept al tuturor oamenilor de a practica sportul pentru recreere, întreținere, reeducare motrică sau pentru marea performanță.

Bibliografie

1. *Programele școlare pentru educație fizică și sport (în vigoare)*, www.edu.ro
2. Șerbănoiu S. (2004) *Metodica educației fizice*, București, Editura Cartea Universitară
3. Dragnea A. (coord.) (2002) *Teoria educației fizice și sportului*, București, Editura FEST

Învățarea experiențială

**Institutur Stanciu Eugenia,
Școala cu Clasele I-VIII Nr.36”Gh.Bibescu”Craiova**

“O educație bine făcută poate întotdeauna să scoată din suflet, oricare ar fi el, partea folositoare pe care o conține” (Victor Hugo)

Metodologia învățării experiențiale prezintă o abordare inovatoare a instruirii și include o structură flexibilă a activităților de învățare în grup și exerciții similare experiențelor „din viață”.

Însușirea de către participanți a cunoștințelor și calităților legate de viața acestora sunt facilitate de formatori.

Principala funcție a formatorului este aceea de a crea medii propice învățării, stimulative, relevante și eficiente.

Această abordare experiențială a învățării, care are în centru adultul, permite participanților să-și conducă și să-și asume responsabilitatea învățării în mod individual.

Învățarea experiențială, după cum o arată și numele, este învățarea din experiențe și intervine atunci când o persoană se angrenează într-o activitate, revizuieste această activitate în mod critic, trage concluziile și aplică rezultatele într-o situație practică.

Procesul experiențial urmează următorul ciclu teoretic, modelul lui Kolb.

Experiența constituie atât activitatea inițială, cât și faza producerii de date a ciclului învățării experiențiale.

Experiența este de fapt un element inerent al vieții. Totuși, în învățarea experiențială această activitate este legată de procesul care include interpretarea experienței, generalizarea și stabilirea modului în care va fi folosită învățătura.

Procesul învățării experiențiale ajută indivizii să diminueze reacțiile subiective și pune în evidență elementele obiective ale experienței lor.

Există o serie întreagă de activități de învățare care pun la dispoziția participanților experiențele din care aceștia pot extrage informații pe care să le prelucreze, să le generalizeze și să le aplice în viitor.

Activitățile individuale sau de grup folosite pentru a facilita etapa experiențială include:

- atribuirea de roluri;
- studii de caz;
- filme și diapozitive;
- discutarea descrierilor experiențelor în situații actuale în care să reacționeze sau/și să participe;
- participanții se instruiesc unii pe alții;

Prelucrearea este etapa crucială în ciclul învățării experiențiale unde indivizii discută cu ceilalți experiențele specifice pe care le-au avut în cadrul primei faze.

Aceasta poate avea loc individual, în grupuri mici de lucru sau cu întregul grup.

Indivizii fac un schimb de reacții cognitive și afective referitoare la activitățile în care au fost angajați și încearcă să lege aceste gânduri și sentimente pentru a trage învățăminte din respectivele experiențe.

Inițial, experiența poate să apară sau nu plină de sens pentru participanți, totuși, această fază le permite să aprofundeze experiența și să concentreze motivele pentru care au ajuns la concluziile respective.

Rolul formatorului ca facilitator este foarte important în decursul acestei faze a învățării experiențiale. Acesta trebuie să fie pregătit să ajute participanții să judece critic experiența lor.

Formatorul are de asemenea rolul de a ajuta participanții să-și exprime sentimentele și percepțiile și de a atrage atenția asupra oricaror teme sau tipare ce apar în reacțiile participanților față de experiență.

Pe scurt, rolul formatorului este și acela de a ajuta participanții să conceptualizeze experiențele astfel încât aceștia să aibe date concrete pe baza cărora să tragă concluzii și să generalizeze.

Prelucrarea stabilește contextul pentru faza următoare a ciclului experiențial, "generalizarea". Deci, orice experiență avută în decursul formării, fie că este vorba de filme, jocuri, expereințe pe teren, etc. trebuie prelucrată.

Aceasta înseamnă că participanții trebuie să aibă timp să reflecteze asupra acestor experiențe pentru a-și da seama dacă acestea îi ajută în procesul de învățare.

Tehnici folosite în facilitarea fazei de prelucrare a datelor:

- discuții în grup pe marginea tiparelor și teleur recurente care apar ca rezultat al experienței individuale;

- identificarea și analizarea datelor; raportarea; feed-back-ul; interviuri; participanții sunt puși în postura de a supraveghea procesul și a descrie cele observate.

Generalizarea este faza în care se trag concluzii din tiparele și temele identificate.

Participanții determină modul în care aceste tipare, care au evoluat în timpul experiențelor structurate din cadrul sesiunii de formare, sunt legate de experiențe nestructurate din viața de zi cu zi.

Participanților li se oferă șansa de a descoperi relațiile dintre formare, scopurile lor personale și stilul de viață ulterior.

Activitățile folosite pentru a facilita procesul de generalizare:

- rezumarea celor învățate în propoziții concise sau generalizări;
- grupul va discuta și va cădea de acord asupra definițiilor, conceptelor, termenilor și propozițiilor cheie;
- reacții individuale și în grup la probleme de genul: "Cum credeți că se raportează la activitățile dvs. din afara grupului ceea ce ați făcut și învățat în această ședință?"

Aplicarea este aceea care facilitează modificarea comportamentelor viitoare ale participanților. Studiind concluziile la care au ajuns în procesul învățării, participanții integrează această învățare în viața de zi cu zi prin dezvoltarea unor planuri individuale pentru un comportament eficient.

Tehnici și activități folosite pentru a facilita etapa aplicării:

- reacții individuale și de grup la întrebarea: "Cum ați putea folosi cele învățate pentru a fi mai eficient în funcția pe care o aveți?"

- revizuirea listelor generate în decursul sesiunilor de formare și concluzii care să reflecte noi perspective, planuri și comportamente;

- modificarea sau/și dezvoltarea planurilor de acțiune, a scopurilor personale și a strategiilor de modificare a comportamentului personal.

Procesul de învățare experiențială prezintă numeroase avantaje. Aceasta abordare permite o participare activă a tuturor indivizilor implicați, în consecință, facilitează dobândirea diverselor competențe care se învață cel mai ușor prin experiențe practice.

Pentru ca un proces de învățare să aibă succes la adulți trebuie să îndeplinească mai multe condiții:

- ✚ trebuie să fie motivat să învețe → facilitatorul să ajute participanții să realizeze care sunt nevoile lor și să-i ajute să își satisfacă aceste nevoi;

- ✚ trebuie să fie de acord cu obiectivele cursului → facilitatorul trebuie să prezinte obiectivele cursului, să facă ca participanții să își exprime așteptările lor, să le potrivească cu cele ale cursului;

- ✚ trebuie să știe ce urmează să se întâmple → liderul cursului trebuie să prezinte sumarul cursului, metodologiile de lucru și propriile așteptări;

- ✚ învață prin participare activă și aducându-și experiența proprie în acea participare;

- ✚ este mai în largul lui în cadrul unor relații de egalitate;

- ✚ îi place să aibă de a face cu situații concrete;

- ✚ are nevoie să cunoască opinia celorlalți;

- ✚ are nevoie să fie ascultat, înțeles și suportat.

Bibliografie:

*Mărcușanu, Iosif, „Psihologie”, Ed. Carminis, Pitești, 2001

*Moraru, Monica, „Pedagogie experimentală în România”, EDP București, 2008

Conținutul, structura și completarea treptată a centrului tematic, pentru a constitui un important element de sprijin în derularea lucrului pe proiect

**Institutor Gemene Doinița
G.P.N. nr. 3 Dumbrăveni, jud.Suceava**

Proiectul tematic este o metodă care urmărește stimularea și dezvoltarea personalității în curs de formare a copilului, fiind o extindere, o investigare a unui subiect din sfera idealului sau a practicului, către care copilul își îndreaptă întreaga atenție și energie. Proiectul îi implică pe copii în sfera investigației asupra evenimentelor și fenomenelor despre care doresc să învețe mai mult.

Două forme de proiectare alternează pe durata unui an școlar, ponderea numerică și temporală mai mare fiind deținută de proiectarea tematică, pe bază de proiect.

Deosebirea dintre aceste forme constă în faptul că proiectarea tematică, pe proiect, este un demers mult mai elaborat, care necesită o bună pregătire a cadrului didactic în ce privește utilizarea conceptelor și conținuturilor științifice și că activitățile desfășurate în cadrul proiectului necesită antrenarea părinților, specialiștilor, membrilor comunității, elevilor și școlarilor sau a altor factori. De asemenea, evoluția activităților într-un proiect este previzionată de o hartă care conține, prin direcțiile de dezvoltare stabilite, traseul învățării. Acesta trebuie permanent monitorizat și evaluat pe parcursul derulării și la final, așa cum prevede metodologia lucrului pe proiecte tematice; evoluția poate fi parțial observată și la centrul tematic, care se îmbogățește și capătă noi valori, față de perioada de debut a proiectului. Nu trebuie pierdut din vedere faptul că toate proiectele tematice trebuie să aibă o finalitate - o lucrare colectivă, o acțiune amplă, în care sunt antrenanți toți factorii, o expoziție, un act umanitar, un obiect de decor sau de folosință în grădiniță, un poster, un afiș, un cod sau regulament pentru copii etc.

Progresul și achizițiile înregistrate pe parcursul derulării proiectului trebuie să fie vizibile în atitudinile, comportamentele, deprinderile pe care copiii le-au dobândit, în cunoștințele nou-însușite, toate fiind reflectate în portofoliul proiectului. Portofoliul trebuie să existe în fiecare grupă, pentru fiecare proiect derulat, ca dovadă a parcurgerii sale și ca măsură a calității activităților desfășurate (acesta conține materiale cu conținut informațional vizând tema proiectului, harta proiectului, tot proiectul tematic, lucrări realizate de către copii, imagini sugestive din timpul derulării proiectului, materiale create, albume etc.)

Lucrul pe proiect nu este o activitate individuală a cadrului didactic, ci un demers care antrenează o sumă de parteneri și colaboratori care contribuie realmente la atingerea țințelor propuse.

Proiectarea pe o temă săptămânală la care se poate apela uneori- recomandat doar intervalele dintre un proiect și altul!- nu este o activitate mai puțin importantă sau mai puțin elaborată: se realizează pe baza unor obiective bine stabilite, a unor resurse și strategii adecvate, dar nu are o asemenea amploare, fiindcă nu obligă la deschideri comparabile cu cele generate de lucrul pe proiecte tematice (nu este nimic greșit dacă se realizează!).

Centrul tematic este locul unde expunem materiale legate de tema proiectului în așa fel încât copiii să le poată privi și mânui, să se poată juca cu ele, să vorbească și să citească, să li se citească despre ele, să poată adăuga altele noi, produse sau procurate de ei. Acesta poate fi un dulăpior, un raft, o cutie de carton, unde vom expune titlul temei și materialele legate de acesta.

Procurarea materialelor necesare pentru acest centru tematic se va face în urma studierii cu atenție a temei de către educatoare. Materialele vor fi aduse, de regulă, de către copii pentru a fi arătate și pentru a discuta despre ele, pentru a le studia. Adesea, educatoarea va apela la biblioteca publică sau biblioteca școlii, la un muzeu, la persoane fizice sau la instituții ale comunității pentru procurarea unor materiale interesante, stimulante, în acord cu tema proiectului.

Există multe metode prin care copiii pot învăța ori exersa concepte sau deprinderi. Printre ele se numără și folosirea imaginilor și a altor mijloace vizuale care sprijină și înlesnesc contactul copilului cu realitatea. De aceea, tot ce se constituie în mediu educațional activ în sala de grupă (imagistic vorbind) trebuie trecut printr-un filtru sever al specialistului, în acest caz educatoarea. În concluzie, educatoarea va acorda o atenție deosebită :

– modului în care decorează sala de grupă, urmărind ca fiecare obiect, fiecare imagine să transmită ceva copilului sau să-l pună în situația de a cerceta, de a face predicții în legătură cu o temă de interes. O aglomerare de materiale, fără nici un mesaj legat de interesul de moment al copilului, va crea disconfort și

agitație în sufletul lui și o situație conflictuală în clasă, între copii sau chiar între copii și educatoare;

– dotării bibliotecii și a altor zone din clasă cu materiale adecvate vârstei și obiectivelor propuse. Cărțile, ziarele, revistele, jocurile cu imagini și imaginile pe care copiii le vor găsi aici îi vor ajuta să descopere diferențele de detaliu dintre anumite obiecte și să selecteze caracteristicile acestora. Acest lucru le va stimula comunicarea orală și le va deschide calea spre diferențierile pe care le vor face mai târziu între litere și cuvinte.

– caracteristicilor estetice și metodice ale mijloacelor vizuale expuse sau prezentate copiilor. Acestea vor avea o dimensiune adecvată momentului și obiectivului propus; culorile, forma și realizarea artistică se vor armoniza, oferind copilului încântarea pe care o provoacă orice lucru despre care se poate spune că este frumos. Frumosul modelează sufletul și mintea copilului, îi dă liniște interioară de care are nevoie pentru a evolua.

- regulile de folosire a materialelor puse la dispoziția copiilor în zonele sau colțurile clasei, îndeosebi a cărților, jocurilor, imaginilor pe care aceștia le mănuiesc mai des. Respectul pentru carte, pentru munca altora este o formă a respectului de sine.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru învățământul preșcolar ;
2. Revista învățământul preșcolar nr.1- 2/2009.

Cum aplic metodele activ –participative la clasa mea!

Exemplificari la limba romana, clasa a IV-a

Invățătoare Sorina Ghiurcă
Școala cu Clasele I-VIII Lespezi, jud. Bacău

Amintiri din copilărie

de Ion Creangă

Eseul de 10 minute

Timp de zece minute, scrieți un eseu despre copilăria lipsită de griji a lui Nică.

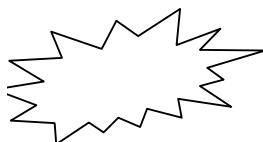
După terminarea eseului, vor fi citite câteva eseuri și se vor stabili părțile comune. Ideile comune vor fi notate în copacul ideilor.

Graffiti

Se formează grupuri de câte șase elevi. Fiecare grup primește o foaie pe care are scris în mijlocul ei unul din cuvintele: *scăldat, cireșe, ceaslov, pupăză, capre* etc. Toți membrii grupului vor scrie idei despre subiectul propus, fără discuții între ei timp de **2 minute**. Foaia este luată și schimbată cu foaia altui grup, pentru a fi completată, fără ca aceștia să citească

(**2 minute**), apoi este returnată grupului inițial. Membrii grupului analizează ce a scris fiecare și se ajunge la o singură idee centrală, care este scrisă pe foaie.

Calificativul echipei:

Elevii sunt grupați câte trei. Fiecare grup își alege un secretar care notează ideile. Nimeni din grup nu comentează ideile colegului.

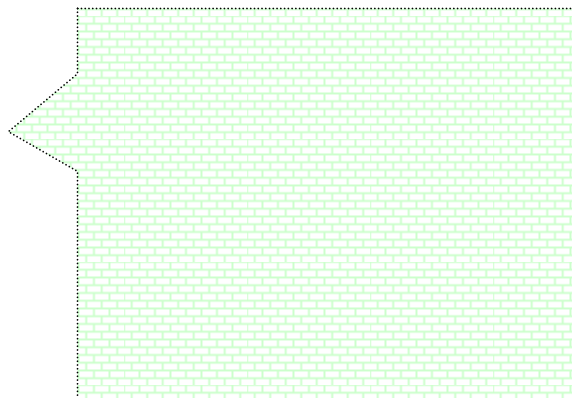
Timp de trei minute- spuneți tot ce știți despre Eminescu și Creangă.

6-3-5

Elevii sunt așezați câte 6. Fiecare va trebui să noteze o idee despre Eminescu sau Creangă într-un tabel, apoi va da foaia mai departe altui coleg, care va nota și el o idee, până scriu toți membrii din grup. Foaia se întoarce din nou la primul elev, care adaugă a doua idee în tabel. După **5 minute**, elevul cu numărul 1 va citi toate ideile. Astfel, se vor elabora foarte multe enunțuri despre cei doi scriitori. Se completează tabelul de la tablă cu cele mai bune enunțuri.

Locuri celebre

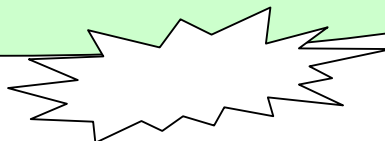
Se formează grupuri de câte șase. Elevii se vor documenta, vor scrie un text scurt despre locul respectiv, vor formula întrebări pe care le vor adresa celorlalte grupuri, vor face postere, desene. Locurile sunt din „*Amintiri din copilărie*”, unde a copilărit Creangă.

Jocul de rol

Un grup de artiști prezintă sceneta „*Calul bălan*”. Pot fi interpretate și alte pasaje din „*Amintiri din copilărie*”.

Calificativul echipei:

Termenii cheie în avans

Scrieți pe caiete, cu ajutorul colegului, cinci termeni care vă vin în minte despre ultima zi de școală și faceți legături între ei. Citiți textul „La despărțire”, după Călin Gruia și comparați relația descoperită în text cu relația presupusă de voi. Va câștiga perechea care făcut cele mai multe preziceri corecte.

Badita Vasile-Mihai Imbrea
Smarandita-Daniela Misca
Nica- Adrian Borta

Elevii clasei a IV-a Școala Lespezi, jud. Bacau
Inv. Sorina Ghiurca

Cuprins :

Nr. crt.	Numele autorului, institutia, titlul materialului	Pag.
1.	<i>Comunicarea interculturală – modalitate de prevenire sau atenuare a conflictelor</i> Profesor Diaconescu Dorina, Școala cu clasele I-VIII Volovăț, jud. Suceava	3
2.	<i>Implementarea metodelor interactive la ciclul primar – eficiența lor în cadrul orelor de limba și literatura română -studiu-</i> Învățătoare Peter Maria Lucia, Școala cu clasele I- VIII Lunca Bradului, Mureș	4
3.	<i>Strategiile învățării citirii și scrierii la clasa I</i> Învățătoare Mihaela-Elena Atodiresei, Școala cu clasele I-VIII, Gădintți, jud. Neamț	6
4.	<i>Rolul activităților extarcurriculare în integrarea elevilor cu cerinte educaționale speciale</i> Profesor itinerant, Crina Cihodaru, Școala Specială “Constantin Păunescu “Iași	8
5.	<i>Rolul integrativ al Întâlnirii de dimineață</i> Institutoare Ferician Carla Andreea Florina, Școala “Andrei Mureșanu” Oradea	9
6.	<i>Educația preșcolară în lumea modernă</i> Educatoare Filip Irina, Grădinița Nr.2 – structură SAM Cleja, jud. Bacău	13
7.	<i>Studiu de caz (Minciuna)</i> Institutor Oana Bîrzu, Școala de Arte și Meserii Luizi Călugăra, jud. Bacău	14
8.	<i>Prevenirea și corectarea tulburărilor de limba</i> Profesor Daniela Dorobăț, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 29 Bacău	15
9.	<i>Adjectivul</i> Profesor Pamfile Loredana, Școala cu Clasele I-VIII „Emil Brăescu” , jud Bacău	17
10.	<i>Studiu privind sindromul copilului alintat</i> Institutor Merticariu Delia, Grădinița Nr.2 – structură SAM Cleja, jud. Bacău	19
11.	<i>Educația ecologică</i> O SPERANȚĂ PENTRU MEDIUL ÎNCONJURĂTOR Profesor Purtan Monica-Claudia, Școala cu clasele I-VIII „Octavian Goga” Oradea	21
12.	<i>Echipa și rolul ei în eficientizarea activității în educație</i> Profesor Cornelia Melcu, Școala Generala Nr. 9- Brașov	23
13.	<i>Motivarea elevilor din perspectiva evaluării</i> Profesor Neațu Jennifer, Grup Școlar Tehnic, Drăgănești – Vlașca, jud. Teleorman	26
14.	<i>Educația incluzivă</i> Profesor Condriuc Florina-Cristina, Școala cu Clasele I-VIII”Octav Băncilă”, jud. Botoșani	26
15.	<i>Metodologia formulării obiectivelor operaționale</i> Profesor Emese Cîmpean, Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean, jud. Bistrita-Nasaud	26
16.	<i>Proiect de lectie</i> Profesor Fodor Gabriela, Grup Școlar Dărmănești, Bacău	28
17.	<i>Rebus</i> Profesor Prențu Angelica, G.S.I Ion Bănescu- Mangalia	30
18.	<i>Jocul –element esential pentu formarea personalității copiilor</i> Învatatoare Pece Daniela Georgeta, Școala cu clasele I-VIII Lăzăreni, jud. Bihor	31
19.	<i>Zilele porților deschise</i> Învatatoare Lazăr Mioara Elena, Școala Gennerala Nr.1, Săcele, jud. Brasov	33
20.	<i>Formarea cunoștințelor ecologice</i> Profesor Ciubotariu Elena Cristina, Școala cu clasele I-VIII Bârgăuani, jud. Neamț	34

21.	<i>Conceperea eficientă a disciplinelor opționale (Studiu)</i> Institutoare Biliș Augusta Daniela, Școala cu Clasele I-IV Pădureni, jud. Bacău	35
22.	<i>Limba română în ciclul primar, intra si interdisciplinar</i> Profesor Ciubotariu Elena Cristina , Școala cu clasele I-VIII Bârgăuani, jud. Neamț	37
23.	<i>Activitățile integrate, calea către educarea si învățarea eficace la vârsta preșcolară, aplicând noul curriculum</i> Institutoare Sauciu Georgeta Luminița, Grădinița "G.P.N. Nr.3 Dumbrăveni" jud. Suceava	38
24.	<i>Stimularea creativității prin joc în orele de educație timularea creativității prin joc în orele de educație plastică</i> Institutoare Sorlescu Cristina, Școala cu clasele I-VIII, Nr. 1 Roman	40
25.	<i>Educatoarele, învățătorii – modele de toleranță</i> Educatoare Hoancia Liliana, Gradinița Nr. 11, Botosani	42
26.	<i>Rebus</i> Profesor Prentu Angelica, G.S.I Ion Bănescu- Mangalia, jud. Constanta	43
27.	<i>Copiii -prietenii naturii</i> Profesor Haidău Adelina, Școala Nr.1 „Al.I.Cuza, Fălticeni, Jud. Suceava Profesor Păduraru Simona, Școala Nr.1 „Al.I.Cuza, Fălticeni, Jud. Suceava	44
29.	<i>Familia – factor major în formarea personalitatii copilului</i> Institutur Roxana Nitis, Școala cu Calsele I-VIII Poienarii de Muscel,jud. Arges	45
30.	<i>Activitate integrată „Bogăția toamnei”</i> Profesor învățământ preșcolar Ciobică Otilia,GPN NR. 3 Mitocul Dragomirnei, jud. Suceava	47
31.	<i>Particularități ale comunicării- La vârsta preșcolară -</i> Educatoare Florea Elena, Grădnința P.P. nr. 27 Bacău	48
32.	<i>Testimonialele - barometrul activităților</i> Învatatoare Axinte Nicoleta, Școala cu clasele I-VIII Nr.2 „Ion Irimescu”Fălticeni	50
33.	<i>Importanța educației plastice în formarea gustului artistic al elevilor</i> Învatatoare Căținaș Mirela, Școala cu clasele I-VIII Nr.1 Valea Seacă, jud.Bacău	51
34.	<i>Consecințe psiho-sociale ale abuzului asupra copilului</i> Profesor Gabriela Cojocar, SAM Borlesti, jud.Neamț	53
35.	<i>Familia și școala – factori importanți în conturarea personalității copilului</i> Profesor Acasandrei Corina, Școala Nr. 6 „Ioan Ciurea” Fălticeni, jud. Suceava	54
36.	<i>Eul – nucleu al personalității</i> Institutur Nitis Roxana, Școala cu Clasele I-VIII Poienarii de Muscel, jud. Arges	56
37.	<i>Tipuri de activități ecologice desfășurate pentru formarea unui comportament pozitiv la elevi</i> Învățătoare Lenuța Ciobanu, Școala Nr.1 Valea Seacă, N. Bălcescu, jud. Bacău	58
38.	<i>ÎNDOIELILE UNUI DASCĂL</i> Institutoare Maria Brancu, Liceul Tehnologic „Nicolae Stoica de Hațeg Localitate Mehadia, jud. Caraș-Severin	59
39.	<i>Proiect didactic-“Comoara fluturașului”</i> Institutur Corduneanu Sofia Valeria,Grădinița cu Program Normal Nr. 2 Mitocu-Dragomirnei, jud. Suceava	60
40.	<i>Proiect educațional “Micii ecologiști”</i> Institutur Corduneanu Marius Lucian, Școala cu clasele I-IV Mereni, Plopeni, jud. Suceava	62
41.	<i>Studiu privind opiniile elevilor de liceu despre evaluare</i> Profesor Hobjilă Daniela Ramona, Gr. Șc. Industrial „Ștefan Procopiu”, jud. Vaslui	63

42.	<i>Tradiții și obiceiuri la români - studiu -</i> Învățătoare Kincses Irina Vasilica, Școala cu clasele I-VIII Nr. 1 Luncani, jud. Bacău	65
43.	<i>Școala poate fi a doua familie?</i> Profesor Drăguț Melania Clara, Grup Școala Electroputere, Craiova	66
44.	<i>Educarea calităților motrice prin lecția de educație fizică</i> Stanciu Doina, Școala nr. 34 "Eugeniu Carada", Craiova, județul Dolj	67
45.	<i>Educație ecologică, factor esențial în formarea unor comportamente atitudinal valorice a copilului preșcolar</i> Educatore Oprescu Elena, Grădinița nr. 58 Craiova, jud. Dolj	69
46.	<i>De la copii pentru copii</i> Institutor Nuță Olimpia Ludmila, Liceul de Artă „Marin Sorescu”, Craiova	70
47.	<i>Disciplina opțională, modalitate de cunoașterea vieții și activității scriitorului și pictorului Marin Sorescu</i> Institutoare Cămărașu Maria, Liceul de Artă „Marin Sorescu” , Craiova	72
48.	<i>Sănătate și educație fizică</i> Gană Nicolina, Școala Nr. 34 "Eugeniu Carada", Craiova, județul Dolj	73
49.	<i>Învățarea experiențială</i> Institutor Stanciu Eugenia, Școala cu Clasele I-VIII Nr.36 "Gh. Bibescu" Craiova	74
50.	<i>Conținutul, structura și completarea treptată a centrului tematic, pentru a constitui un important element de sprijin în derularea lucrului pe proiect</i> Institutor Gemene Doinița, G.P.N. nr. 3 Dumbrăveni, jud. Suceava	76
51.	<i>Cum aplic metodele activ-participative la clasa mea!</i> <i>Exemplificări la limba română, clasa a IV-a</i> Învățătoare Sorina Ghiurcă, Școala cu Clasele I-VIII Lespezi, jud. Bacău	77

**„ȘCOALA TREBUIE SĂ TE ÎNVEȚE A FI PROPRIUL TĂU
DASCĂL, CEL MAI BUN ȘI CEL MAI ASPRU.”**

Nicolae Iorga

